

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

ŠKOLA PRO ŽIVOT – OD HRANÍ K VĚDĚNÍ

Základní škola Žarošice, okres Hodonín

září 2019

OBSAH

		strana
1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.1	Předkladatel	4
1.2	Zřizovatel	4
1.2	Platnost dokumentu	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Charakteristika žáků	6
2.5	Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	6
2.6	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.3.1	Pravidla pro průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP pro žáky se SVP	12
3.3.2	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP	14
3.3.3	Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků se SVP	14
3.3.4	Specifikace provádění podpůrných opatření	15
3.4	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.4.1	Pravidla pro průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP pro žáky nadané a mimořádně nadané	15
3.4.2	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané	15
3.4.3	Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
3.4.4	Specifikace provádění podpůrných opatření	16
3.5	Charakteristika a začlenění průřezových témat	16
4	UČEBNÍ PLÁN	21
4.1	Učební plán I. stupně	21
4.2	Učební plán II. stupně	22
5	UČEBNÍ OSNOVY	24
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1	Český jazyk a literatura	24
5.1.2	Cizí jazyk – Anglický jazyk	56
5.1.3	Další cizí jazyk – Ruský jazyk	71
5.1.3	Další cizí jazyk – Německý jazyk	74
5.2	Matematika a její aplikace	79
5.2.1	Matematika	79

		strana
5.3	Informační a komunikační technologie	103
5.3.1	Informatika	103
5.4	Člověk a jeho svět	110
5.4.1	Prvouka	111
5.4.2	Přírodověda	126
5.4.3	Vlastivěda	133
5.5	Člověk a společnost	139
5.5.1	Dějepis	139
5.5.2	Občanská výchova	149
5.6	Člověk a příroda	162
5.6.1	Fyzika	162
5.6.2	Chemie	174
5.6.3	Přírodopis	185
5.6.4	Zeměpis	196
5.7	Umění a kultura	209
5.7.1	Hudební výchova	209
5.7.2	Výtvarná výchova	226
5.8	Člověk a zdraví	240
5.8.1	Tělesná výchova	240
5.8.2	Sportovní hry	253
5.8.3	Výchova ke zdraví	257
5.9	Člověk a svět práce	262
5.9.1	Pracovní činnosti	262
5.10	Doplňující vzdělávací obory	278
5.10.1	Seminář českého jazyka	278
5.10.2	Seminář matematiky	282
5.10.3	Počítačová praktika	285
5.10.4	Konverzace v anglickém jazyce	292
5.10.5	Společenskovední seminář	296
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	303
6.1	Hodnocení a klasifikace žáků	303
6.1.1	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	304
6.1.2	Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace	307
6.1.3	Hodnocení prospěchu a jeho charakteristika	307
6.1.4	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	312
6.1.5	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	313
6.2	Autoevaluace, vlastní hodnocení školy	313

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Předkladatel

název školy	Základní škola a Mateřská škola Žarošice, okres Hodonín
IČ	70 92 45 38
IZO	102 391 793
REDIZO	600 115 534
adresa školy	696 34 Žarošice 321
ředitel	Mgr. Ing. Tibor Zmrzlík
kontakty	tel.: 518 631 683 e-mail: zarosicezs@seznam.cz web: www.zszarosice.cz

koordinátor autorského týmu: **Mgr. et Bc. Ivana Štefková**

1.2 Zřizovatel

název	Obec Žarošice
IČ	00 285 528
adresa	696 34 Žarošice 14
starosta	Václav Vágner
kontakty	tel.: 518 631 530

1.3 Platnost dokumentu

datum	od 1. 9. 2019
číslo jednací	

.....
Mgr. Ing. Tibor Zmrzlík
ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Areál základní školy se nachází na okraji obce Žarošice u silnice Kyjov – Brno. Okolo školy je vybudována zahrada s parkovou úpravou a dětskými herními prvky. Škola je velice dobře dostupná z okolních obcí, autobusové spoje zastavují přímo u školy.

Základní škola v Žarošicích je školou spádovou pro obce Žarošice, Násedlovice, Uhřice, Silničná a Zdravá Voda. Nová budova školy, slavnostně otevřená v roce 1952, je velmi prostorná a poskytuje žákům zázemí nejen pro učení, ale i pro sportovní a volnočasové aktivity. Jedná se zejména o:

- kmenové učebny pro 1. – 9. ročník
- počítačovou učebnu
- odbornou přírodovědnou učebnu
- odbornou AV učebnu
- jazykové učebny, z toho jednu s vybavením digitální jazykové laboratoře
- pracovnu pro práci s dětmi s SPUCH
- učitelskou a žákovskou knihovnu
- cvičnou kuchyňku
- moderně vybavenou odbornou učebnu dílen
- divadelní sál
- keramickou dílnu
- sportovní halu
- tělocvičnu
- víceúčelové hřiště
- školní zahradu pro relaxaci dětí s dětskými hřišti a pozemky

Součástí areálu je také školní jídelna a školní družina, čímž je zajištěna maximální bezpečnost dětí během dne, neboť odpadá přecházení mezi objekty.

Základní škola a Mateřská škola Žarošice, okres Hodonín zahrnuje tyto součásti:

IZO: 102 391 793	Základní škola, povolená kapacita 300 žáků
IZO: 107 607 646	Mateřská škola, povolená kapacita 50 dětí
IZO: 118 600 630	Školní družina, povolená kapacita 60 žáků
IZO: 103 155 678	Školní jídelna
IZO: 150 071 361	Školní jídelna – výdejna

Základní škola v Žarošicích je úplná, plně organizovaná škola s 1. – 9. ročníkem.

2.2 Vybavení školy

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, neustále je však třeba doplňovat nové pomůcky do jednotlivých kabinetů a postupně rozšiřovat softwarové vybavení. Vyučování probíhá

v kmenových třídách a podle potřeby v odborných učebnách. Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy), vše v souladu s hygienickými normami.

Fond učebnic a učebních textů je dostatečně široký, aktualizovaný a odpovídá vzdělávacímu programu školy. Učební pomůcky jsou zastoupeny v míře odpovídajícím požadavkům příslušného učebního plánu, jsou podle potřeb využívány a podle možností dokupovány.

Didaktická technika je funkční a je užívána v procesu výuky – dataprojektory, interaktivní tabule.

Výpočetní technika je pro žáky soustředěna v učebně informatiky, vyučující mají navíc možnost využití počítačů ve sborovnách a kopírek.

Škola je bezbariérová a je vybavena plošinou pro vozíčkáře.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Personální podmínky tvoří stabilizovaná část pedagogického sboru, všichni vyučující mají pedagogickou i odbornou způsobilost, pedagogové se účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor tvoří 15 učitelů, dále zde pracují 2 vychovatelky školní družiny a 3 asistenti pedagoga. Charakteristickým prvkem sboru je spolupráce, dobrá komunikace a vzájemná pomoc.

Odborný pedagogicko-psychologický servis zajišťuje výchovný poradce, metodik školní prevence a dyslektická asistentka. Dále ve škole pracuje metodik pro tvorbu ŠVP a metodik ICT. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hodoníně a její pobočkou v Kyjově a s Ústavem sociální péče pro tělesně postiženou mládež Kociánka Brno.

2.4 Charakteristika žáků

Žáci školy přijíždějí nejen ze spádové oblasti (Násedlovice, Silničná, Uhřice, Zdravá Voda), školu navštěvují i někteří žáci z Archlebova, Dražůvek, Ždánic. Po absolvování 4 let školní docházky v místě bydliště přechází někteří žáci Základní školy Uhřice od 5. ročníku do naší školy. Školy navštěvují žáci z rozlišného sociokulturního prostředí a s velmi rozdílnými předpoklady pro školní úspěšnost. Proto je dlouhodobým cílem školy péče o žáky v řadě oblastí (individuální péče, doučování, volnočasové aktivity, spolupráce s organizacemi zajišťujícími mimoškolní činnost dětí, spolupráce s odborníky). Realizované aktivity nejsou zaměřovány na vybranou „elitní“ skupinu, ale jsou koncipovány podle potřeb, možností a zájmů většiny žáků. Někteří žáci odcházejí po pátém ročníku na víceletá gymnázia.

Součástí výchovy a vzdělávání žáků 2. stupně je každoročně pořádaný lyžařský výcvikový kurz, 1x za 2 roky cyklo-vodácký kurz.

K profilu absolventa školy patří vypracování a obhajoba absolventské práce v 2. pololetí školního roku.

2.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty se neustále rozvíjí. Rodiče mají možnost školu navštívit v době konzultačních hodin, třídních schůzek a kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím.

Škola je dále zájemcům přístupná ve dnech otevřených dveří a v době konání akcí pro veřejnost (pořádáme vánoční či velikonoční dílny pro děti i rodiče, školní akademie, besídky ke Dni matek). Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy.

Tradičně velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem školy, který se škole snaží maximálně vycházet vstříc a podporuje její činnost. Také s obecními úřady spádových obcí je spolupráce na velmi dobré úrovni.

Při škole je ze zákona zřízena **Školská rada**, skládající se ze 6 členů.

Vedení školy, výchovný poradce a preventista patologických jevů spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Hodoníně, s Policií ČR, OSPOD Kyjov a s Ústavem sociální péče pro tělesně postiženou mládež Kociánka Brno.

Na velmi vysoké úrovni je zajištěna dopravní výchova žáků 1. stupně školy (žáci 1. a 2. třídy mají 2 celodenní akce za školní rok, žáci 4. ročníku 1x měsíčně v průběhu celého školního roku). O její obsahovou náplň a realizaci se stará Dům dětí v Kyjově ve spolupráci s Policií ČR. Výuku plavání pro žáky 2. a 3. ročníku zajišťujeme ve spolupráci s Plaveckou školou Hodonín (bazén Bučovice).

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Vzdělávací projekty spoluvytvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou zejména: ročníkové (krátkodobé, celoroční), meziročníkové a celoškolské. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Projekty motivují žáky a podporují spolupráci žáků i pedagogů.

Škola je dále zapojena do těchto projektů:

- Recyklohraní
- Zdravé zuby
- EU – Peníze školám
- Eurorébus
- Ovoce do škol
- Adopce na dálku

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Je zpracován na základě analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a již vytvořených tradic školy. Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Poslání školy tedy nemůže být redukováno na pouhé předávání vědomostí a zkoušení žáků z encyklopedických faktografických znalostí, ale musí být komplexní a užitečnou službou občanům, která bude za svou prioritu považovat výchovu svébytných, svobodných a zodpovědných osobností, které dokáží uplatňovat svá práva a současně plnit své povinnosti.

Naší prvořadou snahou je vytvořit ve škole prostředí, kde se dětem s různými vzdělávacími potřebami dostává kvalitní a kvalifikované vzdělávací a výchovné péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Je důležité, aby žák přicházel do školy beze strachu, s důvěrou, že se může svěřit, že mu nasloucháme, snažíme se ho pochopit a pomoci mu s jeho problémy. Naše žáky povedeme k zodpovědnosti a spolupráci, naučíme je respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, připravíme je k celoživotnímu vzdělávání.

Chceme být školou otevřenou, která je centrem kultury a vzdělanosti spádové oblasti a která dokáže komunikovat a rozvíjet pozitivní vztahy s veřejností. Ve vztahové oblasti budeme dále u žáků podporovat vnímavost k lidem, kladný vztah k životu a životnímu prostředí, vytvářet u nich potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací.

Povedeme žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně fyzického a duševního zdraví, budeme je učit pěstovat sociální vztahy.

Důležitou součástí výchovy bude směřování žáků k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. Bezprostřední součástí podpory multikulturního a proevropského cítění žáků bude neustálý rozvoj komunikace v cizích jazycích, ale i osvojení si metod a prostředků moderních komunikačních technologií.

Budeme podněcovat žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování, k zodpovědnému řešení problémů, s ohledem na uplatnění demokratických práv a povinností.

Ve všech činnostech se v rámci možností zaměříme na získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnosti sebehodnocení žáků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Slouží ke splnění cílů, umožňují rozvoj klíčových kompetencí. Ke splnění našich cílů využíváme tyto metody:

- integrované vyučování
- kladnou motivaci
- projektovou výuku
- problémové metody

- samostatnou práci
- práci ve dvojicích
- svobodnou tvůrčí práci
- vyučování v blocích a tematických celcích
- kooperativní vyučování
- diskuzní kruh
- prvky dramatické výchovy
- didaktické hry
- modelové situace
- projektové dny
- mezinárodní projekty
- třídnické hodiny apod.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
<p>1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snažíme se v žácích probouzet zájem učit se a vhodně je motivovat k dalšímu vzdělávání - vybíráme a využíváme pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie - během výuky klademe ve vhodných případech důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, samostatné vyhledávání informací - žákům umožňujeme ve vhodných případech realizaci vlastních nápadů, podněcujeme jejich tvořivost a vedeme je k sebehodnocení - žáci se dle vlastních možností, schopností a zájmu zúčastňují různých soutěží a olympiád - uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí - učíme využívat k učení vlastní zkušenosti a poznatky
<p>2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života - vnímáme nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznáváme a snažíme se problém pochopit, přemýšlíme o jeho příčinách, promýšlíme a plánujeme způsob řešení - vedeme žáky k vyhledávání informací ze všech možných zdrojů úměrně věku dítěte (encyklopedie, slovníky, odborná literatura, rozhovor, diskuse i internet) - vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k využívání logických postupů a hledání vhodných řešení, která si dokáží obhájit

3. KOMPETENCE

KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- podporujeme s ohledem na věk různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“
- klademe důraz na „kulturní“ úroveň komunikace, požadujeme souvislé odpovědi, myšlenky a názory v logickém sledu, dbáme na kultivovaný projev písemný i ústní
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme spolupráci a přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích, rozvíjíme u nich dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (odmítání, řešení konfliktů a rizikových situací, vyjednávání apod.)
- vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- učíme žáky přemýšlet a naslouchat druhým jako součásti mezilidské komunikace
- učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikace

4. KOMPETENCE**SOCIÁLNÍ A****PERSONÁLNÍ** –

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků a vzájemnou pomoc při učení
- snažíme se žáky naučit základům kooperace, podporujeme skupinovou výuku i práci v týmu, vytváříme spolu se žáky pravidla spolupráce
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, učíme žáky kriticky hodnotit práci
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré

vztahy mezi žáky navzájem, i mezi žáky a učiteli

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –

připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- učíme žáky správně reagovat v krizových situacích, zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské spolupráce
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- respektujeme názory druhých a právo každého jedince vyjádřit vlastní názor
- nabízíme žákům příležitosti k pochopení práv a povinností občana České republiky prostřednictvím modelových situací a samosprávného orgánu žáků – žakovského parlamentu
- zapojujeme se do zájmových aktivit souvisejících s ochranou a podporou zdraví
- vedeme žáky k třídění odpadů, při akcích v přírodě vedeme k zodpovědnému chování k životnímu prostředí

6. KOMPETENCE

PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení, využíváme zpětnou vazbu
- motivujeme žáky k dosažení jimi zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na

bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením dle výčtu uvedeného v par. 16 Školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). **Podpůrná opatření druhého až pátého stupně** lze uplatnit pouze s doporučením školního poradenského zařízení. Každý stupeň opatření definuje charakter podpory, podmínky pro jeho zajištění, finanční nároky, jsou stanovena východiska pro poskytování podpůrných opatření a samotná podpůrná opatření. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně se zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP).

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.3.1 Pravidla pro průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáky se SVP

Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola. Východiskem pro nastavování podpory je především pozorování žáka v hodině, rozhovor (se žákem či zákonným zástupcem žáka), ústní prověřování znalostí a dovedností, písemné zkoušky, analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor), didaktické testy, portfolio žákovských prací, reflexe rozboru výsledků žákovy práce a hodnocení, analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického přístupu. Podpůrná opatření představují zejména úpravy v organizaci práce se žákem, v metodách výuky, ve způsobech hodnocení žáka a v případném poskytnutý pomůcek pro vzdělávání žáka, které nevyžadují další finanční prostředky. Pedagogové školy postupují na základě pedagogické diagnostiky, případně diagnostiky speciálně pedagogické. Jedná se o etapu přímé individualizované podpory žáka ve výuce učitelem. Prvotní podporu navrhuje a realizuje učitel sám, případně ve spolupráci s pedagogy školy. Učitel své postupy může konzultovat s výchovným poradcem či metodikem prevence.

Pokud již přímá podpora ve výuce nepostačuje, učitel vstupuje do další etapy, tedy etapy Plánu pedagogické podpory (PLPP). Tady už se jedná o komplexnější přístup k řešení problému, zapojuje se více pedagogů, kteří se na vzdělávání žáka podílejí. PLPP má písemnou podobu vycházející z přílohy vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Plán obsahuje údaje o žákovi, důvod proč je vytvářen, co je plánováno s žákem dělat, stručný popis jeho obtíží, stanovení cílů PLPP, dále obsahuje metody výuky, organizaci výuky, hodnocení žáka, pomůcky. Obsahuje také podpůrná opatření, která se nevztahují bezprostředně k výuce, ale například k situaci v rodině, k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví

termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S vyhotoveným plánem je seznámen žák, zákonný zástupce, třídní učitel, vyučující. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. Plán je následně vyhodnocován. Pokud podpůrná opatření poskytovaná školou nevedou k úpravě vzdělávání žáka a k pozitivní změně, požádá škola nejpozději do 3 měsíců žáka nebo jeho zákonného zástupce o návštěvu školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP.

Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) nebo Speciálně pedagogické centrum (SPC) na základě žádosti zákonného zástupce provede posouzení vzdělávacích potřeb žáka. V případě, že se žák vzdělával podle PLPP, zajistí škola jeho bezodkladné předání školskému poradenskému zařízení. Školské poradenské zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z charakteru obtíží žáka, ze speciálně-pedagogické, případně psychologické diagnostiky, z informací o dosavadním průběhu vzdělávání žáka ve škole, zejména údajů ve školní matrice, z PLPP, z informací poskytnutých žákem nebo zákonným zástupcem žáka, z podmínek školy, ve které se žák vzdělává nebo se bude vzdělávat, a z posouzení dalších podstatných skutečností, potřebných ke stanovení podpůrných opatření. Následně vystaví zprávu z vyšetření žáka, která je předána zákonným zástupcům. Pokud se u žáka jedná o speciální vzdělávací potřeby, vystaví školské poradenské zařízení v souladu s par. 15 vyhlášky č. 27/2016 Sb. doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami pro školu. Před vydáním doporučení projedná školské poradenské zařízení návrh doporučených podpůrných opatření se školou, žákem nebo zákonným zástupcem žáka.

Zprávu obsahující závěry vyšetření a doporučení obsahující podpůrná opatření pro vzdělávání žáka vydává školské poradenské zařízení do 30 dnů ode dne ukončení posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka, nejpozději však do 3 měsíců ode dne přijetí žádosti o poskytnutí poradenské pomoci. Školské poradenské zařízení v doporučení stanoví též dobu, po kterou je poskytování podpůrného opatření nezbytné; tato doba zpravidla nepřesáhne 2 roky. Před skončením stanovené doby vyrozumí školské poradenské zařízení žáka nebo zákonného zástupce žáka o potřebě nového posouzení speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Informovaný souhlas obsahuje výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat a podpis žáka nebo zákonného zástupce žáka stvrzující, že uvedeným informacím porozuměl.

Podpůrná opatření jsou poskytována nejprve na úrovni Zásadním je nastavení podpory tak, aby byla poskytována spravedlivě všem žákům, kteří by bez poskytnuté podpory měli významné obtíže ve vzdělávání a kteří nemohou sami bez podpory dospět ke změně.

Již od prvního stupně podpory je významným faktorem i spolupráce s rodiči. Ty můžeme v rámci uplatňování podpůrných opatření vnímat dvojitým způsobem. Jednak jako pomocníky při realizaci navržených opatření, jednak jako příjemce podpory ze strany školy.

Role rodičů při poskytování podpůrných opatření:

- podpora žáka v oblasti domácí přípravy na základě konzultace s vyučujícím
- zajištění základních podmínek pro úspěšnou domácí přípravu
- emoční podpora žáka při zvládnání nároků školy
- spolupráce při vyhodnocování podpůrných opatření
- nastavení kontrolních mechanismů pro práci s žákem
- posílení motivace žáka
- zajištění vzájemné zpětné vazby mezi učitelem a rodičem
- zprostředkování mimoškolních aktivit.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení, žádosti zákonného zástupce žáka a rozhodnutí ředitele školy. Při jeho tvorbě se vychází ze školního vzdělávacího programu a po svém vzniku se stává závazným vzdělávacím dokumentem žáka. Žák je podle něj vzděláván a je hodnocen podle parametrů v něm nastavených.

Individuální vzdělávací plán zpracovává vyučující učitel, zpracování koordinuje pověřený pracovník školy, případně třídní učitel, za zpracování IVP zodpovídá ředitel školy. Forma IVP je v kompetenci školy, platnost IVP stvrzují svými podpisy vyučující, ředitel školy, pracovník školského poradenského zařízení a zákonný zástupce žáka. IVP je učiteli průběžně vyhodnocován a upravován, formální vyhodnocení probíhá 2x ročně ve spolupráci se všemi zainteresovanými.

V případě podpůrných opatření pro žáky od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.3.2 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence sociálně-patologických jevů. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a zároveň koordinuje činnost školního poradenského pracoviště.

3.3.3 Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje naše škola s PPP Hodonín, s odloučeným pracovištěm v Kyjově, se SPC Hodonín a s Ústavem sociální péče pro tělesně postiženou mládež Kociánka Brno. Pověření pracovníci těchto institucí navštěvují minimálně dvakrát za rok naši školu za účelem vyhodnocení plnění IVP žáků. Současně poskytují pedagogům školy odborné metodické vedení.

3.3.4 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a příznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

- b) v oblasti organizace výuky
 - střídání forem a činností během výuky
 - u mladších žáků využívání skupinové výuky
 - postupný přechod k systému kooperativní výuky
 - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

3.4.1 Pravidla pro průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáky nadané a mimořádně nadané

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházím z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.4.2 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence sociálně-patologických jevů. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem,

kteřý je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a zároveň koordinuje činnost školního poradenského pracoviště.

3.4.3 Další subjekty zapojené do systému vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků mimořádně nadaných spolupracuje naše škola s PPP Hodonín, s odloučeným pracovištěm v Kyjově. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci DVPP.

3.4.4 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení zejména:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů a projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5 Charakteristika a začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v ŠVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým prvkem základního vzdělávání, vytvářejí prostor pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování a obsahují:

- charakteristiku průřezového tématu
- přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů, každý tematický okruh obsahuje nabídku témat. Tematické okruhy procházejí vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke kompletnímu vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Zařazení průřezových témat do jednotlivých předmětů

	Ročník								
Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1) Osobnostní a sociální výchova (OSV)									
Osobnostní rozvoj	Čj, Vv, Prv, PAj, M, Hv	Čj, Vv, Prv, PAj, M, Hv	Vv, Prv, M, Hv, Pč	Vv, Hv, Pč	Přv, Vv, Hv, Ivt	Čj, Ov, M, Tv, F	Čj, Ov, M, Tv, Vz	Čj, Ov, M, Tv, Pč	Čj, M, Tv
Sociální rozvoj	Prv	Prv, Pč, Hv	Čj, Prv, Hv, Pč, Aj	Čj, Hv, Pč, Aj	Čj, Hv, Pč, M	Čj, Ov, Tv, F	Čj, Ov, Tv, Vz	Čj, Ov, Tv	Čj, Tv
Morální rozvoj			Prv			Ov, Tv, Aj, Čj, F	Ov, Tv, Aj, Čj, Vz	Ov, Tv, Aj, Čj	Čj, Aj, Tv
2) Výchova demokratického občana (VDO)									
Občanská společnost a škola		Pč	Pč			Ov			
Občan, občanská společnost a stát			Prv	VI		Ov	Ov		Ch, Z
Formy participace občanů v politickém životě				VI		Ov	Ov		Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI			Ov	Z

Průřezové téma	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)									
Evropa a svět nás zajímají			Aj	Aj	Čj	Z, Aj, D	Ov, Aj	Z, Aj	Z, Aj
Objevujeme Evropu a svět					Aj, VI		Z, Ov	Z	Z
Jsmo Evropané					Aj, VI	Aj	Ov, Aj, D	Z, Ov, Aj, D	Z, Aj, D
4) Multikulturní výchova (MKV)									
Kulturní diference				Pč	Př	Aj, Čj	Ov, Tv, Aj, Čj	Tv, Aj, Čj	Tv, Aj, Čj
Lidské vztahy			Aj, Prv	Aj	M	Ov, Tv, Čj	Tv, Aj, Čj, Vz	Tv, Aj	Tv, Aj
Etnický původ			Aj, Prv	Aj	M	Z	Ov	A, Př, Rj	Aj, Rj, Z
Multikulturalita					VI	D	Pč, D	Aj, Rj	Aj, Rj
Princip sociálního smíru a solidarity					VI		Ov	Aj, Rj	Aj, Rj

	Ročník								
Průřezové téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
5) Environmentální výchova (EV)									
Ekosystémy	Pč	Prv		Přv	Přv	Př, Vv, F	Př, Aj, Vv	Př, Vv	Př, Z, Vv
Základní podmínky života			Pč	Pč	Pč	Př, F	Př, F	Př, Ch	Př, Z, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pč	Prv, Pč	Pč	Pč	Přv	Př, Z, F	Př, Z, Ov	Př, Ch, Z	Př, Vv, Z, F, Ch
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv			Přv	Př, Pč, Čj, F	Př, Ov, Čj, Vz	Př, Ch, Čj, Aj	Př, Z, Aj, Ch, Aj
6) Mediální výchova (MV)									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Vv	Čj, Ivt	Z, Čj	Z, Čj	Čj, Z	Čj, Z, Pp
Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality				Čj	Čj	Čj	Čj, Ov	Pp	Pp
Stavba mediál. sdělení					Čj		Ov		
Vnímání autora mediál. sdělení				Čj	Čj	Čj	Čj, Aj	Aj	Aj
Fungování a vliv médií ve společnosti			Prv				Ov		
Tvorba mediál. sdělení				Čj	Čj		Ov, Aj	Aj	Vv, Aj
Práce v realizačním týmu			Prv				Ov		

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán I. stupně

Vzdělávací oblast	Minimální počet	Reálný počet	Z toho dispon.	Vzdělávací obor	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník	pátý ročník
Jazyk a jazyková komunikace	35	42	7	Český jazyk a literatura	8	9	9	9	7
	9	9	0	Cizí jazyk	0	0	3	3	3
Matematika a její aplikace	20	25	5	Matematika	5	5	5	5	5
Informační technologie	1	1	0	Informatika a výpočetní technika	0	0	0	0	1
Člověk a jeho svět	12	6	0	Prvouka	2	2	2	0	0
		4	1	Přírodověda	0	0	0	2	2
		4	1	Vlastivěda	0	0	0	2	2
Umění a kultura	12	5	0	Hudební výchova	1	1	1	1	1
		7	0	Výtvarná výchova	1	2	1	1	2
Člověk a zdraví	10	0	0	Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0
		10	0	Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	5	5	0	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1
	x								
	x								
	x								
Celkem		118	14		20	22	24	26	26

4.2 Učební plán II. stupně

Vzdělávací oblast	Minimální počet	Reálný počet	Z toho dispon.	Vzdělávací obor	Šestý ročník	Sedmý ročník	Osmý ročník	Devátý ročník
Jazyk a jazyková komunikace	15	17	2	Český jazyk a literatura	5	4	4	4
	12	12	0	Cizí jazyk	3	3	3	3
	6	6	0	Další cizí jazyk	-	2	2	2
Matematika a její aplikace	15	17	2	Matematika	5	4	4	4
Informační a komunikační technologie	1	1	0	Informatika a výpočetní technika	1	-	-	-
Člověk a společnost	11	8	0	Dějepis	2	2	2	2
		3	0	Občanská výchova	1	1	1	-
Člověk a příroda	21	8	2	Fyzika	2	2	2	2
		4	0	Chemie	0	0	2	2
		8	2	Přírodopis	2	2	2	2
		8	3	Zeměpis	2	2	2	2
Umění a kultura	10	4	0	Hudební výchova	1	1	1	1
		6	0	Výtvarná výchova	2	2	1	1
Člověk a zdraví	10	8	0	Tělesná výchova	2	2	2	2
		1	0	Sportovní hry	1	-	-	-
		1	0	Výchova ke zdraví	-	1	-	-
Člověk a svět práce	3	3	0	Pracovní činnosti	1	1	1	-
Povinně volitelné předměty	x	7	7	Seminář matematiky	-	-	-	1
	x			Seminář českého jazyka	-	-	-	1
	x			Počítačová praktika	-	1	1	-
	x			Konverzace Aj	-	-	1	1
	x			Společenskovední sem.				1
	x							
	x							
Celkem		122	18		30	30	31	31

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu 1. stupně ZŠ

Český jazyk a literatura

V 1. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu, ve 2. ročníku o 3 vyučovací hodiny, ve 3. ročníku o 3 vyučovací hodiny, ve 4. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Matematika

V 1. – 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Přírodověda, Vlastivěda

Přírodověda a Vlastivěda jsou v 5. ročníku posíleny o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu 2. stupně ZŠ

Disponibilní hodiny

Český jazyk a literatura v 6. ročníku je posílen o 1 vyučovací hodinu, v 7. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

V matematice je výuka posílena o 1 vyučovací hodinu v 6. ročníku a 1 vyučovací hodinu v 7. ročníku z disponibilní časové dotace.

Výuka fyzika je posílena o 3 disponibilní hodiny, a to po 1 hodině v 7., 8. a 9. ročníku.

Přírodopis v 9. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka zeměpisu je posílena o 3 disponibilní hodiny, a to po 1 hodině v 7., 8. a 9. ročníku.

Zbývajících 7 hodin z disponibilní časové dotace je rozděleno mezi volitelné předměty.

Dělení na skupiny

V souladu s § 5, odst. 3 Vyhlášky č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v aktuálním znění lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace

- aktivně podporuje rozvoj verbální komunikace v mateřském i cizím jazyce
- rozvíjí vyjadřovací schopnosti jako základ vzdělávání i v dalších oborech
- pomáhá porozumět jazykovým sdělením, psaným i mluveným – schopnost reprodukce textu
- na základě jazykových schopností umožňuje žákovi poznávat vlastní i cizí kultury
- přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě

Tato vzdělávací oblast aktivně podporuje verbální komunikaci v mateřském i cizím jazyce. Je realizována v povinných vyučovacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Všechny tyto vyučovacích obory mají za úkol rozvíjení vyjadřovacích schopností žáků jako základu vzdělávání i v dalších mimojazykových oblastech. Učí žáky porozumět jazykovým sdělením psaným i mluveným tak, aby byli schopni text rovněž reprodukovat. Na základě jazykových a komunikačních dovedností umožňuje žákovi poznávat vlastní i cizí kultury s přihlédnutím k jejich literárnímu odkazu. Přispívá též k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě. Přípravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků s ohledem na komunikační prostředí a situace v praxi.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura (Čj)
- Cizí jazyk (Aj, Rj, Nj)

5.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je vyučování od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	8	9	9	9	7	5	4	4	4

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat. Podporuje rozvoj dorozumívání, schopnost vyjadřování a porozumění jazykovým sdělením. Stává se předmětem poznávání.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má v 1. ročníku komplexní charakter. Od 2. do 9. ročníku je členěn do tří složek:

- **Komunikační a slohová výchova** – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, třídit je a kriticky posuzovat jejich obsah. V této složce předmětu se žáci učí vytvářet vlastní texty, jsou vedeni k analýze textů a jejich hodnocení
- **Jazyková výchova** – prohlubuje osvojování spisovné podoby českého jazyka; připravuje žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků, vede žáky k přesnému a logickému myšlení a ke srozumitelnému vyjadřování
- **Literární výchova** – učí žáka rozlišovat základní literární druhy na základě četby, získávat a rozvíjet čtenářské návyky a formulovat vlastní názor o přečteném díle, ovlivňuje žákovy názory, postoje a hodnoty.

Obsahy jednotlivých složek se ve výuce vzájemně prolínají. V oblasti forem a metod práce převládají v jazykové výchově tradiční formy výuky s důrazem na pamětné zapamatování a procvičování, literární výchova je svým charakterem vhodnější pro metody moderní (např. kritické čtení a psaní), nabízí možnosti pro rozvíjení kreativity žáků. Důležitou součástí je také rozvoj čtenářské gramotnosti.

Do vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura jsou začleněna průřezová témata, zejména do výuky slohu a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- čte přiměřené texty a rozumí přečtenému
- rozhodne, které informace jsou důležité, vybírá z textu klíčové myšlenky, slova, dělá výpisky
- pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, se slovníky, s pravidly, klíči, atlasy a jinými informačními zdroji
- zná svůj styl učení, vytváří si optimální podmínky při učení, plánuje a organizuje učení
- vysvětlí ostatním, co se naučil, shrne učivo svými slovy, diskutuje o nových poznacích
- posuzuje výsledky své práce a chce se zlepšovat, naučené informace využívá při řešení úkolů
- formuluje své promluvy, naslouchá názorům a výkladům jiných, postupně se díky práci s učebnicí prohlubuje jeho schopnost pracovat s textem a porozumět mu

Učitel

- věnuje maximální pozornost čtení s porozuměním, učí žáky pracovat s různými texty, vyhledávat v nich klíčová slova, myšlenky, dělat výpisky, vytvářet myšlenkové mapy
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů a zároveň si v jazykových příručkách, slovnících a pravidlech ověřují správnost řešení
- informace, které žák potřebuje k dalšímu učení, učitel systematicky opakuje a procvičuje pomocí různých aktivit

- pravidelně využívá efektivní metody učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém
- uvědomí si, co k jeho řešení zná, co musí zjistit, nacvičit, dostudovat
- shromáždí si vhodnou literaturu, zjistí informace
- nastuduje potřebné a propojí nové poznatky s minulými
- navrhne několik řešení problému, vybere nejlepší řešení, ověří vhodnost navržených řešení
- vysvětlí ostatním své postupy, zdůvodní je, vyhodnotí zvládnutí úkolu
- nové znalosti a dovednosti využije při řešení podobných problémů
- při práci s učebnicí se učí uplatňovat analogii, zobecňovat, abstrahovat a porovnávat jednotlivé jevy, řeší problémy, osvojuje si základní strategie učení

Učitel

- klade problémové otázky, vede žáky, aby je sami formulovali a diskutovali o nich
- zadává žákům problémové úkoly
- zařazuje metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyslovují závěry
- vede žáky při řešení problémů a úkolů ke kooperaci s ostatními
- využívá procesu žakovské četby a didaktické interpretace textu pro vytčení a řešení problémů v kontextu literárním i v kontextu životním
- s literárními obrazy odkazujícími k podobným životním situacím či k určité historické době nebo lokalitě, osobnosti apod. a vhodným užitím didaktizované srovnávací metody vede žáky k řešení problémů literárních i životních s využitím jejich dosavadní vzdělanosti z jiných školních předmětů, jejich čtenářských zkušeností i osobních zkušeností intimních a sociálních

Kompetence komunikativní

Žák

- dodržuje základní pravidla slušné komunikace
- ptá se, odpovídá na otázky, rozmyslí si odpověď
- srozumitelně, nahlas a souvisle vyjádří jakékoli sdělení, diskutuje na dané téma
- dá najevo souhlas i nesouhlas, citlivě vyjádří nepříjemné sdělení, obhájí vlastní názor
- shrne podstatu sdělení vlastními slovy
- vhodně využívá jazykové prostředky, hlas, melodii, artikulaci, frázování, mimiku, gesta
- přizpůsobí komunikaci účastníkům rozhovoru, diskuse
- rozliší vlastní názor, fakta, domněnky, pocity
- drží se tématu, nenechá sebou při komunikaci manipulovat

Učitel

- navozuje ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace

- vede žáky ke správné, slušné a bezpečné komunikaci, učí je dodržovat pravidla komunikace
- zařazuje často metodu diskuse, vybízí žáky, aby kladli k tématu otázky, aby o problému diskutovali, vyjadřovali a obhajovali svoje názory, přijímali názory ostatních
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu (partnerská výuka, skupinová práce) a k veřejné prezentaci závěrů, názorů, výsledků diskuse

Kompetence sociální a personální

Žák

- zařadí se do skupiny vrstevníků, uplatní se jako rovnocenný partner
- přijme určitou roli ve skupině
- spoluvytváří a respektuje dohodnutá pravidla skupiny
- účinně komunikuje uvnitř skupiny, prosadí názory, které uznává, přijme kritiku, ustoupí, přizná chybu, argumentuje
- spolupracuje s ostatními na společném úkolu
- objektivně zhodnotí výsledky práce jednotlivců i skupiny
- projevuje dostatek empatie, umí vhodně povzbudit, respektovat, pochválit i citlivě kritizovat
- projevuje dostatek sebevědomí a nepodléhá nežádoucím vlivům skupiny

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují, oceňují se
- vnímá a řeší okamžitě problémy ve skupině, mezi jednotlivci, vytváří modelové situace, vyhledává a zařazuje do výuky příklady ze života, literatury
- zařazuje metody dramatizace pro navozování a řešení různých nepříjemných životních situací, s nimiž se žáci setkávají (šikana, odmítání návykových látek)
- zadává diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti

Kompetence občanské

Žák

- zná svá práva a respektuje práva ostatních, plní své povinnosti
- projevuje určitou hrdost osobní i národní, přičemž respektuje odlišnosti lidí, zemí i kultur
- chrání své zdraví, bezpečnost, ví, jak se chovat v krizových situacích
- nabídne a poskytne pomoc druhým, pokud ji potřebují
- dokáže se rozhodnout a je za své rozhodnutí odpovědný
- vytváří si pozitivní postoj k uměleckým dílům, pěstuje smysl pro kulturu

Učitel

- společně se žáky vytváří kritéria chování a spolupráce a kritéria hodnocení; důsledně dbá na dodržování dohodnutých pravidel
- využívá v hojné míře učení pomocí napodobování, působení vzorů a příkladů, seznamuje žáky s významnými lidmi

- vede žáky k odmítání fyzického a psychického násilí, včetně psychické manipulace, k prosazování tolerance k jinakosti a k empatii a pomoci ve vztahu k jiným lidem
- zařazuje do života třídní aktivity žáků reprezentující školu, obec

Kompetence pracovní

Žák

- umí se postarat sám o sebe, při práci volí vhodné oblečení a pomůcky
- udržuje na pracovním místě a v okolí pořádek
- bezpečně pracuje s jednoduchými nástroji a materiály, neohrožuje sebe ani ostatní
- dodržuje stanovená pravidla nebo postup práce
- rozvíjí svoje zájmy a schopnosti pro budoucí povolání
- účelně využívá moderní techniku – PC, internet, video aj.

Učitel

- umožňuje žákům ve výuce smysluplně využívat moderní informační technologie
- zařazuje do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností, společně se žáky vyrábí pomůcky do výuky
- vyžaduje dokončování každé práce v co nejvyšší kvalitě a stanoveném čase

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, orientuje se prakticky v pojmech nahoře-dole, vzadu-vpředu, před-za, nad-pod - určí hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově; sestaví slovo z hlásek - pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny - přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova; vytvoří písmena z prstů, špejlí, drátku apod. - čte velkou tiskací abecedu - orientuje se na stránce v knize; rozumí pojmům stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta - přiřazuje obrázky ke slovům; skládá slova z přeházených písmen; doplňuje chybějící písmena do slov - čte slabiky di-dy, ti-ty, ni-ny a slabiky dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - po celé toto období uvolňuje ruku před psaním - správně sedí a drží psací potřeby (praváci i leváci) 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Přípravné období</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>	<p>Vv – dům, škola (kresba, malba, koláž)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - skládá slabiky, slova - čte slabiky, slova, spočítá slova ve vět 			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché věty - hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - rozlišuje psací a tiskací písmena - napíše psací písmena velké a malé abecedy (mimo písmen X, W, Q), píše slabiky, jednoduchá slova a věty - přepíše tiskací písmo do psané podoby, píše diktát jednotlivých slov a vět - vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou - kontroluje svůj vlastní písemný projev 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Čtení a psaní písmen, slov a vět 		Vv – Naše rodina
<ul style="list-style-type: none"> - správně dýchá, pečlivě a správně vyslovuje všechny hlásky, volí vhodné tempo a hlasitost řeči - dokončí jednoduché věty, vybírá z nabídnutých řešení, nahrazuje slova v textu slovy stejného významu, tvoří opozita - naslouchá ostatním, volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu - dokáže správně pozdravit a rozloučit se, rozlišuje mezi tykáním a vykáním, vyjádří své přání, poprosí o pomoc, poděkuje - vyřídí jednoduchý vzkaz - respektuje pravidla rozhovoru, neskáče druhému do řeči 	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		Vv, Pč, Hv – zvyky a tradice Cesta do školy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje obsah známých pohádek a příběhů, vypravuje krátký příběh vlastní - najde jednoduché rýmy, ovládá kratší báseň a říkadla - najde v pohádce představitele dobra a zla, zařadí postavu do správné pohádky - sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní - rozumí jednoduchým literárním pojmům (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis, rým) - po přečtení textu k němu namaluje vhodnou ilustraci 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA		Vv, Pč, Hv Pohádky

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky; odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky ou, au, eu; skládá slova z hlásek a slabik, skládá ze slov věty; porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova apod.) - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího; prakticky využívá slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	OSV – Rozvoj schopností poznávání	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké i obojetné; odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - zdůvodní a správně napíše ú/ů - píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - používá velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa a předložky; tvoří s nimi věty - vyjmenuje zpaměti abecedu a řadí slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene; vyhledává v abecedním rejstříku - zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f) - píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy 			
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu a reprodukuje jeho obsah - orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky, hledá klíčová slova - čte v rolích, rozlišuje přímou řeč - tvoří otázky a odpovídá slovy i gesty - napíše adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz - tvoří smysluplné bohaté věty k obrázkům; nahrazuje slova jiným výrazem; odstraňuje přebytečná slova v textu - pracuje s obrázkovou osnovou (řadí, vypráví) - popíše předmět, obrázek, osobu, zvíře 	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		Vv, Pč, Hv – zvyky, tradice Zdraví

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - nepřerušuje hovořícího, vyjádří svá přání, rozumí jednoduchým gestům 			
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; čte se správnou intonací - čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do čtenářského deníku; kreslí ke knize vlastní ilustraci; vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá ostatním zajímavou část knihy - seznámí se se systémem půjčování knih v knihovnách (žakovská knihovna, obecní knihovna) - přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku - rozlišuje a používá pojmy – pohádka, hádanka, říkanka, báseň, sloka, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy - navštěvuje divadelní představení 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA		PČ, Vv, M Knihovna

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f) - vyhledá slova příbuzná, určí kořen slova, předponu a příponu; tvoří ke kořenu slova příbuzná; píše správně ú po předponách - vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách; rozumí jejich obsahu; přiřadí k nim slova příbuzná; seznamuje se se slovy stejně znějícími (být-bít, výr-vír apod.) - vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů – podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky, číslovky; u podstatných jmen určuje pád, číslo, rod, u mužských životnost; u sloves určuje osobu, číslo, čas v oznamovacím způsobu - vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché; tvoří k holé větě větu rozvitou - píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, číslice; dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní; kontroluje svůj písemný projev 	<p style="text-align: center;">JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace</p>	<p>Vv Živočichové ve vyjmenovaných slovech</p>
<ul style="list-style-type: none"> - v komunikaci se spolužáky i dospělými dokáže pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat 	<p style="text-align: center;">KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace v různých situacích</p>	<p>Vv, Pč, Hv</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zná a v praxi realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy (požádá o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu) - uskuteční telefonický hovor, mluví jasně a stručně, napíše a odešle dopis a pohlednici s dodržáním formy a samostatným napsáním adresy - obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu; odstraňuje přebytečná slova; nahrazuje opakující se slova jinými; používá slova stejně znějící ve větách; setřídí slova podřazená ke slovu nadřazenému - vypravuje vlastní příhodu; reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu - pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu); rozčlení text na části; vypravuje podle osnovy - popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup 			
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; čte se správnou intonací, člení text, frázuje - rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah; orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky, hledá klíčová slova - orientuje se v literárních druzích a žánrech – poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA		Pč Žijeme kulturně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá s porozuměním literární texty - čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do čtenářského deníku; kreslí ke knize vlastní ilustraci; vypíše hlavní a vedlejší postavy; vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá ostatním zajímavou ukázkou - půjčuje si knihy; orientuje se v knihovně s pomocí knihovnice - přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku - navštěvuje divadelní a filmová představení, vypráví zážitky, shrne obsah 			

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná - rozlišuje slova spisovná a nespisovná (nářečí, hovorová čeština, vulgarismy) - rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá - rozpozná části slova – kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba • Tvarosloví • Skladba • Pravopis 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice MV – Vnímání autora mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV – Tvorba mediálního sdělení	Jak se vyjadřujeme

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje předpony a předložky: nad-, pod-, od-, před-, roz-, bez-, vz-; správně píše slova s předponami a s předložkami - v textu bezpečně najde a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky - rozpozná v textu všechny slovní druhy - u podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod - seznamuje se se vzory podstatných jmen - odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, správně píše i/y v koncovkách podstatných jmen - samostatně určuje mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas, způsob (mimo způsobu podmiňovacího) - v souvětí vyhledá slovesa určitá a spojovací výrazy; - určuje počet vět v souvětí; rozliší větu jednoduchou a souvětí - naznačí stavbu souvětí pomocí vět. vzorce - samostatně vytvoří souvětí podle jednoduchého vzorce - ve větě vyhledá základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek - seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí (nevyjádřený podmět), dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo z kontextu - zdůvodní a píše správně i/y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných, po obojetných souhláskách a koncovkách ohebných slov 			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, vybírá z textu hlavní body a klíčová slova - reprodukuje obsah jednoduchého sdělení a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta - procvičuje naslouchání při komunikaci s další osobou - aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu, vyřídí vzkaz - dokáže samostatně vést telefonický rozhovor - při mluveném projevu používá přiměřená gesta a mimiku - aktivně používá základní hygienické návyky a techniku psaní - přiměřeně věku upravuje text; při zápisu textu používá funkčně barev - píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, vzkaz) - vyplní jednoduchý tiskopis – podací lístek - popíše pracovní postup činnosti 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení a naslouchání • Mluvený projev • Písemný projev 		<p>Vv, Pč, Hv, Přv Popis živočichů</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas i potichu, docvičuje plynulost a techniku čtení - volně reprodukuje text podle svých schopností - dokáže zdramatizovat přečtený text samostatně nebo ve skupině, uvědomuje si odlišnost dramatizace od literárního textu - přednáší vhodné literární texty z paměti - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, používá základní pojmy literární teorie (pohádka, hádanka, říkanka, báseň, pověst, bajka, legenda, spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář, divadlo, film, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) - čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do čtenářského deníku; kreslí ke knize vlastní ilustraci; vypíše hlavní a vedlejší postavy; vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá ostatním zajímavou ukázkou - navštěvuje divadelní a filmová představení - vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA		Pč Čtenářský deník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova a tvoření slov <p>Tvarosloví</p> <p>Slovní druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména • Přídavná jména • Zájmena • Číslovky • Slovesa <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Věta jednoduchá a souvětí • Základní skladební dvojice, určovací skladební dvojice <p>Pravopis</p>	<p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné i okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení jako zdroj informací • Čtení vyhledávací (inzerát, počasí, kreslené příběhy) 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MV – Stavba mediálních sdělení</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, vybírá z textu hlavní body a klíčová slova - reprodukuje obsah jednoduchého sdělení a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - při mluveném projevu používá přiměřená gesta a mimiku - píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, vzkaz) - vyplní jednoduchý tiskopis – podací lístek, přihláška - popíše pracovní postup činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslouchání věcné, soustředěné, reakce otázkami <p>Mluvený projev Písemný projev</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas i potichu, docvičuje plynulost a techniku čtení - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - dokáže zdramatizovat přečtený text samostatně nebo ve skupině - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	EGS – Evropa a svět nás zajímá	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do čtenářského deníku; kreslí ke knize vlastní ilustraci; vypíše hlavní a vedlejší postavy; vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá ostatním zajímavou ukázkou - navštěvuje divadelní a filmová představení - vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu 			

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • Opakování slovních druhů • Podstatná jména – mluvnické kategorie • Podstatná jména konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková, obecná a vlastní 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	Z, D

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména – tvary, odchylky ve skloňování • Přídavná jména - druhy, pravopis koncovek, tvoření tvarů, stupňování, skloňování, jmenné tvary • Zájmena – druhy, skloňování vybraných zájmen • Číslovky – druhy, skloňování, pravopis • Slovesa – tvary, mluvnické kategorie <p>Jazykové příručky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla českého pravopisu • Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost • Stručná mluvnice česká <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní větné členy – druhy, shoda • Rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovecné určení • Věta jednoduchá – opakování, grafické znázornění 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Souvětí – opakování, věty hlavní a vedlejší • Souvětí – grafické znázornění, spojovací výrazy, interpunkce <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlásky, výslovnost, zvuková stránka slova a věty <p>Národní jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spisovnost, rozlišení útvarů národního jazyka <p>Jazykověda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Její složky, dělení 		
<p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>- využívá základní studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Tiskopisy</p> <p>Jednoduché komunikační žánry</p> <p>Dopis</p> <p>Popis</p> <p>Výtah a výpisky</p> <p>Vypravování</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Př, Z, D</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tematické čtení <ul style="list-style-type: none"> • Slavné příběhy • Odraz dějin v literatuře • Pověsti • Bajky • Dobrodružná literatura • Science fiction a fantasy literatura • Temné stránky reality v literatuře • Populárně naučná literatura • Humor v próze i poezii • Přírodní próza 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV – Vnímání autora mediálních sdělení MKV – Kulturní diference MKV – Lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí	D – historické souvislosti Z – geografické zařazení Př – přírodní próza Ov – odraz literatury ve společnosti a společnost v literatuře

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o významu slov <ul style="list-style-type: none"> • Význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, sousloví, rčení 	OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Z, D

<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, termíny <p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba, obohacování, základy slovotvorby, odvozování, skládání, zkracování • Odvozování pods.jm., příd. jm., sloves <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy 1 - 4, mluvnické kategorie, skloňování • Mluvnické kategorie sloves s důrazem na slovesný rod • Příslovce • Další slovní druhy 7 - 10 <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího • Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty • Větné členy – podmět a přísudek, předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk, přístavek • Věta hlavní a vedlejší • Druhy vedlejších vět – podmětná, předmětná, příslovečná, přívlastková, 		
---	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<p>přísudková, doplňková</p> <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> Komplexní procvičování pravopisu s důrazem na shodu přísudku s podmětem a psaní velkých písmen 		
<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> Popis Charakteristika Líčení Výtah Žádost Životopis Vypravování 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Př, Z, D – tvorba výtahů, líčení</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Próza a poezie • Literární druhy a žánry • Aforismus, anekdota, bajka, balada, báje, biografie, cestopis, citát, epitař, deník, dobrodružná literatura, epigram, esej, fejeton, humoreska, humoristická próza, kronika, legenda, limerick, memoáry, versologie, píseň, novela, povídka, pověst, pohádka, přísloví, pranostika, přírodní próza, román, satira, sonet 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Z – geografické zařazení</p> <p>D – historické souvislosti</p> <p>Ov – odraz literatury ve společnosti a společnosti v literatuře</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch</p> <p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Obohacování slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka o tvoření slov • Slova přejatá • Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastní jména v textu • Slovesný vid <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplexní procvičování s důrazem na psaní i/y v koncovkách, předpony s-, z-, vz-, předložky s/se, z/ze, psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Věta jednoduchá a souvětí • Druhy vedlejších vět • Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami • Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami, souvětí souřadné a podřadné • Souvětí – spojovací výrazy, interpunkce 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Z – geografické členění jazyka a slov</p> <p>D – vývoj jazyka a slov</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	Jazyk, národní jazyk <ul style="list-style-type: none"> Slovanské jazyky Útvary národního jazyka 		
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> Výtah a výpisky Charakteristika Výklad Referát Líčení Úvaha Souhrnné poučení o slohu 	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Př, Z, D – tvorba výtahů, výpisků, referátů, výkladů OV – společenské souvislosti v úvaze

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>			
<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starověká literatura • Středověká literatura • Renesance a humanismus • Baroko • Klasicismus a osvícenství • Národní obrození • Preromantismus a romantismus • Realismus a naturalismus • 2. pol. 19. st. v české literatuře 	<p>MV – Kritické čtení a vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>D – historické souvislosti</p> <p>Z – geografické zařazení</p> <p>Ov – odraz literatury ve společnosti a společnosti v literatuře</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch</p> <p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Slovní zásoba a význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovo a sousloví, věcný význam • Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby • Synonyma, antonyma, homonyma • Vrstvy slovní zásoby <p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova • Odvozování, skládání, zkracování <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování slovních druhů • Slovesné třídy <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba věty a souvětí • Věty podle postoje mluvčího • Věty dvojčlenné, jednočlenné, větný ekvivalent • Věta jednoduchá a souvětí, jejich tvoření, mluvnický zápor, skladební dvojice • Větné členy • Věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Z – geografické členění jazyka a slov</p> <p>D – vývoj jazyka a slov</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Souvětí souřadné a podřadné • Druhy vedlejších vět • Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami • Složitá souvětí • Přímá a nepřímá řeč, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná • Slovosled <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lexikální, tvaroslovný, skladebný s důrazem na velká písmena <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlásky a skupiny hlásek • Větná melodie a přízvuk <p>Jazyk – obecné poučení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řeč, jazyk, projev • Vývoj jazyka • Slovanské jazyky • Útvary jazyka • Jazykověda • Jazyková kultura 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - uspořádá informace v textu s ohledem na účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecné poučení o slohu • Výklad • Popis • Charakteristika • Vypravování • Úvaha • Proslov • Diskuze • Fejeton • Funkční styly 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Př, Z – tvorba výkladů D – společenské souvislosti v úvaze, diskuzi</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přelom 19. a 20. století, moderní směry • 20. – 30. léta 20. století • Období 2. sv. války • Literatura let 1945 -1968 • Literatura let 1968 – 1989 • Současná literatura 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV – Vnímání autora mediálních sdělení MKV – Kulturní diference MKV – Lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Z – geografické zařazení D – historické souvislosti</p>

5.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován od 3. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	3	3	3	3	3	3	3

Cizí jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, jejím cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Obsahovou náplní je nácvik řečových dovedností, a to jak receptivních, produktivních, tak i interaktivních. Při rozvíjení výše uvedených dovedností je využívána slovní zásoba tematických okruhů a komunikativních situací v rozsahu učiva jednotlivých ročníků. Obsah předmětu zohledňuje zájmy, nadání žáků i potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Výuka probíhá interaktivní formou, zaměřuje se především na rozvoj poslechu a mluvení, využívají se vhodné texty ke čtení a řízeně se rozvíjí psaní od jednotlivých slov až k celému odstavci. Od školního roku 2013/14 je jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vymezen Další cizí jazyk. Škola jej podle svých možností zařazuje nejpozději od 7. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin výuky. Vzhledem k posilování významu vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (dle klasifikace Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Cílem je rovněž rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci v hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Kromě klasické výuky jsou využívány počítače a internet, a to jako k procvičování látky, tak i pro poznávání kultury zemí, jejichž jazyk si žáci osvojují.

Vyučovací předmět Cizí jazyk je v rámci školy doplněn nepovinným předmětem Přípravka Aj, který je vyučován v 1. a 2. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Výuka probíhá hravou formou a je zaměřena na motivaci žáků ke studiu angličtiny.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí

- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Společný evropský referenční rámec		A1	A2
POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.
	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.
MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnou velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím používat řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky.
PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.

Využívané formy realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, práce s obrazovým materiálem, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy a cvičení na PC, krátkodobé projekty, práce s multimediální technikou (interaktivní tabule, interaktivní cvičení na internetu)
- konverzační soutěže
- příležitostné výjezdy do zahraničí
- příležitostné akce
- projekty
- dělení na skupiny v rámci ročníku v závislosti na početnosti daného ročníku a možnostech školy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- od první vyučovací hodiny si osvojuje efektivní strategie vedoucí k zvládnutí cizího jazyka
- na 1. stupni si osvojuje ve škole správnou výslovnost, z velké části si zapamatovává novou slovní zásobu, učí se texty písniček, říkanek, osvojuje si základní gramatické struktury prezentované komunikativní formou
- na 2. stupni si poznatky získané ve škole prohlubuje při práci doma
- orientuje se v učebnicích a dalších materiálech (slovníky, čítanky, doplňkové texty, časopisy)
- osvojuje si pokyny a termíny související s jednotlivými typy cvičení a textů, učí se ovládat abecedu a hledání v abecedním seznamu
- pracuje s různými typy cvičení, zpočátku pasivně zvládá cizojazyčné pokyny v materiálech, později pracuje bez vysvětlování (jen s individuální podporou)
- využívá již jednou vyřešený problém na jiné téma

Učitel

- vede žáky prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny
- zadává samostatné práce na rozvoj daného tématu
- vede žáky ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech, ke schopnosti využívat analogie, odhadovat význam neznámých výrazů podle známých a dříve osvojených, učí je orientovat se v novém neznámém textu poslechovém či čteném
- nabízí žákům příležitosti k pochopení přínosu osvojení cizího jazyka v praxi – při práci s časopisy, na internetu
- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich vyhodnocování a zpracování

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém
- uvědomí si, co k jeho řešení zná, co musí zjistit, nacvičit, dostudovat
- shromáždí si vhodnou literaturu, zjistí informace
- nastuduje potřebné a propojí nové poznatky s minulými
- navrhne několik řešení problému, vybere nejlepší řešení, ověří vhodnost navržených řešení
- vysvětlí ostatním své postupy, zdůvodní je, vyhodnotí zvládnutí úkolu
- nové znalosti a dovednosti využije při řešení podobných problémů
- při práci s učebnicí se učí uplatňovat analogii, zobecňovat, abstrahovat a porovnávat jednotlivé jevy, řeší problémy, osvojuje si základní strategie učení

Učitel

- klade problémové otázky, vede žáky, aby je sami formulovali a diskutovali o nich
- zadává žákům problémové úkoly
- zařazuje metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyslovují závěry
- vede žáky při řešení problémů a úkolů ke kooperaci s ostatními

Kompetence komunikativní

Žák

- reaguje na podněty učitele, napodobuje ho, navazuje na něj
- na 1. stupni hraje jednoduché dialogy, didaktické hry, vypráví či dramatizuje pohádky či jednoduché příběhy, zpívá a pohybem doprovází písničky
- aktivně tvoří dialogy vycházející z potřeb každodenního života
- prostřednictvím písniček si osvojuje obraty, lexikalizované gramatické jevy
- pracuje s aktuálními a autentickými typy textů a záznamů (texty plakátů, oznámení, zpráv, mailů, vzkazů, zákazů a příkazů, receptů, SMS zpráv)

Učitel

- vytváří dostatečné množství komunikativních situací, „nutí“ žáky vyjadřovat samostatně svůj názor, svoje mínění, myšlenky (ne pouze otázky, ale obrázky, nedokončené věty, začátek zajímavého příběhu, předmět, který ožívá a mluví apod.)
- doprovází svůj projev gesty, mimikou a názornými pomůckami, dává jednoduché, jednoznačné a srozumitelné pokyny
- je součástí jazykové skupiny, účastní se všech aktivit
- nabízí od počátku podněty pro plánovitý a systematický rozvoj psaní žáků, zahajuje volným psaním (např. napiš všechna slova na téma škola, jako, já, můj kamarád, náš pes atd), nesrovnává jednotlivé výkony, ale hodnotí kladně všechny pozitivní výkony
- věnuje pozornost nácviku poslechu s porozuměním, volí pestré, zajímavé a pro žáky zábavné

prvky motivační i úkoly k porozumění

- pro 1. i 2. stupeň volí texty vhodné pro mentalitu žáků, dospívající žáci se prostřednictvím jazyka dotýkají témat jim blízkých, např. láska, přátelství, parta, rodinné vztahy, média, ochrana životního prostředí, drogy

Kompetence sociální a personální

Žák

- zařadí se do skupiny vrstevníků, uplatní se jako rovnocenný partner
- účastní se aktivně všech forem a metod práce (spolupracuje ve skupině, dvojici, pracuje samostatně)
- podílí se na evaluaci a autoevaluaci – hodnotí sebe, své spolužáky, jak se podařila hodina, navrhne, v čem je potřeba se zlepšit
- prostřednictvím cizího jazyka si uvědomuje vlastní identitu, v simulovaných situacích seznamuje cizince se svou zemí, s památkami, kulturou, s městem, v němž žije, se školou, rodinou
- shromažďuje své písemné projevy, literární pokusy, miniprojekty, sleduje svůj vývoj a pokrok
- prostřednictvím internetu a učebnic sledují aktivity jiných zemí nebo škol v oblasti problémů životního prostředí, ochrany zdraví, boje proti návykovým látkám

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují, oceňují se
- zařazuje všechny sociální formy práce a efektivně je střídá – frontální práce, práce ve dvojici, trojici, práce jednotlivce
- zpočátku je iniciátorem a organizátorem aktivit a jejich účastníkem (výuka začátečníků), později pouze dává impulsy
- pokročilejším žákům nabízí formu diskuse, zamyšlení, hodnocení aktuálních témat každodenního života, východiskem může být článek v učebnici, časopise

Kompetence občanské

Žák

- zná svá práva a respektuje práva ostatních, plní své povinnosti
- projevuje určitou hrdost osobní i národní, přičemž respektuje odlišnosti lidí, zemí i kultur
- nabídne a poskytne pomoc druhým, pokud ji potřebují
- dokáže se rozhodnout a je za své rozhodnutí odpovědný

Učitel

- společně se žáky vytváří kritéria chování a spolupráce a kritéria hodnocení; důsledně dbá na dodržování dohodnutých pravidel
- využívá v hojné míře učení pomocí napodobování, působení vzorů a příkladů, seznamuje žáky s významnými lidmi

- vede žáky k odmítání fyzického a psychického násilí, včetně psychické manipulace, k prosazování tolerance k jinakosti a k empatii a pomoci ve vztahu k jiným lidem

Kompetence pracovní

Žák

- pracuje samostatně s materiály podporujícími výuku cizího jazyka (práce se slovníky, gramatickými příručkami, vyhledávání zadaných témat v cizojazyčných časopisech, na internetu)
- pracuje samostatně, systematicky a cílevědomě
- získává informace z jiných vzdělávacích oblastí v rámci výuky cizího jazyka – např. zeměpisné poznatky (anglicky, německy, rusky mluvící země), literatura (spisovatelé, ukázky děl v cizích jazycích), hudební a výtvarná výchova (skladatelé, hudební díla, poznatky z návštěv cizích měst – muzea, galerie)

Učitel

- vede žáky k samostatné práci, poskytuje dostatek podnětů k práci s materiály podporujícími výuku cizího jazyka
- zadává krátkodobé i dlouhodobé úkoly
- vede žáky systematicky k hodnocení a sebehodnocení

NEPOVINNÝ PŘEDMĚT		PŘÍPRAVKA ANGLICKÉHO JAZYKA – 1. a 2. ročník	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>-pozdrav při setkání a loučení</p> <p>-poděkuje</p> <p>-specifikuje určitý počet</p> <p>-naváže konverzaci s novým kamarádem</p> <p>-představí se, zeptá se na jméno, věk</p> <p>-uvede svůj věk, řekne, co má a nemá rád</p> <p>-rozumí jednoduchému pokynu a splní ho</p> <p>-užívá aktivně asi 60-70 slov, z nichž 1/3 tvoří základ anglické gramatiky</p> <p>-přednese z paměti několik básniček, říkanek a písniček v angličtině</p>	<p>KID'S BOX 1</p> <p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování slov po učiteli • Slovní zásoba – výslovnost • Jednoduché věty • Otázky, odpovědi (What's this?, What colour is it?, What's your name?) • Základní komunikace • Porozumění pokynům 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p>	
<p>- pozdraví při setkání a loučení</p> <p>- specifikuje určitý počet</p> <p>- naváže konverzaci s novým kamarádem</p> <p>- představí se, zeptá se na jméno, věk</p> <p>- uvede svůj věk, řekne, co má a nemá rád</p> <p>- rozumí jednoduchému pokynu a splní ho</p> <p>- užívá aktivně asi 70 – 90 slov</p> <p>- přednese z paměti několik básniček, říkanek, písniček v angličtině</p>	<p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování slov po učiteli • Slovní zásoba – prohloubení • Porozumění, význam slov • Jednoduché věty (How many...? How are you? What do you like?) • Navázání kontaktu, běžná komunikace • Povely, porozumění 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p>	<p>M – počítání</p> <p>ČJ – dialog</p> <p>Prv – zvířata, rodina, náš dům</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - pozdraví při setkání a loučení - požádá o něco, poděkuje - specifikuje určitý počet - naváže konverzaci s novým kamarádem - představí se, zeptá se na jméno, věk, jak se má - uvede svůj věk, řekne, co má a nemá rád - rozumí jednoduchému pokynu a splní ho - užívá aktivně asi 80 -100 slov - přednese z paměti několik básniček, říkanek a písniček v angličtině - čte s porozuměním jednoduchý text - užívá anglickou abecedu – spelling - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov - popíše jednoduše osobu, zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> • Návěk výslovnosti • Přepis slov, čtení výslovnosti v učebnici • Člen jako součást podstatného jména (a, the) • Osobní zájmena (I, you, he, she) • Přídavné jméno (a little dog) • Přivlastňovací zájmeno (my, your, our) • Podstatná jména – množné číslo, pravidelné (počítání) • Ustálené slovní spojení se slovesem „like“ • Základní předložky: in, on, under • Věty oznamovací – větné vzory (to have, to be, to can) • Věty rozkazovací – pokyny • Věty tázací - slovosled 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě známých slov a frází pochopí jednoduchý text v učebnici - zpracuje jednoduchý poslechový materiál - čte plynule foneticky správně texty se známou slovní zásobou - vyhledá v textu informaci - ústně reprodukuje text přiměřeného rozsahu - sestaví gramaticky správné ústní sdělení - podílí se na vytvoření jednoduché konverzace, představí se, pozdraví, rozloučí se, poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy, další pokyny a příkazy, přivlastňovací 's • Vazba There is, There are, spojení přídavného jména s podstatným • Tvary sloves s koncovkou –ing ve formě podstatného jména • Sloveso can/can't • Otázka, krátká odpověď – sloveso can • Sloveso like ve tvaru I like, I don't like • Otázka, krátká odpověď – sloveso like • Vazba „ing“ po slovese like • 3.os.j.č. present simple • Zápor pomocí does not (doesn't) • Předložky on, in ve spojení se školními předměty a dny v týdnu • Určování času – quarter past, quarter to, from..to • Otázky v present simple • Přítomny čas průběhový – sloveso wear, otázka, zápor 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě známých slov a frází pochopí jednoduchý text v učebnici, časopisech - zpracuje jednoduchý poslechový materiál - čte plynule foneticky správně texty se známou slovní zásobou - vyhledá v textu informaci, vyhledanou informaci zpracuje podle pokynů - ústně i písemně reprodukuje text přiměřeného rozsahu - sestaví gramaticky správně ústní nebo písemné sdělení - do formuláře vyplní základní informace o sobě - podílí se na vytvoření jednoduché konverzace, představí se, pozdraví, rozloučí se, poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Sloveso have v otázce i záporu • Otázka v přítomném čase prostém, What, Who v otázce • Přítomný čas prostý v j.č., otázka, časové předložky on, in, at • Přítomný čas prostý ve 3.os.č.j., vazba want to + sloveso • Přítomný čas průběhový (otázka, zápor) • Fráze I would like, I'd like • Předložky – opposite, next to, between • Řadové číslovky, datum • Fráze – When were you born, I was born... • Minulý čas slovesa to be • Minulý čas slovesa to have • Rozkazovací způsob • Sloveso to be, to have got, can • Minulý čas slovesa to be – všechny tvary, výrazy s předložkou ago • Minulý čas slovesa to have – všechny formy 	<p>MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin OSV – Sociální rozvoj - Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas slovesa can – všechny formy • Tvary minulého času pravidelných sloves – like, love, hate, play • Otázky, zápor, minulý čas prostý • Minulý čas nepravidelných sloves (saw, went, bought) • Přítomný čas prostý – vyjádření plánované budoucnosti • Přítomný čas průběhový – vyjádření plánované budoucnosti, vyjádření záměru – going to + otázka • Národnosti, jazyky 		

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu textu i mluveného projevu - rozliší základní informace, najde hlavní myšlenku - porozumí rozhovoru s menším počtem neznámých slov - odhadne význam neznámých slov z kontextu - vyjádří vlastní názor, zážitek, přání - komunikuje o různých situacích (rodina, škola, každodenní situace, záliby, anglicky mluvící země) - hovoří o základních historických údajích, městech a památkách (Velká Británie, Austrálie, Spojené státy a Kanada) - pracuje s gramatickými a lexikálními jevy - ovládá slovní zásobu básniček, písní, přísloví, vtipů a daných tematických celků - využívá jazyk v komunikativních situacích, např. při pohybu v zahraničí nebo při komunikaci s rodilým mluvčím 	<ul style="list-style-type: none"> • Časování sloves to be, have got, can ve spojení s novou slovní zásobou a situacemi • Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový – rozlišení • Vazba there is, there are + popis města a budov, popis domu • Sloveso must (rozlišení mustn't, needn't), kladné a záporné věty • Nepřímý rozkaz - let's • Ukazovací zájmeno this, these, that, those • Množné číslo – pravidelné, nepravidelné 	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MKV – Kulturní diference</p>	<p>Z – Česká republika</p> <p>Př - ZOO</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu textu i mluveného projevu - rozliší základní informace, najde hlavní myšlenku - porozumí rozhovoru s menším počtem neznámých slov - odhadne význam neznámých slov z kontextu - vyjádří vlastní názor, zážitek, přání - komunikuje o různých situacích (rodina, škola, každodenní situace, záliby, anglicky mluvící země) - hovoří o základních historických údajích, městech a památkách (Velká Británie, Austrálie, Spojené státy a Kanada) - pracuje s gramatickými a lexikálními jevy - ovládá slovní zásobu básniček, písní, přísloví, vtipů a daných tematických celků - využívá jazyk v komunikativních situacích, např. při pohybu v zahraničí nebo při komunikaci s rodilým mluvčím 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazovací zájmena this, these, that, those • Neurčitá zájmena some, any • Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – vyjádření množství • Minulý čas prostý – kladná, záporná věta, otázka, krátká odpověď • Stupňování přídavných jmen – krátkých, dlouhých, nepravidelných, porovnávání as...as • Vyjádření budoucnosti vazbou going to • Tvoření příslovčí z přídavných jmen koncovkou „-ly“ • Opisný tvar slovesa must = have to • Členy – určité, neurčité 	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>EV – Ekosystémy</p> <p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Př – životní prostředí</p> <p>Př – život v budoucnosti</p> <p>Z – Velká Británie</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě známých slov a frází pochopí jednoduchý text v učebnici, časopisech - zpracuje jednoduchý poslechový materiál - čte plynule foneticky správně texty se známou slovní zásobou - vyhledá v textu informaci, vyhledanou informaci zpracuje podle pokynů - ústně i písemně reprodukuje text přiměřeného rozsahu - sestaví gramaticky správné ústní nebo písemné sdělení - do formuláře vyplní základní informace o sobě - podílí se na vytvoření jednoduché konverzace, představí se, pozdraví, rozloučí se, poskytne požadovanou informaci, vysvětlí, poradí, navrhne řešení - hovoří o základních historických údajích, městech a památkách (Velké Británie, Austrálie, Spojených států a Kanady) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zástupné one/ones, If clause typ I (If you go...you can ride) • Odvozování podstatných jmen příponou „-er“ • Odvozování přídavných jmen předponou „-un“ • Tázací dovětky • Modální sloveso may/might • Vedlejší věty vztažné • Frázová slovesa • Gerundium • Zvratná zájmena myself, yourself • Modální sloveso to be allowed to • Čtení a zápis velkých čísel, desetinných čísel, zlomků • Realie 	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MKV – Etnický původ</p> <p>MKV – Multikulturalita</p> <p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Ov – rozdílnost kultur, jazyky</p> <p>Z – Londýn, USA – Florida, Aljaška, Kalifornie</p> <p>Př – vynálezy, věda a technika</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě známých slov a frází pochopí jednoduchý text v učebnici, časopisech - zpracuje jednoduchý poslechový materiál - čte plynule foneticky správně texty se známou slovní zásobou - vyhledá v textu informaci, vyhledanou informaci zpracuje podle pokynů - ústně i písemně reprodukuje text přiměřeného rozsahu - sestaví gramaticky správné ústní nebo písemné sdělení - do formuláře vyplní základní informace o sobě - podílí se na vytvoření jednoduché konverzace, představí se, pozdraví, rozloučí se, poskytne požadovanou informaci, vysvětlí, poradí, navrhne řešení - hovoří o základních historických údajích, městech a památkách (Velké Británie, Austrálie, Spojených států a Kanady) 	<ul style="list-style-type: none"> • Předložky in, on, at, by, in front of – orientace ve městě, určení směru – on the left/right, straight ahead, pohybu – towards along, over, away from • Trpné tvary času přítomného, minulého, předpřítomného, budoucího, otázky v trpném tvaru • Zájmena zvratná a samostatná • Vyjádření podmínky – would like to • Tázací dovětky • Podmínkové věty • Vztažné věty se zájmeny who, which, that • Předminulý čas, gerundium • Nepřímá řeč bez časové souslednosti • Vyjádření – velikostí, nabídky, odmítnutí, pocitů a nálad, vysvětlení, rad a návrhů 	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MKV – Etnický původ</p> <p>MKV – Multikulturalita</p> <p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení</p> <p>MV – Práce v realizačním týmu</p>	<p>Z – USA, Nes York</p> <p>Z – Velká Británie</p> <p>Ov – kampaň proti alkoholu</p> <p>Ov – povolání a činnosti, svět práce</p> <p>Z - Austrálie</p>

5.1.3 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Další cizí jazyk je vyučován od 7. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu **Ruský jazyk**

Ruský jazyk jako další cizí jazyk rozšiřuje pro žáky možnost získání receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností v dalším jazyce tak, aby se jednoduchým způsobem domluvili v běžných každodenních situacích. Důraz je kladen na zvládnutí azbuky, používání slovníků a seznamování s reáliemi současného Ruska a se základy ruské literatury. Lexikální učivo je aktualizováno novými moderními výrazy spojenými s technickým rozvojem a pronikáním z cizích jazyků, zejména angličtiny.

RUSKÝ JAZYK – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none">- nacvičí výslovnost hlásek odlišných od čj- reaguje na jednoduché pokyny- pojmenuje správně členy rodiny- porozumí mluvenému projevu- zapíše krátce obsah slyšeného textu- pojmenuje vybavení třídy- pojmenuje základní potraviny- porovná písmena azbuky a latinky	PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ <ul style="list-style-type: none">• Výslovnost• Fonetická cvičení• Nácvič otázek• Základní slovní zásoba• Intonační cvičení• Poslech s porozuměním• Základní ruské reálie		Čj – intonace Aj Ov

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá azbuku - správně vyslovuje a čte novou slovní zásobu - aplikuje správně pravidla o přízvuku - správně přečte, opiše a přepíše písmena azbuky - ovládá základní číslovky - správně čte přízvučné i nepřízvučné samohlásky - odpovídá na základní otázky o rodině, věku, jménu a bydlišti - používá správně tvary základních sloves - přečte s porozuměním jednoduchý text - sdělí základní informace o sobě, své rodině a škole 	<p>AZBUKOVÉ OBDOBÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návuk písmen azbuky • Práce s textem • Konverzační témata • Seznámení se základními tvary sloves • Práce se slovníkem • Opakování učiva 		M, Z, Ov, Čj, Aj

RUSKÝ JAZYK – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - správně interpretuje a chápe cizojazyčný text - písemně zformuluje běžné typy sdělení - vede rozhovor i souvisle hovoří v rámci běžných situací každodenního života, a to jazykově správně - písemně vyjádří hlavní myšlenky z vyslechnutého projevu nebo přečteného textu - ovládá správnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Vazby odlišné od češtiny • Časování sloves 1. a 2. časování • Skloňování přídavných jmen • Psaní data v dopise, datum, letopočet, hodiny • Základní číslovky • Přehled skloňování podstatných jmen 	MKV – Kulturní diference	Čj, Aj, Z, D

<ul style="list-style-type: none"> - produktivně si osvojuje slovní zásobu - produktivně si osvojuje základní gramatické učivo (tvarosloví, syntax) - ovládá pravopis slov a mluvnických tvarů - prakticky řeší jednoduché komunikativní situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v různých situacích • Současné ruské reálie • Tvoření rozkazovacího způsobu • Slovesné vazby odlišné od češtiny • Podmiňovací způsob • Neurčitá zájmena a příslovce • 2. stupeň přídavných jmen 		
--	--	--	--

RUSKÝ JAZYK – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí obsah a správně interpretuje ruský text a přiměřeně na něj reaguje - souvisle hovoří v rámci běžných situací, z hlediska výslovnosti co nejbližší normě - orientuje se v základních ruských reáliích - osvojí si základní gramatické učivo - ovládá základní učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka - produktivně si osvojí slovní zásobu - souvisle reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - zformuluje vlastní myšlenky ve formě dopisu a sestaví krátký souvislý text - pracuje se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesné vazby odlišné od češtiny • Přechodníky • Rozkazovací způsob • Skloňování přivlastňovacích zájmen • Vazby s infinitivem • Přídavná jména slovesná činná • Jmenné tvary přídavných jmen • Záporná zájmena • Přídavná jména slovesná trpná 	MKV - Multikulturalita	Čj, Aj, Z, D, Ov

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se slovníkem • Práce s textem • Konverzační témata • Ruské reálie 		

Charakteristika vyučovacího předmětu **Německý jazyk**

Německý jazyk je jazykem našich nejbližších sousedních států Německa a Rakouska, přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry. Umožňuje žákům poznávat život lidí a kulturní tradice našich sousedů, prohlubuje mezinárodní porozumění. Důraz je kladen na získání a rozvoj receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností do té míry, aby se jednoduchým způsobem domluvili v běžných každodenních situacích. Žáci pracují se slovníky a seznamují se s reáliemi obou zemí.

NĚMECKÝ JAZYK – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - opakuje slova po učiteli, zná slovíčka - vyslovuje Správně - představí se, zeptá se na jméno, bydliště, věk - rozumí a používá jednoduché otázky a odpovědi - spojí si obrázek nebo skutečný předmět se slovíčkem, vyslovuje správně 	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla pro výslovnost a fonetické jevy • Používání psané podoby slov • Slovní zásoba, věty 	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Objevujeme Evropu a svět	Čj, Aj – internacionalismy, jména a příjmení, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování – správný styl mluveného slova Vz – rodinné vztahy Ov – účelné využití volného času

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá krátké rozhovory s učitelem nebo spolužákem - spojuje si psanou podobu slova s německou výslovností - napodobuje správnou intonaci vět 	<ul style="list-style-type: none"> • Otázky zjišťující informace 		Vv, Hv
<ul style="list-style-type: none"> - píše jednoduché gramaticky správné věty - řekne o sobě několik informací - popíše osobu, jaký kdo je, co má a umí - napíše několik informací o sobě a svých blízkých - sestaví krátký rozhovor - rozumí jednoduchým otázkám, na otázky odpovídá - vyplní jednoduché formulář - napíše o sobě několik informací - napodobuje správnou intonaci vět 	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Časování sloves haben, sein • Časování pravidelných sloves • Osobní zájmena • Člen určitý • Zápor „nicht“ • W-otázka • Přídavné jméno v přísudku jmenném • Vykání x tykání • Souhlas x nesouhlas 	OSV – Mezilidské vztahy	Miniprojekty: Ich Meine Familie Meine Freunde Meine Schule
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduchou konverzaci na téma rodina, zájmy a koníčky apod. - dokáže komunikovat s cizincem o základních věcech - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích německy mluvících zemí - vyjádří své potřeby, co rád dělá - jednoduše popíše známé osoby 	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích • Základní reálie Německa • Významné osobnosti 	MKV – Lidské vztahy MV – Stavba mediálních sdělení	

NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - opakuje slova po učiteli, známá slovíčka vyslovuje správně - představí se, zeptá se na jméno, bydliště, věk - rozumí a používá jednoduché otázky a odpovědi - spojí si obrázek nebo skutečný předmět se slovíčkem - zvládá krátké rozhovory s učitelem nebo spolužákem - spojí si psanou podobu slova s německou výslovností - napodobuje správnou intonaci vět 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla pro výslovnost a fonetické jevy • Používání psané podoby slov • Slovní zásoba • Jednoduché věty, otázky, představení se • Otázky zjišťující informace 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí EV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Čj, Aj, Ov, Vz – volný čas, organizace času, tradice, svátky Vv – režim dne, koníčky, roční období M – početní operace Hv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - sestaví krátký rozhovor - rozumí otázkám, na otázky se snaží odpovídat celou větou 	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Časování slovesa „haben, sein“ • Časování pravidelných a nepravidelných sloves • Osobní zájmena • Člen určitý a neurčitý v 1.p. • Zápor „nicht, kein“ • Slovosled v otázkách • Přídavné jméno v přísudku jmenném 		<p>Miniprojekty: Meine Hobbys Mein Lieblingstier Was ich am Tage mache Ferien</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduchou konverzaci na téma rodina, zájmy a koníčky apod. - orientuje se v základních zeměpisných, kulturních a historických reáliích, a to v porovnání s reáliemi mateřské země - dokáže komunikovat s cizincem o základních věcech každodenního života 	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích • Základní reálie Německa, Rakouska, Švýcarska • Významné osobnosti 	MV – Tvorba mediálního sdělení	Z – cestování, cestovní ruch, práce s mapou Ivt – písemná elektronická komunikace, základní vyhledávání a zpracování informací, týkajících se cestovního ruchu

NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje v běžných společenských situacích – oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost, přání, žádost o pomoc, službu, informaci, společenský program - čte text se správnou výslovností, osvojuje si artikulaci hlásek, přízvuk, slovní i větný rytmus, intonaci - rozumí a používá jednoduché otázky a odpovědi - orientuje se v textu (rozumí obsahu), osvojuje si různé techniky čtení (orientační, informativní) - vyhledá informace, shrne a převypráví text 	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla pro výslovnost a fonetické jevy • Slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma • Význam slov v kontextu • Základy lexikálního principu pravopisu slov • Základní gramatické struktury a typy vět – věta jednoduchá, otázka a zápor, pořádek slov ve větě 	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí	Čj, Aj, Ov, Vz Vv, Hv

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - doplní chybějící informace v textu - odvodí význam slov z kontextu 			
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se jednoduchými frázemi a větami k základním tématům z každodenního života - sestaví osnovu textu - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - napíše stručný jednoduchý text na pohlednici (např. pozdrav z dovolené) - stručně reprodukuje krátké texty vlastními slovy - vyjádří své potřeby, přání, prosbu 	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Časování pravidelných a nepravidelných sloves • Časování sloves s odlučitelnou předponou • Časování způsobových sloves • Osobní zájmena • Člen určitý a neurčitý – 4.p. • Předložky 	EGS – Jsme Evropané – vzájemná propojenost států EU MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Miniprojekty: Reisebüro Geburtstagsparty
<ul style="list-style-type: none"> - vyřeší řečové situace související se získáváním a poskytováním základních informací s vyjádřením vztahů existenciálních (kdo), prostorových (kde, kam), časových (kdy), kvalitativních (jaký, který, jak), kvantitativních (kolik) - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických realitách německy mluvících zemí, a to i v porovnání s realitami mateřské země - orientuje se v plánu města, popíše jednoduše cestu 	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích • Základní realie Německa, Rakouska, Švýcarska a Česka • Významné osobnosti, památky 		Z – německy mluvící země Ivt, D

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje žákům důkladně porozumět matematickým pojmům a postupům, jejich vzájemným vztahům, osvojit si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Matematika**

5.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je vyučována od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	5	5	5	5	5	5	4	4	4

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. tematický okruh: Čísla a početní operace na 1. stupni prohlubuje na 2. stupni tematický okruh **Čísla a proměnná**. Jedná se o osvojení aritmetických operací v těchto složkách – dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná.

2. tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty. Tento okruh pěstuje především dovednost rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů.

3. tematický okruh: Geometrie v rovině a prostoru. V rámci tohoto okruhu se žáci učí určovat a znázorňovat geometrické útvary, modelovat reálné situace, zkoumat tvary a prostor a využívat získané dovednosti v praxi.

4. tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Poslední tematický okruh je zaměřen na rozvoj uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mateřského jazyka včetně symboliky
- prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh zdokonaluje grafický projev
- propojením mechanicky zvládnutých poznatků a postupů se posouvá k objevování nových cest a odvozování postupů nových
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Učitel

- zařazuje do vyučování úlohy z praktického života
- nabízí různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahuje zajímavosti výuky
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětluje, co se mají žáci naučit
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- zapojuje se do řešení matematických soutěží (např. Matematický klokan, Pythagoriáda)

Učitel

- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života
- podporuje nalézání různých variant řešení zadaných úloh, možnost diskuse řešitelnosti daných úloh
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům pomáhá v činnostech, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic
- využívá různé informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- pracuje s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- zapojuje se do všech forem činností, při skupinové práci naslouchá, argumentuje, obhajuje svůj postup

Učitel

- předkládá žákům úkoly s využitím matematické symboliky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- pomáhá žákům formulovat otázky, objasňovat nejasnosti

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- zapojuje se do práce ve skupině, naslouchá, argumentuje s dodržením stanovených pravidel komunikace
- respektuje práci druhého

Učitel

- využívá různých možností spolupráce žáků, organizuje práci žáků ve skupinách
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti žáků, povzbuzuje je k činnosti

Kompetence občanské

Žák

- učí se hodnotit vlastní práci a práci ostatních
- respektuje názory ostatních, vyslechne argumentaci protistrany až do konce
- učí se ohleduplnosti a taktu, vnímání složitosti světa

Učitel

- při zpracování informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- vede žáky ke schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh
- podle potřeby pomáhá žákům v činnostech a umožňuje jim, aby na základě stanovených kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žák

- zdokonaluje svůj grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržuje stanovená pravidla, používá pečlivě připravené pomůcky

Učitel

- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamu
- vede žáky k využívání různých informačních zdrojů a technických pomůcek

MATEMATIKA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst</p> <p>- zná význam pojmů méně, více, první, poslední, větší, menší apod.</p> <p>- seřadí čísla podle velikosti</p> <p>- počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>- zakreslí čísla do 20 na číselnou osu</p> <p>- zná a používá matematické symboly: +, -, =, <, ></p> <p>- zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku</p> <p>- provádí rozklad na desítky a jednotky</p> <p>- provádí z paměti jednoduché početní operace</p> <p>- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>- řeší jednoduché slovní úlohy, pomáhá si rozkladem čísel při sčítání a odčítání s přechodem přes desítku</p>	<p>POČÍTÁNÍ DO DVACETI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 0 – 10 • Přirozená čísla 10 – 20, číslice • Počítání předmětů v daném souboru; vytváření souborů s daným počtem prvků, počítání prvků • Čtení čísel; zápis čísel; porovnávání čísel • Užívání vztahu rovnosti a nerovnosti; zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti; • Lineární uspořádání čísel; posloupnost čísel; orientace a zobrazení čísel na číselné ose • Sčítání v oboru do 20 bez přechodu; odčítání v oboru do 20 bez přechodu; automatizace sčítání a odčítání • Řešení slovních úloh; tvoření slovních úloh; aplikace osvojených početních operací 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>	<p>Vv, Pč, Prv Obchod</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a pojmenuje jednoduché geometrické útvary - modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině - pozná geometrická tělesa – krychle, koule - geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev - orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod. 	GEOMETRIE <ul style="list-style-type: none"> • Rozeznávání rovinných útvarů: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Pojmenovávání základních rovinných útvarů • Vyhledávání určených tvarů v okolí • Třídění předmětů podle tvaru 		Prv
<ul style="list-style-type: none"> - zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu 	JEDNOTKY		

MATEMATIKA – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - zapíše a přečte čísla do sta - zakreslí čísla do sta na číselnou osu - porovnává čísla do sta, seřadí je vzestupně i sestupně - sčítá a odčítá čísla do sta, provádí kontrolu výpočtu - zná význam závorek, počítá příklady se závorkami 	POČÍTÁNÍ DO DVACETI <ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 0 – 20 • Přirozená čísla 0 – 100, číslice 0 – 100; číselná řada • Počítání prvků v daném souboru; vytváření souborů s daným počtem prvků (na počítadle, ve čtvercové síti aj.) 	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	Knihovna Hodiny Vv, Pč

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - používá výrazy: sčítanec, součet; menšeneč, menšitel, rozdíl - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - používá malou násobilku do 50; vyjmenuje řady násobků - seznamuje se s dalšími spoji do 100 - chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců - používá výrazy: činitel, součin; dělenec, dělitel, podíl - provede zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy s výpočty do sta 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení čísel; zápis čísel; porovnávání čísel • Užívání vztahu rovnosti a nerovnosti; zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti <p>NÁSOBILKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání násobku deseti; násobení jako opakované sčítání; násobení a dělení v oboru násobilky do 50 • Řešení a utváření úloh s aplikací osvojených početních operací • Řešení slovních úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> - připraví si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) - používá pojem bod, přímka, čára, úsečka - narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky - rozezná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou - porovná úsečky podle velikosti, odhaduje délku úsečky, změří úsečku 	<p>GEOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreslení křivých a rovných čar • Rozeznávání rovinných útvarů: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Pojmenovávání základních rovinných útvarů • Rozeznávání a pojmenování bodu • Rozeznávání a pojmenování úseček • Rýsování úsečky v cm • Odhadování délky úsečky v cm 		Vv, Pč

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
-rozumí jednotkám: metr, centimetr, milimetr, kilogram, litr, hodina - zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami - zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun	JEDNOTKY MINCE A BANKOVKY		Prv

MATEMATIKA – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- používá přirozená čísla do 1 000; zapíše a přečte čísla do 1 000 - porovnává, seřídí vzestupně a sestupně čísla do 1 000 - zakreslí čísla do 1 000 na číselné ose - řeší slovní úlohy v oboru do 1 000, sčítá a odčítá z paměti i písemně - seznámí se se zaokrouhlováním na desítky, stovky - sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti - sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do 100 - zná význam symbolu = v souvislosti s řešením rovnic - řeší jednoduché rovnice	POČÍTÁNÍ V OBORU DO 1000 <ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla 0 – 100; přirozená čísla 100 – 1 000; číselná řada Počítání po stovkách, desítkách, jednotkách ROVNICE <ul style="list-style-type: none"> Užívání vztahu rovnosti a nerovnosti; zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti Znaménka <, >, =; vztahy o n více, o n méně 	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - násobí a dělí v oboru malé násobilky - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy v oboru malé násobilky 	NÁSOBILKA <ul style="list-style-type: none"> • Násobení v oboru malé násobilky • Dělení v oboru malé násobilky • Vztahy mezi násobením a dělením; automatizace násobení a dělení • Slovní úlohy se vztahem n-krát více, n-krát méně 		
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojem bod, přímka, čára, úsečka - narýsuje přímku, polopřímku, úsečku, kolmici, rovnoběžku - zná pojem opačná polopřímka - používá kružítka - rozezná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - zná význam pojmu průsečík a určí ho - pozná jehlan a kužel - vypočítá obvod sčítáním 	GEOMETRIE <ul style="list-style-type: none"> • Přímka, polopřímka, úsečka, kolmice, rovnoběžka • Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Pojmenovávání základních rovinných útvarů • Rýsování úsečky v cm • Odhadování délky úsečky • Měření délky úsečky v cm 		Vv
<ul style="list-style-type: none"> - používá jednotky: milimetr, centimetr, decimetr, metr - jednotky délky používá k měření - změří rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádří je ve vhodných jednotkách - orientuje se v čase – den, týden, měsíc, rok - doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel - počítá s mincemi a bankovkami do 100 Kč 	JEDNOTKY <ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání velikosti útvaru; odhad délky úsečky • Měření délky úsečky v cm • Jednotky délky • Orientace v čase • Měření teploty, času MINCE A BANKOVKY		Prv - měření

MATEMATIKA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla do 1 000 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce, statisíce - orientuje se na číselné ose do 10 000, do 100 000, do 1 000 000 - využívá při písemném i pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - násobí písemně jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - provádí zkoušku správnosti výpočtu - provede zápis slovní úlohy, provede zkrácený zápis s neznámou - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší vztahy n-krát více a n-krát méně - řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony - názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku - pojmenuje jednotlivé části zlomku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 - 10 	<p>POČÍTÁNÍ DO MILIONU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 0– 1 000 000 • Číselná osa • Počítání z paměti • Čtení čísel; zápis čísel; porovnávání čísel • Sčítání, odčítání • Užívání vztahu rovnosti a nerovnosti; zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti; • Komutativnost sčítání a násobení – z paměti i písemně <p>NÁSOBILKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Násobení a dělení • Řešení a utváření úloh s aplikací osvojených početních operací • Řešení slovních úloh • Slovní úlohy se vztahem • n-krát více, n-krát méně <p>ZLOMKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára • Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>	<p>Vv, Pč, Přv, VI, Hv Pojedeme na výlet</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s rýskou - rýsuje čtverec a obdélník - pozná a sestrojí pravoúhlý trojúhelník - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - pozná souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním apod. - nakreslí souměrný tvar 	<p>GEOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice • Trojúhelník • Souměrnost 		Vv – poloviny – ovoce

MATEMATIKA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla přes milion - zaokrouhluje s požadovanou přesností - porovnává a zobrazuje čísla na číselné ose - zapíše číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá z paměti čísla se dvěma nenulovými číslicemi - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem - provádí kontroly výpočtů - řeší jednoduché slovní úlohy 	<p>PŘIROZENÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • Zápis čísla v desítkové soustavě • Početní výkony a jejich vlastnosti 	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky času (s, min, h) a hmotnosti (kg, g, t) - doplňuje číselné řady a tabulky 			
<ul style="list-style-type: none"> - používá římské číslice I až X, L, C, D, M - zná pojem zlomková čára, čitatel a jmenovatel - pozná a vyznačí polovinu, třetinu a čtvrtinu celku - vyjádří část celku na příkladech z běžného života s použitím zápisu ve formě zlomku - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - sečte a odečte dva až tři zlomky se společným jmenovatelem (poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - vypočítá $1/2$, $1/3$, $1/4$, ... z celku 	<p>ŘÍMSKÉ ČÍSLICE ZLOMKY DESETINNÁ ČÍSLA</p>		VI, D, Ch
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy bod, přímka, polopřímka, polorovina, rovina a dovede je znázornit, vymodelovat a zapsat - sečte a odečte dvě úsečky - změří délku lomené čáry 	<p>GEOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní geometrické útvary • Trojúhelník 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná obecný, pravouhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník - načrtne, popíše a sestrojí trojúhelník - změří a vypočítá obvod trojúhelníku - zná a převádí jednotky délky a obsahu - načrtne, popíše a narýsuje čtverec a obdélník - vypočítá obvod a obsahu čtverce a obdélníku - řeší slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku - vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem - sestrojí kružnici o daném poloměru - vepíše do kružnice pravidelný šestiúhelník a vypočítá jeho obvod - pozná a načrtne síť krychle a kvádrů - zná pojmy vrchol, boční hrana, boční stěna, podstava - vypočítá povrch krychle a kvádrů - řeší slovní úlohy na výpočet povrchu krychle a kvádrů - pozná hranol, jehlan, kužel, válec a kouli 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky délky a obsahu • Čtverec a obdélník • Kruh, kružnice, pravidelný šestiúhelník • Krychle, kvádr a další základní tělesa 		

MATEMATIKA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje přirozená čísla na číselné ose - porovnává, zaokrouhluje přirozená čísla 	PŘIROZENÁ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> • Znázornění přirozených čísel, porovnávání, zápis 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - určuje násobky a dělitele daného čísla - používá znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100 - rozloží číslo na součin prvočísel - najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou až tří čísel - rozpozná čísla soudělná, nesoudělná a čísla složená - řeší slovní úlohy na dělitelnost z praxe 	<p>POČÍTÁNÍ S PŘIROZENÝMI ČÍSLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítání, odčítání, násobení, dělení • Znaky dělitelnosti • Společný násobek a dělitel • Prvočísla, čísla složená 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla do řádu desetitisícin - vyznačí desetinné číslo v řádu desetin na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo na jednotky, desetiny, setiny a tisíciny - osvojí si algoritmus pro sčítání a odčítání desetinných čísel, písemně sečte až čtyři desetinná čísla - přirozené a desetinné číslo vynásobí a vydělí 10, 100, 1000 - desetinné číslo zapíše desetinným zlomkem - desetinný zlomek zapíše desetinným číslem - osvojí si algoritmus pro násobení desetinného čísla přirozeným a desetinným číslem - osvojí si algoritmus pro dělení desetinného čísla přirozeným a desetinným číslem - provádí odhad a zkoušky správnosti výpočtu - využívá komutativnosti a asociativnosti při výpočtech s desetinnými čísly 	<p>DESETINNÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení a porovnávání desetinných čísel • Číselná osa • Zaokrouhlování desetinných čísel • Početní výkony s desetinnými čísly 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- řeší slovní úlohy na výpočty s desetinnými čísly			
- sestrojí přímky, úsečky, rovnoběžky, různoběžky - určí délku úsečky, střed úsečky - sestrojí čtverce, obdélníky, trojúhelníky	GEOMETRIE <ul style="list-style-type: none"> • Body, úsečky, přímky • Kružnice, délka úsečky, střed úsečky • Obdélníky, čtverce, trojúhelníky 		
- sestrojí osu úhlu a osu úsečky - změří velikost úhlu pomocí úhlooměru a zapíše - narýsuje úhel dané velikosti - užívá a převádí jednotky: stupeň a minuta - rozliší úhel ostrý, pravý, tupý a přímý - sečte a odečte dva úhly graficky i početně - násobí a dělí úhel početně i graficky - vyznačí úhly vedlejší a vrcholové a určí jejich velikost - k úhlu určí úhel střídavý a souhlasný	GEOMETRIE - ÚHEL <ul style="list-style-type: none"> • Velikost úhlu • Rozdělení úhlu 		
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného rovinného útvaru	OSOVÁ SOUMĚRNOST <ul style="list-style-type: none"> • Shodné útvary, osově souměrné útvary 		
- třídí a popisuje trojúhelníky podle strana vnitřních úhlů - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - zapíše postup konstrukce - sestrojí výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku	TROJÚHELNÍK <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělení trojúhelníků • Konstrukce trojúhelníků • Výšky, těžnice a střední příčky • Vnitřní a vnější úhly 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - nalezne střed a určí poloměr kružnice trojúhelníku opsané a vepsané - vyznačí vnitřní a vnější úhly trojúhelníku a vypočítá jejich velikost 	<ul style="list-style-type: none"> • Kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí síť krychle a kvádrů - zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů - řeší slovní úlohy z praxe na povrch a objem krychle a kvádrů - zná a převádí krychlové jednotky objemu - zná a převádí jednotky duté míry 	OBJEM A POVRCH KRYCHLE A KVÁDRU <ul style="list-style-type: none"> • Síť a obraz krychle a kvádrů • Vzorce pro výpočet objemu a povrchu kvádrů • Jednotky krychlové a duté míry 		Fy

MATEMATIKA – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - rozšíří a zkrátí zlomek daným číslem - převede zlomek na základní tvar - upraví smíšené číslo na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo - porovná dva zlomky a uspořádá tři zlomky podle velikosti - zapíše zlomek desetinným číslem a zobrazí na číselné ose - sčítá, odčítá, násobí a dělí dva a více zlomků - upraví složený zlomek 	ZLOMKY <ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřování zlomků, krácení zlomků, porovnávání zlomků • Sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky			
- zobrazí celé číslo na číselné ose - porovnává celá čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě a více celých čísel	CELÁ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> • Absolutní hodnota • Porovnávání celých čísel • Sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel 		
- zobrazí racionální číslo na číselné ose - porovnává racionální čísla - k číslu zapíše číslo opačné a číslo převrácené - sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě a více racionálních čísel - řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel v praxi - určí absolutní hodnotu čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě čísla s absolutní hodnotou	RACIONÁLNÍ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání racionálních čísel • Absolutní hodnota • Sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel 		
- zjednodušuje poměry krácením - porovná dvě veličiny poměrem a danou hodnotu v daném poměru zvětší (zmenší) - rozdělí celek na dvě a více částí v daném poměru - využívá dané měřítko při čtení map - řeší příklady z praxe s využitím poměru - pozná a zdůvodní, zda daná závislost je přímá (nepřímá) úměrnost - doplní a sestaví tabulku přímé (nepřímé) úměrnosti - zakreslí bod o daných souřadnicích a přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé	POMĚR <ul style="list-style-type: none"> • Poměr • Měřítko plánu a mapy • Přímá a nepřímá úměrnost • Graf přímé, nepřímé úměrnosti 		Z

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>soustavě souřadnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost pomocí přechodu přes jednotku a trojčlenku 			
<ul style="list-style-type: none"> - z celku vypočítá jedno procento a promile - určí, kolik procent (promile) je daná část z celku - určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent (promile) - určí celek z dané části a příslušného počtu procent - řeší slovní úlohy s procenty - řeší jednoduché příklady na výpočet úroků 	<p>PROCENTA A PROMILE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úroková míra, úrok 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí shodné útvary - pozná shodnost dvou trojúhelníků podle vět sss, sus, usu a shodnost zapíše - sestrojí obraz mnohoúhelníku v osově a středové souměrnosti 	<p>SHODNOST A SHODNÁ ZOBRAZENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shodnost geometrických útvarů, shodnost trojúhelníků • Středová a osová souměrnost 		
<ul style="list-style-type: none"> - podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků - načrtne a sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce - načrtne a sestrojí lichoběžník, zapíše postup konstrukce - pomocí vzorců vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku 	<p>TROJÚHELNÍK, ROVNOBĚŽNÍK, LICHOBĚŽNÍK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obsah trojúhelníku • Konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> Obvod, obsah rovnoběžníku a lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť hranolu vypočítá povrch a objem hranolu 	HRANOL <ul style="list-style-type: none"> Síť hranolu, povrch hranolu, objem hranolu 		

MATEMATIKA – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru užívá druhou mocninu a odmocninu při výpočtu obsahu a strany čtverce, povrchu a hrany krychle zná Pythagorovu větu, kterou používá k výpočtu délek stran v pravouhlém trojúhelníku řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty 	DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA		
<ul style="list-style-type: none"> provádí základní početní operace s mocninami používá vzorce pro mocninu součinu, podílu, zlomku a umocnění mocniny 	MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší číselný a algebraický výraz - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - sčítá a odčítá celistvé výrazy - násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem a trojčlenem - užívá vzorce $(a+b)^2$, a^2-b^2 - upraví výraz na součin vytýkáním před závorku a pomocí vzorců 	VÝRAZY		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy rovnost a rovnice - pomocí ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a ověřuje správnost výsledku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice 	LINEÁRNÍ ROVNICE		
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí vzorců vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice a její poloměr a délky tětivy - užívá pojem kruhová výseč a vypočítá její obsah - vypočítá objem a povrch válce - řeší slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu kruhu - řeší slovní úlohy na výpočet objemu válce, povrchu a jeho částí 	KRUH A KRUŽNICE VÁLEC		
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní druhy čar a jejich použití - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice 	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY <ul style="list-style-type: none"> • Množina bodů daných vlastností 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí tečny ke kružnici rovnoběžné s danou přímkou - sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice pomocí Thaletovy kružnice, pomocí Pythagorovy věty vypočítá příslušné údaje - načrtne a určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - načrtne a určí vzájemnou polohu dvou kružnic - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky - provede rozbor konstrukční úlohy a zápis postupu konstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha přímky a kružnice • Vzájemná poloha dvou kružnic • Trojúhelník a čtyřúhelník 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým diagramem - čte a interpretuje tabulky a grafy v praxi - vypočítá aritmetický průměr 	ZÁKLADY STATISTIKY	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	

MATEMATIKA – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- určuje podmínky, za kterých má daný výraz smysl	LOMENÉ VÝRAZY		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy - násobí a dělí dva lomené výrazy - upraví složený lomený výraz 			
<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice se zlomky a ověřuje správnost výsledku - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - ověřuje správnost výpočtu a zapisuje podmínky řešitelnosti - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli 	LINEÁRNÍ ROVNICE		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a provádí ověření správnosti výsledku - řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI		
<ul style="list-style-type: none"> - přečte a znázorní interval na číselné ose - rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vymezení definičního oboru funkce, množinu hodnot funkce a sestaví tabulku - sestrojí graf lineární funkce a rozpozná, zda se jedná o funkci rostoucí či klesající - sestrojí graf lineární lomené funkce a kvadratické funkce $y = ax^2$, zná názvy grafů těchto funkcí 	FUNKCE		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná podobné útvary v rovině i prostoru a určí poměr podobnosti - vypočítá délky stran podobných rovinných útvarů 	PODOBNOST GONIOMETRICKÉ FUNKCE		Z

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zná a užívá věty sss, sus, usu pro podobnost trojúhelníků - sestrojí rovinný obraz podobný danému - rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami - zná funkce sinus, cosinus, tangens, cotangens a určuje jejich hodnoty pomocí tabulek - užívá goniometrické funkce při výpočtu stran pravoúhlých trojúhelníků, objemů a povrchů těles 			
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší, pojmenuje a popíše jednotlivé druhy hranolů - vypočítá objem a povrch hranolu s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou a lichoběžníkovou podstavou - k výpočtu chybějících údajů používá Pythagorovu větu - vypočítá stěnovou a tělesovou úhlopříčku krychle a kvádrů - řeší slovní úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu hranolů - načrtne (sestrojí) síť hranolu - určí třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru - užívá třetí mocninu a odmocninu při výpočtu objemu a hrany krychle 	KOLMÉ HRANOLY TŘETÍ MOCNINA A ODMOCNINA	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule pomocí vzorců 	JEHLAN, KUŽEL, KOULE		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu těchto těles - načrtne (sestrojí) síť jehlanu a kužele 			
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu a provádí složené úrokování 	ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY		
<ul style="list-style-type: none"> - rýsuje různé druhy čar a zná jejich užití - čte a užívá kóty v jednoduchých případech - sestrojí v pravouhlém promítání sdružené průměty kvádru, krychle, válce a koule 	ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ (alternativní tematický celek)		

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie směřuje k dosažení gramotnosti jak v oblasti zpracování informací, tak v oblasti ovládnutí základních informačních technologií. Tyto dovednosti spojuje v jeden celek tak, aby byl žák schopen integrovat výpočetní techniku do svého života jako velmi užitečnou pomůcku při celoživotním vzdělávání, a to jak ke zpracování informací a poznatků získaných v jiných předmětech základní školy, tak k vyhledávání a třídění informací s následnou aplikací i v běžném životě. Informatika se tak stává předmětem, který se prolíná se všemi ostatními předměty. Její dosah je velmi široký.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Informatika (Ivt)**

5.3.1 Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika je vyučována v 5. a 6. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	5.	6.
Počet hodin	1	1

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Mimo školních výukových a výchovných strategií používáme v informatice následující:

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace, používá je při plnění zadaných úkolů v informatice i v ostatních předmětech
- pro zpracování daných úkolů si volí postup a formu odpovídající věku a zkušenostem
- samostatně vyhledává informace, které potřebuje pro svou práci, tyto informace zhodnotí

Učitel

- zadává úkoly, které žáky vedou k samostatnému objevování možností využití informační a

komunikačních technologií v praktickém životě

- vede žáky k práci s příručkami a manuály tak, aby si uměli dělat i vhodné poznámky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace, které potřebuje k řešení problémů
- pracuje samostatně a své řešení prezentuje ostatním

Učitel

- zadává úkoly a projekty vedoucí k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky k poznání, že při práci s informačními a komunikačními technologiemi se v životě setká s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Žák

- využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci se světem

Učitel

- vede žáky k tomu, aby pro komunikaci na dálku využívali vhodné technologie
- vyžaduje dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Žák

- při práci ve skupině je aktivní, podílí se na utváření pravidel, plně své úkoly
- požádá v případě potřeby spolužáky o pomoc
- aktivně nabídne pomoc, radu, vysvětlení

Učitel

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci
- vede žáky k práci v týmu při řešení projektů, učí je rozdělit a plánovat práci, hlídat časový harmonogram
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat rozdíly mezi lidmi ve zručnosti a technické způsobilosti

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních, vyslechne argumentaci protistrany až do konce
- učí se ohleduplnosti a taktu, vnímání složitosti světa
- respektuje zákonitosti informačních technologií a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami informačních a komunikačních technologií na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla apod.), vede je k jejich dodržování
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami
- seznamuje žáky s nebezpečím hrozícím na internetu při zveřejňování osobních informací (facebook, internetové seznamky apod.)
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci na internetu, ukazuje cestu k řešení krizových situací, poskytuje návod, kam se v případě ohrožení obrátit

Kompetence pracovní

Žák

- respektuje pravidla určená pro práci s počítačem a přídatnými zařízeními
- využívá znalostí a zkušeností získaných z různých předmětů pro svůj rozvoj při vytváření projektů a samostatné práci

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využívat informační a komunikační technologie pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst
- vede žáky k vlastnímu hodnocení prací – nejen k hodnocení vlastní práce, ale i hodnocení práce ostatních

INFORMATIKA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvede negativní vlivy práce s PC na zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce) - respektuje pravidla ochrany zdraví při práci s PC (správný způsob sezení u PC, kompenzační cvičení – ruce, záda, přestávky v práci) - zhodnotí klady a zápory počítačových her 	<p>PC A ZDRAVÍ</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje operační systém (historie, typy) - přihlásí se do sítě, odhlásí se ze sítě, popíše prostředí - pracuje s ikonami, plochou - vytvoří složku, pojmenuje ji, přejmenuje, zkopíruje - používá základní klávesové zkratky - pracuje s poznámkovým blokem - orientuje se na klávesnici - ovládá funkce nejdůležitějších kláves - pracuje správně s myší 	<p>SPUŠTĚNÍ POČÍTAČE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postup zapnutí • Postup vypnutí • Přihlášení do sítě • Odhlášení ze sítě • Práce se složkami • Klávesové zkratky • Poznámkový blok <p>KLÁVESNICE A MYŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Části klávesnice 		
<ul style="list-style-type: none"> - založí účet do skolaonline a školního emailu - orientuje se a pracuje ve školním databázovém systému skolaonline - popíše části e-mailové adresy - přihlásí se, pošle zprávu, přílohu - pracuje v aplikacích školního e-mailu – MS Outlook, Teams, OneDrive, Word online, OneNote 	<p>SKOLAONLINE, ŠKOLNÍ EMAIL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Office 365 – Teams, Outlook, OneDrive 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - Objasní pojem HARDWARE - pojmenuje nejběžnější vnější součásti a zařízení počítače - vysvětlí funkce jednotlivých vnějších součástí počítače - uvede základní rozdělení HARDWARE - vysvětlí pojem SOFTWARE - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software 	<p>HARDWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viditelné součásti (monitor, klávesnice, myš, počítač) • Periferie (tiskárny – jehličková, inkoustová, laserová, skener, modem) <p>SOFTWARE</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - spustí samostatně aplikaci malování - používá nástroje aplikace k vytváření abstraktních i konkrétních obrázků - uloží práci do svého profilu jako soubor bmp 	<p>MALOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barvy a tloušťky čar • Gumování • Barevné plochy • Křivky • Vkládání textu do obrázku 		
<ul style="list-style-type: none"> - upraví text - orientuje se na klávesnici, používá správně klávesy s funkcemi (Enter, Esc, Tab, Shift, Delete, Backspace, Insert, Home, End, mezerník) - napíše krátký text na zadané téma - označí část textu - text zformátuje (do bloku, na střed, vpravo, vlevo) - upraví písmo, vloží obrázek 	<p>MS WORD 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis prostředí a jednotlivých karet editoru • Psaní a formátování textu – písmo, odstavec • Grafická úprava textu – WordArt, obrázek 		

INFORMATIKA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - přihlásí se do školního databázového systému a školního emailu - pracuje s klávesnicí - pracuje v aplikacích školního emailu – MS Outlook, Teams, OneDrive, Word online, OneNote 	<p>OPAKOVÁNÍ Z 5. ROČNÍKU</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem hardware - pojmenuje a rozdělí hardware - pojmenuje základní vnitřní hardware - popíše činnost jednotlivých komponentů uvnitř PC - zapojí komponenty do základní desky 	<p>VNITŘNÍ HARDWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednotlivé komponenty uvnitř PC • Základní deska, procesor, paměť RAM, harddisk, zdroj • Zapojení komponent do základní desky 		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem internet - přizpůsobí si internetový prohlížeč svým potřebám - dohledá složitější informace – rozšířené vyhledávání - vhodně využívá internet pro své potřeby (sociální sítě, výukové portály, elektronická žákovská knížka, e-mail) 	<p>PRÁCE S INTERNETEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s internetovým prohlížečem • Vyhledávání na internetu • Založení účtu na internetových portálech 	<p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří správné heslo - rozumí pojmu kyberšikana - ví, jak se bránit, případně kam se obrátit 	<p>BEZPEČNOST NA INTERNETU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heslo a jeho vytvoření • Internetová komunikace • Kyberšikana • Jak se bránit? Kam se obrátit 		

<ul style="list-style-type: none"> - upraví text - orientuje se na klávesnici, používá správně funkční klávesy (Enter, Esc, Tab, Shift, Delete, Backspace, Insert, Home, End, mezerník) - napíše krátký text na zadané téma - označí část textu - text zformátuje (do bloku, na střed, vlevo, vpravo) - upraví písmo, vloží obrázek (Klipart – základní sada MS WORD, vyhledání Klipartu na internetu) - pracuje s tabulkou 	<p>MS WORD 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis prostředí a jednotlivých karet editoru • Psaní a formátování textu – písmo, odstavec • Grafická úprava textu – WordArt, obrázek • Tabulka MS Word • Typografická pravidla • Estetická pravidla 		
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady pro tvorbu prezentací - orientuje se v programu na tvorbu prezentací - vytvoří vlastní prezentaci - správně prezentuje výsledek své práce před spolužáky 	<p>MS POWERPOINT 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoretický úvod do PC prezentací • Zásady pro tvorbu správné prezentace • Prostředí MS PowerPoint 2019 • Tvorba vlastní prezentace na vlastní téma dle zadaných kritérií 		
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje v Malování 3D - používá různé druhy výběrů - orientuje se v 3D knihovně - pracuje v hybridní realitě - vytváří vlastní 3D modely 	<p>MALOVÁNÍ 3D</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoretický úvod • Popis prostředí • Tvorba 3D objektů 		

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Člověk a jeho svět

- utváří u žáka prvotní ucelený obraz světa
- vede žáky ke vnímání lidí a vztahů mezi nimi, k seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy
- vede žáky k osvojení si základních dovedností a návyků potřebných pro plnění vzdělávacích a jiných povinností a úkolů, pro bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti
- vede žáky k porozumění světu kolem sebe, k vnímání krásy lidských výtvorů i přírodních jevů
- vede žáky k porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východisku do budoucnosti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je oblastí, která se vyučuje jen na prvním stupni základní školy. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie a současnosti a vede žáky k získání dovedností pro praktický život. Učí žáky vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, včetně situací ohrožení, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – žáci poznávají své nejbližší okolí, seznamují se s organizací života v rodině, ve škole, obci a společnosti. Skladba činností a úkolů by měla přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi a k zemím Evropské unie. Důraz je kladen také na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).
- **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivost a rovného postavení všech lidí. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. Tento tematický okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
- **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. V rámci tohoto tematického okruhu se vychází od nejvýznamnějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.
- **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém

jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

- **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně situací mimořádných, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Postupně si uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost i zdraví a bezpečnost jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Prvouka (Prv)**
- **Přírodověda (Přv)**
- **Vlastivěda (Vl)**

5.4.1 Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je vyučována od 1. do 3. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.
Počet hodin	2	2	2

Vyučovací předmět Prvouka je koncipován jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku. Vzdělávání je zaměřeno na utváření prvotního uceleného obrazu světa. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, přírody a činnosti lidí, jejich napodobování v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků žáků. Dále vyhledávání v literatuře, samostatné jednoduché pokusy, výstavky, sledování vývinu rostlin, ukázky přírodních materiálů, z praktických dovedností pak nácvik první pomoci apod.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- pracuje s různými informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací

v encyklopediích, na internetu)

- dodržuje stanovená pravidla společné práce, pravidla slušného chování

Učitel

- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- vede žáky ke spolupráci a práci v týmu
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a umění posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, uvědomí si, co k jeho řešení zná, co musí zjistit, nacvičit, dostudovat
- navrhne možnosti řešení problému, vybere řešení, ověří vhodnost navržených řešení
- vysvětlí ostatním své postupy, zdůvodní je, vyhodnotí zvládnutí úkolu
- nové znalosti a dovednosti využije při řešení podobných problémů

Učitel

- vede žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému
- vede žáky k účelnému rozhodování a jednání v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- vede žáky ke sledování svých zlepšení, ale i ke kritickému sebehodnocení

Kompetence komunikativní

Žák

- dodržuje základní pravidla slušné komunikace
- ptá se, odpovídá na otázky, rozmyslí si odpověď
- dá najevo souhlas i nesouhlas, citlivě vyjádří nepříjemné sdělení, obhájí vlastní názor
- shrne podstatu sdělení vlastními slovy
- vhodně využívá jazykové prostředky, hlas, melodii, artikulaci, frázování, mimiku, gesta

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- vede žáky ke kultivovanému projevu
- vede žáky k využívání různých informačních a komunikačních prostředků (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků)
- vede žáky k naslouchání jiným, ke snaze jim porozumět

Kompetence sociální a personální

Žák

- spoluvytváří a respektuje dohodnutá pravidla skupiny
- účinně komunikuje uvnitř skupiny, prosadí názory, které uznává, přijme kritiku, ustoupí, přizná chybu, argumentuje
- spolupracuje s ostatními na společném úkolu
- projevuje dostatek sebevědomí a nepodléhá nežádoucím vlivům skupiny

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, k podílení se na utváření pravidel práce a jejich dodržování
- vede žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry, k budování dobrých vztahů, vzájemné pomoci
- vede žáky k posilování sebevědomí, k oceňování zkušeností druhých lidí, k respektování odlišného názoru

Kompetence občanské

Žák

- projevuje určitou hrdost osobní i národní, přičemž respektuje odlišnosti lidí, zemí i kultur
- chrání své zdraví, bezpečnost, ví, jak se chovat v krizových situacích
- nabídne a poskytne pomoc druhým, pokud ji potřebují
- vytváří si pozitivní postoj k uměleckým dílům, pěstuje smysl pro kulturu

Učitel

- vede žáky k respektování tradic a ochraně našeho kulturního a historického dědictví, k zapojení se do kulturního života
- vede žáky k respektování stanovených pravidel
- vede žáky k citlivému vnímání přírody a cílené péči o ni
- vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a k orientaci v environmentálních problémech současného světa

Kompetence pracovní

Žák

- udržuje na pracovním místě a v okolí pořádek, při práci volí vhodné oblečení a pomůcky
- dodržuje stanovená pravidla nebo postup práce
- rozvíjí svoje zájmy a schopnosti pro budoucí povolání

Učitel

- seznamuje žáky s vlastnostmi některých materiálů

- vede žáky k plánování a organizování pracovních činností
- poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci

PRVOUKA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - dojde samostatně do školy, šatny, třídy - orientuje se v budově školy - připraví se na vyučování - dbá na bezpečnost při cestě do školy - pojmenuje obec, ve které žije, př. ulici, ve které bydlí - zná svoji adresu (příp. telefon na rodiče) - zvládne samostatně cestu ze školy domů - spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov • Škola • Obec 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojení</p>	<p>Vv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku - vypráví o práci rodičů - respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky - respektuje handicapované lidi - hovoří o chování v rodině - aplikuje zásady správného chování ve škole (školní řád) i mimo ni - ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce - rozliší nesprávné chování jiných i u sebe 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Soužití lidí • Chování lidí 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>	<p>Vv, Čj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje dny v týdnu - rozliší den a noc (ráno, dopoledne, odpoledne, večer) - rozpozná roční období - rozlišuje čas práce a odpočinku - určí celé hodiny - rozpozná současnost a minulost 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase • Současnost a minulost v našem životě 		<p>Vv, Pč, Hv</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- na příkladech porovnává odlišnosti života lidí</p> <p>- vypráví o zvycích a práci lidí</p>			
<p>- pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál</p> <p>- zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období</p> <p>- popíše základní části rostliny</p> <p>- určí základní podmínky pro život rostlin</p> <p>- pozná dané rostliny</p> <p>- vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků</p> <p>- porovná chování živočichů v závislosti na ročním období</p> <p>- vymezí živočichy domácí a volně žijící</p> <p>- dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm</p> <p>- třídí odpad, zná jednoduché formy recyklace, ekologie</p>	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY</p> <p>OCHRANA PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Vesmír a Země • Rostliny • Živočichové 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí</p>	<p>Čj, Pč</p>
<p>- učí se a dodržuje základní hygienické návyky (používání WC, mytí rukou)</p> <p>- dodržuje režim dne</p> <p>- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – oblečení, sport, zdravá výživa, léky, drogy</p> <p>- zná pravidla chování u lékaře (dětský lékař, zubní lékař, nemocnice)</p> <p>- rozpozná základní části lidského těla</p> <p>- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p>	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví • Zdravá výživa • Lidské tělo • Osobní bezpečí • Situace ohrožení 		<p>M – čísla tísňového volání</p> <p>Vv</p> <p>Projekt – Ovoce a zelenina</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (chůze po chodníku, zásady bezpečného přecházení, světelné signály pro chodce, zásady bezpečného chování v dopravních prostředcích, autosedačka, přilba na kolo) - pozná bezpečná místa pro hry (sáňkování, lyžování, míčové hry) - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi (dokáže přivolat pomoc např. při nevolnosti nebo úrazu dospělého) - zná čísla tísňových volání a nacvičuje jejich používání, ví, že se nesmí zneužívat - dokáže se chovat bezpečně v nouzové situaci, umí vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc (např. pozdní příchod do školy a děti nejsou ve třídě, náhodné uzamčení ve třídě, ztráta klíče od šatnové skříňky) - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 			

PRVOUKA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí školy a svého bydliště - bezpečně zvládá pohyb po budově školy - připravuje se na vyučování podle rozvrhu - pamatuje si adresu svého bydliště - respektuje pravidla silničního provozu - pojmenuje důležité dopravní značky - pojmenuje a ukáže specifické orientační body v okolí bydliště 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov • Škola • Obec 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p>	<p>Projekt – Cesta do školy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a poslušnost - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy - respektuje pravidla školního řádu, samostatně rozlišuje zásady správného chování - dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy - učí se obhajovat své názory - zná svá práva, ale i povinnosti 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Soužití lidí • Chování lidí 		<p>Projekt - Škola Školní řád</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok, roční období - rozumí posloupnosti včera, dnes, zítra - rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt - vyznačí čas na digitálním displeji 	<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase • Současnost a minulost v našem životě 		<p>Vv, Pč, M, Čj</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v každodenním životě - porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti - pojmenuje některé kulturní či historické památky obce, kde žije 			
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách - pozná dané rostliny ve známé lokalitě - opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích - popíše jednotlivé části jejich těla - rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - třídí živočichy na domácí a volně žijící - zná jejich význam pro člověka - dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě - aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí - aktivně se zapojuje do třídění odpadů 	<p>ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Vesmír a Země • Rostliny • Živočichové 	<p>EV – Ekosystémy – Les, louka, pole, rybník EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Odpady a hospodaření s odpady, Ochrana přírody a kulturních památek</p>	<p>Vv, Pč, Čj Třídění odpadů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku - zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví - zná základní části lidského těla a polohu základních orgánů v těle 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví • Zdravá výživa • Lidské tělo • Osobní bezpečí • Návykové látky a zdraví 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Projekt Zdravé zuby Zdravá výživa a stolování</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - rozlišuje nemoc a úraz - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu (zvládá chůzi po krajnici, umí bezpečně přejít přes silnici i přes železniční přejezd, zná nebezpečí za snížené viditelnosti – vidět a být viděn – reflexní materiály, důsledně používá přilbu na kolo, autosedačku) - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnosti situace - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby - dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Situace ohrožení 		

PRVOUKA – 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchý plán obce a vyznačí v něm místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště - pojmenuje nejdůležitější části a místa obce a umístění významných budov a objektů - v případě potřeby se k nim dokáže bezpečně dopravit (obchod, lékař, apod.) - označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich - seznámí se s použitím buzoly a kompasu 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov • Škola • Obec • Region • Mapy obecně zeměpisné a tematické 	<p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>Vv, Pě – plán obce</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří, co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem - orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostor domu a bytu - pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny - vhodně se chová k jednotlivým členům rodiny - pojmenuje problémy dětí v neúplných rodinách, uvědomuje si odlišnost života dětí v dětských domovech - usiluje o dobré vztahy s vrstevníky, rozliší, na koho je vhodné se v případě potřeby obrátit s problémem - rozpozná odlišnost lidí podle vzhledu, ale nechápe ji jako důvod k odlišnému jednání 	<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Soužití lidí • Chování lidí • Právo a spravedlnost 	<p>MKV – Lidské vztahy MKV - Etnický původ OSV – Sociální rozvoj - Komunikace v různých situacích, asertivní komunikace OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Čj, Hv, M</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva - rozlišuje rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 			
<ul style="list-style-type: none"> - přesně určí jakýkoli čas - orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce - prakticky využívá základní časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) - sleduje data narození členů rodiny, kamarádů, ale i další významné dny - bezpečně rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé významné rodáky a předky - zná některé pověsti nebo báje vztahující se k místu bydliště - objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní 	LIDÉ A ČAS <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase • Současnost a minulost v našem životě • Regionální památky • Báje, mýty, pověsti 	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace, sebeorganizace	M, Čj
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou - rozezná přírodniny a lidské výtvořiny - pozná rozdíly mezi přírodninami, surovinami a výrobky - rozliší známé látky podle jejich vlastností 	ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY <ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Voda a vzduch • Půda 	MV – Práce v realizačním týmu	Kalendář přírody Hrátky s vodou Živočichové ve vyjmenovaných slovech Projekt – Den Země

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti vody a orientuje se v proměnách vody v přírodě - vysvětlí význam vzduchu pro život živých organismů, seznámí se s jeho složením - vysvětlí základní význam vody pro život všech živých organismů na Zemi - pozoruje, kde všude se voda v přírodě nachází, popíše koloběh vody v přírodě - vysvětlí význam půdy pro živé organismy, seznámí se s jejím složením - posoudí Slunce jako zdroj tepla a světla, života, zdraví - zná rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí těla (list, květ, plod), zařadí je do skupin (užitkové, okrasné, planě rostoucí, léčivé, jedovaté, chráněné) - pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - pozná nejnámější jedovaté houby a vysvětlí nebezpečí jejich záměny s jedlými houbami - vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů - pojmenuje volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje rozdíly jejich existence - určí typické znaky nejnámějších živočichů ze svého okolí (tvar hlavy, těla, apod.) - vytvoří kalendář přírody na základě pravidelného pozorování a zaznamenávání počasí pomocí dohodnutých značek - uvědomuje si závažnost znečištění ovzduší - vysvětlí význam botanické a zoologické zahrady 			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- podílí se aktivně na ochraně přírody, třídí odpady			
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů - pojmenuje základní části lidského těla (včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí) - orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu lidského života (včetně pohlavních orgánů) - vnímá své tělo a vyjádří pocity spojené s jeho činností - orientuje se v základních způsobech vzájemného vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády - v případě potřeby dokáže odmítnout doteky, které ho uvádějí do rozpaků nebo obtěžují - orientuje se v roli muže a ženy při početí a narození dítěte - osvojuje si způsoby chování ke kamarádům, těhotným ženám, novorozencům, starým lidem - orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou, dodržuje pitný režim - umí se chovat u jídelního stolu - rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí, nebojí se kontaktu s lékařem - dodržuje zásady podávání léků, řídí se pokyny lékařů při nemoci, ošetří drobná poranění - zvládá základní návyky osobní hygieny 	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví • Zdravá výživa • Lidské tělo • Osobní bezpečí • Návykové látky a zdraví • Situace ohrožení 		Zdravá výživa a cvičení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zná místo ukládání léků a obvazového materiálu doma i ve škole - pojmenuje zdravotní rizika spojená s kouřením, častým a dlouhým sezením u počítače - chrání se před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky) - uvědomuje si rizika požívání návykových látek, dokáže je odmítnout - rozpozná nebezpečná místa ve svém okolí, odmítne návrhy a lákání cizích osob - ví, na koho se obrátit v případě pocitu Ohrožení - zná význam aktivního pohybu pro zdraví, správné způsoby sezení a nošení předmětů 			

5.4.2 Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda je vyučována od 4. do 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.
Počet hodin	2	2

Vyučovací předmět Přírodověda je koncipován jen pro 1. stupeň základní školy ve 4. a 5. ročníku. Tento předmět seznamuje žáky s historií i současností regionu, se Zemí jako součástí sluneční soustavy, vznikem a rozvojem života na ní. Žáci poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody svého regionu i celé republiky. Poznávají, jak se člověk vyvíjí od narození až k dospělosti, učí se, co je a není pro ně vhodné z hlediska životního stylu, denního režimu, hygieny i mezilidských vztahů. Dostávají základní informace o zdraví, nemocech i první pomoci v běžném životě i za mimořádných situací.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 2 tematických okruhů:

- **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti, na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí.
- **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají, jak se člověk vyvíjí od narození až k dospělosti, učí se, co je a není pro ně vhodné z hlediska životního stylu, denního režimu, hygieny, výživy i mezilidských vztahů. Dostávají základní informace o zdraví, nemocech, prevenci i první pomoci v běžném životě i za mimořádných situací. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- získává informace o přírodě
- pozoruje přírodu a zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování

Učitel

- umožňuje používat vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu a encyklopedie

- vede žáky ke spolupráci a práci v týmu

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší zadané úkoly, učí se vyhledávat informace potřebné k řešení problému

Učitel

- používá metody, při kterých žáci sami dochází k řešení a závěrům

Kompetence komunikativní

Žák

- vyjadřuje své myšlenky, reaguje na názory a podněty jiných
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojených tématech

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině při řešení úkolů

Učitel

- zařazuje metody, při kterých žáci pracují společně

Kompetence občanské

Žák

- poznává rozdíly mezi lidmi, učí se společenskému chování a komunikaci

Učitel

- buduje u žáků vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žák

- udržuje na pracovním místě a v okolí pořádek, při práci volí vhodné oblečení a pomůcky
- utváří si správné pracovní návyky

Učitel

- vede žáky ke správnému způsobu použití pomůcek

PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní životní podmínky živých organismů - chápe odlišnosti v požadavcích živých organismů na životní podmínky - rozlišuje rostliny kulturní a plané; rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé - vysvětlí pojmy: hospodářské rostliny, obilniny, okopaniny, luskoviny, olejníny, jeteloviny, pícniny, zelenina, průmyslové rostliny, plevele - popíše základní životní podmínky živočichů na polích, označí živočichy chráněné - uvede rostliny a živočichy našich vod - pracuje s pojmy ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci, hmyz - rozlišuje listnaté, jehličnaté a smíšené lesy, popíše některé stromy, lesní plody a houby - charakterizuje jednotlivá rostlinná patra - vysvětlí význam lesů, zná některé živočichy našich lesů 	<p>SPOLEČENSTVA ŽIVÝCH ORGANISMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okolí lidských obydlí • Pole • Vody • Lesy 	<p>EV – Ekosystémy – les, pole, louka, rybník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklad přizpůsobení organismů prostředí - charakterizuje pojmy zásobní látky, přezimování, tažní ptáci, zimní klid, zimní spánek - rozlišuje studenokrevné a teplokrevné živočichy - pracuje s pojmy zimní a letní slunovrat - popíše střídání ročních období - charakterizuje jednotlivá roční období 	<p>ŽIVOT V PRŮBĚHU ROČNÍCH OBDOBÍ V PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava rostlin a živočichů na zimu • Život v zimní přírodě • Přezimování živočichů, pomoc živočichům v zimě 		<p>Kalendář přírody</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- vysvětlí, v čem spočívá pomoc živočichům v zimě			
- vysvětlí pojmy magmatické horniny, usazené horniny, přeměněné horniny, nerosty - pozná propojení živé a neživé přírody - uvede příklady propojení živé a neživé přírody	HORNINY A NEROSTY <ul style="list-style-type: none"> • Základní rozdělení hornin a nerostů • Praktické využití 		
- rozlišuje jednotlivé měřicí přístroje k určení délky, hmotnosti, teploty, času - přiřadí k jednotlivým veličinám měřidla a základní jednotky - užívá Mezinárodní soustavu jednotek (SI) - uvede různé druhy délkových měřidel, teploměrů a hodin	MĚŘENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Délka • Hmotnost • Teplota • Čas 		
- pracuje s pojmy podzemní pupeny, cibule, hlíza, oddenek - rozlišuje byliny a dřeviny - rozlišuje jednotlivé květy a květenství - popíše části rostlin – kořen, stonek, list, květ, zná jejich význam - vysvětlí složení květu, význam jednotlivých částí květu - popíše proces vzniku semen - rozlišuje stromy a keře - zná kulturní rostliny a jejich význam pro člověka - rozlišuje obratlovce a bezobratlé - vysvětlí důležité podmínky pro chov domácích zvířat	ROSTLINY A ŽIVOČICHOVÉ NA JAŘE A V LÉTĚ <ul style="list-style-type: none"> • Růst rostlin • Rostliny zahrad, luk a polí • Části kvetoucích bylin a jejich význam • Kvetoucí stromy a keře • Význam rostlin pro člověka • Živočichové na jaře – hnízdění • Domácí zvířata a jejich chov 		PROJEKT – Klíčení rostlin, péče o rostliny Čj

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí - popíše vliv činnosti lidí na přírodu - posoudí, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - vysvětlí princip třídění odpadů 	ČLOVĚK A PŘÍRODA <ul style="list-style-type: none"> • Význam půdy • Význam lesů • Význam vodních ploch • Ochrana přírody 		

PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje živočichy a rostliny, zformuluje a zapíše výsledek pozorování - zná základní podmínky pro život 	JSME SOUČÁSTÍ PŘÍRODY <ul style="list-style-type: none"> • Člověk v přírodě • Podmínky života 	EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - zná důležité nerosty a horniny - vysvětlí proces zvětvávání hornin - zná využití některých nerostů - vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - má základní poznatky o využití el. energie - dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji - popíše vznik půdy, význam půdy, její využití a princip ochrany 	ČLOVĚK A NEŽIVÁ PŘÍRODA <ul style="list-style-type: none"> • Uhlí, ropa, plyn • Elektrická energie • Půda 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost 	ČLOVĚK A VESMÍR <ul style="list-style-type: none"> • Slunce • Souhvězdí, galaxie 	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu	Návštěva hvězdárny a planetária

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava • Země 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí a zařadí některé živočichy a rostliny do biologického systému - vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad 	ČLOVĚK A ŽIVÁ PŘÍRODA <ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost života na Zemi • Podnebné pásy • Vegetační pásy • Přizpůsobivost rostlin a živočichů • Třídění živých organismů 		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní části lidského těla a polohu základních orgánů v těle - dodržuje základní hygienické návyky - zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	ČLOVĚK A JEHO TĚLO <ul style="list-style-type: none"> • Soustava opěrná a svalová • Soustava dýchací • Soustava oběhová • Soustava trávicí • Soustava nervová • Rozmnožování a růst • Chráníme si zdraví • Soustava vylučovací • Soustava kožní • Soustava smyslová 		PROJEKT – Zdravé zuby Zdravá výživa
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. - vysvětlí princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, popíše jejich význam v technickém pokroku 	ČLOVĚK A LIDSKÉ VÝTVORY <ul style="list-style-type: none"> • Člověk zpracovává výrobky • Člověk přijímá informace • Člověk si usnadňuje práci 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PROJEKT – Třídění odpadů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí - aktivně se zapojuje do třídění odpadů	<ul style="list-style-type: none"> • Chráníme přírodu 		

5.4.3 Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda je vyučována od 4. do 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	4.	5.
Počet hodin	2	2

Vlastivěda je založena na aktivní činnosti žáků. Jejím cílem je poskytnout žákům základní znalosti z oblasti historie i současnosti, základní vědomosti o naší vlasti i Evropě. Velmi se dotýká osobností a sociální výchovy – přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, k uvědomování si odlišností různých kultur, názorů, přístupů k řešení problémů.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi, k Evropě.
- **Lidé kolem nás** – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
- **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- učí se vyznačit jednoduchým plánem obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo

- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší zadané úkoly, učí se vyhledávat informace potřebné k řešení problému
- učí se rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učí se orientovat v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- učí se orientovat ve světě informací
- propojuje časově a místně historické, zeměpisné a kulturní informace

Učitel

- používá metody, při kterých žáci sami dochází k řešení a závěrům
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

Žák

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- poznává a chápe rozdíly mezi lidmi

Učitel

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

- vede žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

Kompetence občanské

Žák

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech České republiky, případně ve státech Evropy
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- vede žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- vede žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

Žák

- udržuje na pracovním místě a v okolí pořádek, při práci volí vhodné oblečení a pomůcky
- utváří si správné pracovní návyky

Učitel

- vede žáky ke správnému způsobu použití pomůcek
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

VLASTIVĚDA – 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem EU, vyjmenuje sousedy naší republiky - vysvětlí pojem národnostní menšiny - rozčlení území republiky na kraje - vysvětlí pojem demokracie, princip voleb - popíše státní symboly ČR, vyjmenuje některé státní svátky - orientuje se na mapě, vysvětlí rozdíl mezi turistickou mapou a automapou - popíše význam některých značek na mapě - popíše povrch České republiky - rozliší horní, střední a dolní tok řeky, zná některé vodní nádrže - vysvětlí rozdíl v pojmech počasí a podnebí - rozlišuje typy půdy - orientuje se v průmyslových odvětvích - vyjmenuje některé historické nebo přírodní zajímavosti České republiky - objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se na obraně státu podílejí 	<p>NAŠE VLAST – ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha České republiky • Obyvatelé České republiky • Členění území ČR • Kraje a krajská města • ČR – demokratický stát • Státní symboly • Mapy a plány • Orientace v krajině • Povrch, vodstvo ČR • Podnebí a počasí • Půda a zemědělství, nerostné bohatství, průmysl • Putování po ČR • Obrana státu 		<p>Práce s mapou Př – rostliny a živočichové v krajině domova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení období pravěku podle materiálu na výrobu nástrojů - popíše způsob života Slovanů - vypráví obsah některých historických pověstí - popíše činnost Konstantina a Metoděje na našem území - charakterizuje románský sloh - vysvětlí pojem kronika 	<p>NEJSTARŠÍ ČESKÉ DĚJINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravěk • Slované • Velkomoravská říše • Přemyslovci • Lucemburkové • Středověk 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje významné Přemyslovce, kteří ovlivnili vývoj naší země - vypráví o životě Karla IV., vyjmenuje některé významné historické památky - popíše středověké město, život ve vesnici - vysvětlí pojem přijímání podobojí, zná významné osobnosti husitské etapy - charakterizuje renesanci 	<ul style="list-style-type: none"> • Husitské války • Habsburkové na trůně 		Čj – historie v literatuře

VLASTIVĚDA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí území státu na kraje - orientuje se na mapě republiky, vyhledá krajská města - jmenuje a ukáže na mapě významná pohoří, řeky, města - popíše hlavní město České republiky, jeho pamětihodnosti - vypráví o historii Praha 	NAŠE VLAST – ČESKÁ REPUBLIKA <ul style="list-style-type: none"> • Kraje • Hlavní město Praha 	VDO – Občan, občanská společnosti a stát VDO – Formy participace občanů v politickém životě	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem ozbrojené síly ČR - vysvětlí členění ozbrojených sil ČR - uvede hlavní úkoly Armády ČR - pozná vojáka Armády ČR a rozliší ho od příslušníka jiného ozbrojeného bezpečnostního nebo záchranného sboru 	OBRANA STÁTU <ul style="list-style-type: none"> • Ozbrojené síly ČR • Armáda ČR 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě Evropy jednotlivé státy - vyhledá nížinné a hornaté oblasti sousedních států - vyhledá významné řeky 	<p>EVROPA – SJEDNOCUJÍCÍ SE SVĚTADÍL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sousední státy České republiky 	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje jednotlivé světadíly - vyhledá na mapě moře a oceány - ukáže na mapě některé ostrovy a poloostrovy - rozdělí území Evropy do podnebných pásů - charakterizuje rostlinstvo a živočišstvo - popíše některá přímořská letoviska 	<p>EVROPA – JEDEN ZE SVĚTADÍLŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha Evropy • Povrch Evropy • Podnebí, podnebné pásy • Rostliny a živočichové 	<p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MKV - Multikulturalita</p>	

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost připravuje žáka pro jeho zapojení do života demokratické společnosti. Vede žáky k tomu, aby poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. U žáků se formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis (D)
- Občanská výchova (Ov)

5.5.1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis je vyučován od 6. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Vyučovací předmět Dějepis svým obsahem navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni základní školy. Preferujeme tematické celky týkající se učiva českých a evropských dějin s důrazem na regionální a místní dějiny. Národní dějiny jsou vyučovány v kontextu s historií Evropy a celého světa. Důraz je kladen na pochopení příčin a následků historických událostí a jevů a jejich sepětí s vývojem současné společnosti. Ve výuce je žák veden k pochopení dějinných procesů, které ovlivňují vývoj společnosti.

Žáci jsou vedeni k samostatné práci i k práci ve skupině. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí utvářet si vlastní názor. Důležitou a nedílnou součástí výuky tvoří historické filmy, které poskytují žákům možnost prožitku a bližšího pochopení některých historických událostí.

Výuka je dle aktuálního kalendáře doplňována projektovými činnostmi, které reagují na významná data a události.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z historie a na základě jejich pochopení a systematizace k efektivnímu využití těchto informací v procesu učení
- vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho k vytváření komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy v historii

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s historií
- podněcujeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- vedeme žáky k využití získaných vědomostí a dovedností z historie k objevování různých variant řešení problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k diskusi o historických událostech, k formulování vlastních názorů na problematiku historie v logickém sledu, výstižně a souvisle
- vedeme žáky ke smysluplné argumentaci, k tomu, aby ostatní vysvětlil svůj pohled na dávnou i nedávnou minulost
- vedeme žáky k naslouchání ostatním, k porozumění a vhodné reakci
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů s historickou tematikou

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které žákovi umožní účinně spolupracovat ve skupině a přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- nabízíme žákům dostatek příkladů z historie o vzájemné spolupráci, ohleduplnosti a úctě při

jednání s druhými lidmi

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznávání a úctě ke kulturnímu a historickému dědictví naší země
- nabízíme žákům dostatek historických příkladů útlaku, nesvobody a hrubého zacházení s lidmi
- předkládáme žákům dostatek historických příkladů netolerance přesvědčení druhého člověka a učíme je tak respektu vůči odlišným vnitřním hodnotám a názorům

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům dostatek situací k propojení problematiky historie s otázkami ochrany zdraví při práci
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění svých povinností a závazků

DĚJEPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam zkoumání dějin – vývoje společnosti pro dnešní život - pracuje s časovou přímkou a historickou mapou 	<p>ÚVOD DO DĚJEPISU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do výuky • Historické prameny • Historický čas a prostor 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - určí vývojová stadia člověka zručného, vzpřímeného, rozumného a základní znaky určitého vývojového období - popíše podmínky přechodu k zemědělství a vzniku řemeslné výroby, obchodu 	<p>POČÁTKA LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku 		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatu společenského uspořádání - pojmenuje formy vlády a postavení jednotlivých skupin společnosti - časové údaje zasadí do časové přímky - vysvětlí rychlejší vývoj těchto oblastí na základě popisu přírodních podmínek - vysvětlí pojem stát a jeho funkci, uvede panovníkovy pravomoci - jmenuje strukturu obyvatel - uvede příklady památek a objevů a základů věd pocházejících z jednotlivých oblastí - zjistí základní časové údaje - porovná vývoj antické oblasti s vývojem u nás - vyjmenuje významné osobnosti a významné památky - popíše různý stupeň vývoje v různých částech Evropy – nerovnoměrný vývoj 	<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • Mezopotámie, Egypt • Indie, Čína • Starověké Řecko • Starověký Řím • Evropa v době římské 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímají EGS – Jsme Evropané MKV -Multikulturalita</p>	<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>PowerPointové prezentace</p> <p>Práce s filmem – život pravěkých lovců, řecké báje, Troja, výcvik gladiátorů</p>

DĚJEPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše změny v Evropě, ke který došlo po stěhování národů a rozpadu západorímské říše - porovná hlavní rysy franské, byzantské a arabské kultury - popíše způsob života Vikingů - vysvětlí úlohu křesťanství při sjednocování Evropy a význam víry v životě lidí - vysvětlí pojmy katolická a pravoslavná církev - jednoduše zformuluje příčiny sporu o moc mezi papežem a panovníky - popíše vznik islámu, uvede příklady vyspělosti arabské kultury a její přínos Evropě - poznává způsob života Slovanů - vysvětlí systém dvojpolního způsobu hospodaření - zhodnotí úlohu Sámovy říše při obraně našeho státu - objasní vznik Velkomoravské říše - popíše vývoj českého státu v evropských souvislostech - vysvětlí vztahy Svaté říše římské s českým státem - uvede typické znaky románské kultury a nejznámější památky - popíše běžný způsob života v raném středověku 	<p>RANÝ STŘEDOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • První středověké státy • Státy na našem území • Způsob života v raném středověku, románská kultura 	<p>EGS – Jsme Evropané (Porozumění klíčovým historickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa)</p> <p>MKV - Multikulturalita</p>	<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>PowerPointové prezentace</p> <p>Práce s filmem</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje české krále z rodu Přemyslovců od Přemysla Otakara I. a klíčové události spojené s jejich vládou - vysvětlí pojem „dědičný královský titul“ - uvede příklady posilování i oslabování pozice českého státu vůči Svaté říši - vyjmenuje v chronologickém pořadí všechny lucemburské krále na českém trůně - na základě konkrétních činů posoudí vládu Lucemburků - hodnotí účast Jana Lucemburského ve stoleté válce - seznámí se s postavou Jany z Arku - uvědomí si a ocení zásluhy Karla IV. o rozvoj a blaho země, o zvyšování prestiže českého státu v Evropě - porovná proměnlivou rozlohu českého státu v raném a vrcholném středověku, zapamatuje si název země Koruny české - porovná způsob života v raném a vrcholném středověku - vysvětlí trojpolní systém, pojem „kolonizace“ - popíše typy měst a rozdíl mezi nimi - popíše typické znaky gotických staveb, soch, obrazů, nejvýznamnější díla u nás - uvede jména gotických stavitelů, sochařů, malířů, působících v naší zemi - uvede název první česky psané kroniky – Dalimilovy - hodnotí úroveň vzdělanosti – porovná ji s antickými státy 	<p>VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • České království za posledních Přemyslovců • Čeští králové z rodu Lucemburků • Jak se žilo ve středověku, gotická kultura 		<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>PowerPointové prezentace</p> <p>Práce s filmem – Karel IV.</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny problémů v českých zemích i v Evropě na konci 14. století - posoudí snahy o nápravu nepořádků v církvi a celé společnosti - popíše události spojené s osobností Jana Husa - seznámí se s programem husitů - rozliší války s křižáky a s panskou jednotou - ujasní si změny, k nimž došlo během husitské revoluce - zhodnotí osobnost J. z Poděbrad a vysvětlí, proč se dostal do sporu s papežem - uvede souvislost mezi Polskem a vládou Jagellonců v našich zemích - popíše spory mezi šlechtou a městy, jejich příčiny - uvede nejznámější stavby pozdní – vladislavské gotiky - popíše cesty Kolumba, da Gamy, Magalhaese - zhodnotí přínos objevných cest i jejich negativní důsledky - připomene si název „kolonie“ - popíše složení městské společnosti - vysvětlí pojem „cechy“, jejich důležitost pro řemeslníky - vysvětlí podstatu humanismu - objasní souvislost renesance s kulturou antického Řecka a Říma - popíše základní znaky renesanční architektury, odlišnosti od gotiky, jmenuje nejslavnější renesanční umělce 	<p>POZDNÍ STŘEDOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Husitství • Doba po husitské revoluci • Český stát za Jagellonců • Objevné plavby • Městská společnost na konci středověku • Humanismus, renesance, náboženská reformace 		<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>PowerPointové prezentace</p> <p>Práce s filmem – Jan Hus, Jan Žižka, Leonardo da Vinci</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí postavení českých zemí v habsburské monarchii i mezi evropskými státy - uvědomí si příčiny sporu Habsburků s českými stavy, vyjmenuje hlavní důsledky porážky českých stavů - diskutuje o životě a díle J. A. Komenského - prokáže schopnost stručně vyložit příčinu rozporů Španělska a Nizozemí - popíše situace v Anglii a Francii - orientuje se v náboženské a politické situaci v Evropě - objasní příčiny úbytku obyvatel v našich zemích - uvede hlavní odvětví podnikání šlechty - porovná dvojpolní a trojpolní způsob hospodaření se způsobem současným - argumentuje, proč vzrostl význam vzdělání na počátku novověku a zájem o ně 	<p>POČÁTKY NOVOVĚKU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Habsburkové na českém trůně • Evropa na počátku novověku • Život v našich zemích na počátku novověku • Česká kultura na počátku novověku 		<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>PowerPointové prezentace</p> <p>Práce s filmem – J. A. Komenský</p>

DĚJEPIS – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše proměny evropských států - pozná na základě typických znaků barokní umění - vysvětlí pojem osvícenství - vyjmenuje a vysvětlí reformy Marie Terezie 	<p>NOVOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Habsburská monarchie • Baroko • Habsburská monarchie v době osvícenství 		<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak probíhalo osidlování Ameriky - vysvětlí pojem kolonie - vysvětlí situaci ve Francii v předvečer revoluce i v jejím průběhu - uvede klady a zápory Napoleonovy vlády - vysvětlí pojem národní obrození - vyjmenuje významné osobnosti období národního obrození i jejich nejvýznamnější díla - popíše život na vesnici i ve městě - uvede nejvýznamnější vynálezy z období průmyslové revoluce - shrne nejdůležitější okamžiky revolučního roku 1848 	<p>ČAS REVOLUCÍ A ZMĚN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik USA • Velká francouzská revoluce • Císařská Francie a napoleonské války • Společnost na přelomu 18. a 19. století • První fáze průmyslové revoluce • Bouřlivý rok 1848 	EGS – Jsme Evropané	<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>PowerPointové prezentace</p> <p>Práce s filmem – Napoleon, Sarajevský atentát, České století, Na západní frontě klid</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede charakteristické znaky druhé fáze průmyslové revoluce i významné změny v některých odvětvích - vysvětlí fungování střídavého způsobu hospodaření - seznámí se přehledem objevů a vynálezů za průmyslové revoluce, vyhledá další informace - popíše osobnost T. G. Masaryka i jeho vlivu na český stát 	<p>SVĚT VE 2. POLOVINĚ 19. STOLETÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět se mění • Druhá fáze průmyslové revoluce • Proměny společnosti • Světové vynálezy a objevy • Proměna rakouské říše, rozvoj hospodářství v českých zemích 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdělení evropských velmocí - charakterizuje Trojspolek a Trojdohodu - uvede, co bylo příčinou vypuknutí 1.sv.v. - charakterizuje život obyvatel za války - objasní vyhlášení československé samostatnosti 	<p>SVĚT SPĚJE KE SVĚTOVÉ VÁLCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nové rozpory i spojení • První světová válka 		

DĚJEPIS – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí situaci po 1. sv. v. z hlediska dopadu na život lidí - vysvětlí princip versailleského systému a jeho nedostatky - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a srovná je se zásadami demokracie - popíše a zhodnotí životní styl moderní evropské společnosti - popíše situaci po vypuknutí 2. sv. v., její jednotlivé fáze - zaujme stanovisko ke všem hrůzám v průběhu války - charakterizuje 2. sv. v. jako nejničivější válku v dějinách - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení - vysvětlí problémy vnitřního vývoje zemí východního a západního bloku - objasní příčiny nástupu komunistického režimu v Československu - popíše život za socialismu, snahy o reformy v roce 1968 - zhodnotí postupné sjednocování Evropy na demokratických principech - vyjmenuje základní instituce sjednocující se Evropy, zná jejich úlohu a fungování - popíše události „sametové revoluce“ 	<p>NOVOVĚK, MODERNÍ DĚJINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svět a ČSR po 1. sv. v. • Druhá světová válka • Rozdělení Evropy, studená válka • Globální problémy dneška 	<p>EGS – Jsme Evropané</p>	<p>Projektové činnosti dle aktuálního kalendáře – výročí, svátky</p> <p>Holocaust</p> <p>Badatelské činnosti, práce s filmem (Vzestup zla, Pád třetí říše, Atentát, Lidice, Pelíšky, Občanský průkaz) a literaturou, příběhy přeživších</p>

5.5.2 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Občanská výchova je vyučována od 6. do 8. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.
Počet hodin	1	1	1

Vyučovací předmět Občanská výchova navazuje na znalosti osvojené v předmětu prvouka a vlastivěda na 1. stupni základní školy. Zabývá se mnohostrannou skutečností lidské minulosti, současnosti i budoucnosti. Vytváří občanské a právní vědomí žáků a vede je k aktivní účasti na životě společnosti. Důraz je kladen na orientaci žáků v sociální realitě a jejich aktivní začleňování do různých společenských vztahů a vazeb, na sebezpoznání a pochopení jejich postavení v různých typech kolektivů, na respektování odlišností druhých, na porozumění základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě a na fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopad na každodenní život člověka. Výchovný charakter předmětu umožňuje prolínání klasických i moderních metod a forem výuky a nabízí žákovi možnost pracovat samostatně i kooperovat ve skupině a snažit se formulovat své názory na probíraná témata.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům zjistit jejich individuální učební styl a pomáháme jim osvojit si odpovídající postupy učení - předkládáme žákům konkrétní návody efektivního učení
- vedeme žáky k poznání zákonitostí učení a k plánování vlastního učení (např. zadáváním dlouhodobých prací)
- upozorňujeme žáky na zajímavé zdroje informací, vedeme je k hledání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, zpravodajstvím, internetem atd.)
- motivujeme žáky k zájmu o učení a vzdělání – např. jim nabízíme témata, která se jich dotýkají a jsou pro ně známá nebo je zajímavá
- umožňujeme žákům vyzkoušet si rozličné metody a formy práce – např. zadáváme žákům práci samostatnou, skupinovou, ve dvojicích, kreativní úkoly apod.
- umožňujeme žákům hodnotit svou činnost (zpětné vazby, sebereflexe, společné diskuse po činnostech)
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na

internetu

- snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ (volbu povolání atd.), vedeme je k plánování, stanovování kroků a jejich postupnému uskutečňování

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k poznání, že situace a problémy mívají různé varianty řešení a vedeme k objevování různých možností řešení
- podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení
- vedeme žáky k zamyšlení, jak by se některým problémům dalo předcházet

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
- učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech) a vhodně se prezentovat před celou třídou
- nabízíme žákům možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami
- pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vedeme žáky ke komunikaci ve skupině
- vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a jejich kritickému zvážení

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům poznat sebe sama, objektivně se hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost
- společně s žáky vytváříme pravidla společného života ve třídě, která budou vycházet ze vzájemného respektu, a vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- oceňujeme žáky za pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci a vybízíme je, aby se oceňovali i mezi sebou navzájem
- vedeme žáky k taktnímu a nezraňujícímu vyjadřování kritiky
- umožňujeme žákům pracovat samostatně i ve skupině, zařazujeme kooperativní činnosti
- při skupinové práci je vedeme k přiměřenému rozdělení dílčích úkolů a rozdělení rolí, společnému plánování a závěrečnému hodnocení výsledků i průběhu společné práce
- obměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí
- učíme žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
- rozvíjíme empatii prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí a individuálních zamyšlení

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život a k spoluzodpovědnosti za život ve skupinách, ke kterým patří (k rodině, škole, obci, státu) a za životní prostředí
- seznamujeme žáky s principy fungování společnosti prostřednictvím hry – žáci např. předvádějí, jak fungují volby do Poslanecké sněmovny, rozhodují o rozpočtu obce, navrhují zákony, pořádají referendum apod.
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti (norem a zákonů) a jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do dění ve škole, obci a celé společnosti
- vedeme žáky k navštěvování kulturních institucí (muzeí, divadel, historických památek) a k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce
- vedeme žáky k sebepoznání a odpovědnému rozhodování při volbě povolání
- nabízíme žákům možnost zpracovat některé úkoly pomocí libovolných výtvarných technik za použití nejrůznějších materiálů

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>- rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu</p> <p>- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p> <p>- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu</p> <p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>ČLOVĚK A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalendář, přírodní cykly, významné dny a svátky <p>RODINA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Typy rodiny, rodinné vztahy, komunikace v rodině, hospodaření s rodinným rozpočtem, krize v rodině, manželství, náhradní péče, děti <p>ZDRAVOTNÍ A SEXUÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přátelství a láska, péče o zdraví, hygiena, denní režim, dospívání, změny, sexuální zneužívání <p>ŠKOLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání, práva a povinnosti, pravidla, umění učit se <p>ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravá výživa, režim dne, jídelníček, návykové látky <p>PRVNÍ POMOC</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady poskytnutí první pomoci 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p>	<p>Př – přírodní cykly, vývoj člověka, lidské tělo</p> <p>D – historické souvislosti</p> <p>Čj – národní jazyk</p> <p>F – čas jako fyzikální veličina</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy ostatních, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<p>DOMOV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vztah k obci, podíl občanů na životě obce, systém obcí, náš region <p>MÁ VLAST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastenectví, regiony, jazyk, státní symboly, typy státní moci <p>HISTORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přehled historických událostí, významné osobnosti, prezidenti <p>ÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty, dětská práva, rozdílnost lidí, tolerance, solidarita 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 			

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>ŽIVOT MEZI LIDMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy, dělba práce, konflikty, rodina, škola, vrstevníci, šikana, diskriminace, komunikace, masmédiá <p>RODINA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práva a povinnosti, bydlení, stolování, rozpočet <p>ČLOVĚK A KULTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura, umění, krása, víra a náboženství, morálka a mravnost, pravidla slušného chování, kulturní instituce <p>PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a kulturní památky, ochrana kulturního bohatství i životního prostředí <p>MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potřeby, majetek a vlastnictví, formy majetku a jeho ochrana, konzum 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV - Etnický původ</p> <p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p>	<p>D – historické souvislosti</p> <p>Z – geografický přehled</p> <p>M – majetek</p> <p>Čj - kultura</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady</p> <p>- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p> <p>- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p> <p>- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stát, státní moc, demokracie, volby, veřejný život <p>SVĚT KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa, nadnárodní organizace, NATO – vznik, systém fungování, příklady činnosti, spolupráce, tolerance, mimořádné události, pomoc v nouzi <p>LIDSKÁ PRÁVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty, rovnost, svoboda, morálka, Všeobecná deklarace lidských práv 	<p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV – Stavba mediálních sdělení</p> <p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení</p> <p>MV – Práce v realizačním týmu</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 			

OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a</p>	<p>OSOBNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakteristiky osobnosti z hlediska psychologie, podobnost a odlišnost lidí, osobní cíle, hodnoty <p>PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY</p> <ul style="list-style-type: none"> Smyslové a rozumové poznání, vnímání, stereotypy, paměť, pozornost, vůle, hra, učení, práce, city <p>ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH</p> <ul style="list-style-type: none"> Sebeprosazení, náročné životní situace, relaxace <p>PRÁVNÍ MINIMUM</p> <ul style="list-style-type: none"> Právní a morální normy, systém práva, Ústava, dělení státní moci, státní správa a samospráva, základní práva a svobody, politika, právo v Evropě <p>ZDRAVÍ A NEMOC</p> <ul style="list-style-type: none"> Péče o nemocné, civilizační choroby, stres, rizikové chování, závislost a prevence 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativitu</p> <p>OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p>	<p>Př – vývoj jedince, lidské tělo</p> <p>D – historické souvislosti</p> <p>Z – geografický přehled</p> <p>M – hospodaření</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>prekonávání překážek</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, prekonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkoly a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých 	<p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Násilí, manipulace – masmédiá, sekty <p>OBRANA STÁTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úloha a postavení ozbrojených sil v bezpečnostním systému České republiky • Základní povinnost státu – zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, ochrany demokratických základů, životů, zdraví a majetkových hodnot <p>SEXUALITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlišnost v lásce, plánované rodičovství, promiskuita 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráci při postihování trestných činů - popíše vliv začlenění ČR do EU i možných způsobů jejich uplatňování - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v chování a odpovědného sexuálního chování 			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu ČR v souvislosti s obranou státu - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 			

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody jako systému ve všech jeho vzájemných vazbách a souvislostech. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Na tomto poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Fyzika (F)**
- **Chemie (Ch)**
- **Přírodopis (Př)**
- **Zeměpis (Z)**

5.6.1 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je vyučována od 6. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Předmět Fyzika si klade za cíl, aby žáci porozuměli a dokázali vysvětlit dění kolem sebe. Mimo jiné budou získávat dovednosti v práci s laboratorní technikou a jejím správným použitím. S tím souvisí i získávání správných návyků při jejím využití a dodržování bezpečnosti práce.

Je kladen důraz nejen na samostatnost, ale i týmovou práci, čtení textů s porozuměním, vyhledávání informací, formulaci vlastních závěrů, práci s učebnicí, tabulkami a jinými potřebnými zdroji informací, zpracovávání výsledků měření na počítači, rozvíjení logického myšlení a kritický přístup k výsledkům. V rámci předmětu jsou procvičovány příklady ze života.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovali různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti, měřili různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávali, vyhodnocovali a dále využívali pro své vlastní učení
- vedeme žáky k tomu, aby samostatně či v kooperaci s ostatními žáky prováděli experimenty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovované hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách
- učíme žáky vyslovovat v diskusích hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a využívat získané poznatky k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu
- umožňujeme žákům vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu
- učíme žáky poznávat souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými, oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k rozpoznávání problémů v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.)
- umožňujeme žákům vyjádřit či formulovat (jednoznačně) problém, na který narazí při jejich fyzikálním vzdělávání
- podporujeme žáky v hledání, navrhování či používání různých dalších metod, informací nebo nástrojů, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli
- vedeme žáky k posuzování řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávání i případná různá řešení daného problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby správně, výstižně a logicky formulovali své myšlenky a názory, včetně prezentace získaných a vyhledaných informací o fyzikálních jevech

Kompetence sociální a personální

- navozujeme situace k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti a ochotě pomoci
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, k ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k uvědomění si možnosti zneužití fyzikálních poznatků a jak se jim vyhýbat, případně proti nim zakročit

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup při plnění zadaných úkolů
- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními pomůckami, přístroji a zařízeními

FYZIKA – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje tři skupenství látek, uvede příklady, zná základní vlastnosti, rozlišuje pojem látka a těleso - popíše Brownův pohyb a uvede příklady difúze - vyjmenuje částice, ze kterých se skládá atom, zná jeho stavbu a rozlišuje pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina 	STAVBA LÁTEK	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojení OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika EV – Základní podmínky života	M
<ul style="list-style-type: none"> - porozumí pojmu elektrické pole a elektrická síla - popíše vznik kladného a záporného iontu a vzájemné působení souhlasně a nesouhlasně zelektrizovaných těles 	ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	EV – Ekosystém EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z
<ul style="list-style-type: none"> - porozumím pojmu magnetické pole, magnetická síla a uvede její účinky na různá tělesa - rozlišuje magnety přírodní a umělé, popíše tyčový magnet a průběh indukčních čar - zná pojem feromagnetické látky a magnetizace látek - popíše užití kompasu a buzoly 	MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá značky a jednotky základních veličin - převádí jednotky délky, změří délku tělesa s různou přesností a určí odchylku měření - z naměřených hodnot vypočítá aritmetický průměr - převádí jednotky objemu 	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Měření délky • Měření objemu • Měření hmotnosti 	EV – Vztah člověka a prostředí	M

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce - převádí jednotky hmotnosti - změří hmotnost pevných i kapalných těles pomocí rovnoramenných vah - vysvětlí pojem hustota látky a dovede ji vypočítat - převádí jednotky hustoty - uvede příklady stejnorodých těles a vypočítá jejich hmotnost z objemu a hustoty - převádí jednotky času a změří časový úsek pomocí stopek - změří teplotu tělesa pomocí teploměru a uvede příklady různých druhů teploměrů - uvede příklady tepelné roztažnosti pevných, kapalných a plynových látek - sestrojí tabulku a sestrojí graf pro změnu teploty vzduchu v průběhu času - porozumí pojmu síla, gravitační pole a gravitační sílu změří siloměrem, zná značku síly F, F_g a jednotky N a kN 	<ul style="list-style-type: none"> • Hustota • Měření času • Měření teploty • Měření síly 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - rozliší vodič a izolant, uvede příklady - zná jednotku elektrického napětí, elektrického proudu a měřicí přístroje - pozná základní schematické značky - popíše funkci pojistky, elektromagnetu a elektrického zvonku - osvojí si zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči 	ELEKTRICKÝ OBVOD		

FYZIKA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, zda je dané těleso v klidu, nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozlišuje různé druhy pohybů, zná pojem trajektorie - používá vzorce pro výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu tělesa, dráhy a času - určí průměrnou rychlost pohybu tělesa výpočtem (i pokusně) 	<p>POHYB TĚLESA</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - znázorní sílu pomocí orientované úsečky a uvede, čím je síla určena - vypočítá velikost gravitační síly a dovede ji změřit siloměrem - určí graficky i početně výslednici dvou sil působících stejným a opačným směrem, užívá pojem výslednice - určí pokusem těžiště tělesa a jeho využití při přepravě nákladů v praxi - uvede různé účinky síly na těleso - objasní zákon setrvačnosti a zákon vzájemného působení dvou těles, uvede jejich využití v praxi - popíše účinky tlakové síly na těleso - vypočítá tlak (F, S) a převádí jeho jednotky - uvede příklady účelného zvětšení, zmenšení tlaku z praxe - vysvětlí pojem třecí síla, klidová třecí síla - změří třecí sílu siloměrem a určí, na čem závisí její velikost - objasní význam třecí síly v praxi 	<p>SÍLA, SKLÁDÁNÍ SIL, VLASTNOSTI SÍLY</p> <p>POSUVNÉ A OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY</p> <p>POHYBOVÉ ZÁKONY</p> <p>DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní účinky vnější tlakové síly na kapalinu v uzavřené nádobě, užívá Pascalův zákon - vysvětlí funkci hydraulického zařízení, uvede příklady jeho užití v praxi a podle vzorce vypočítá velikost přenášené síly - objasní příčiny vzniku tlakové síly i hydrostatického tlaku, jejich změny a vypočítá jejich velikost podle vzorců - uvede příklad spojených nádob v praxi - vysvětlí příčiny vzniku vztakové síly, dovede ji vypočítat, zná Archimédův zákon a uvede příklady jeho užití v praxi - určí podmínky pro plování těles v kapalině 	MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny vzniku atmosférického tlaku a jeho změny - aplikuje Archimédův zákon na plynné látky - užívá pojmy podtlak a přetlak a uvede příklady z praxe - vyjmenuje přístroje pro měření tlaku -definuje meteorologii a vyjmenuje základní meteorologické prvky - vysvětlí, co je to podnebí – klima - vyjmenuje a charakterizuje vrstvy atmosféry - vyjmenuje základní meteorologické jevy, charakterizuje je a popíše způsob jejich měření v meteorologických stanicích - objasní vliv znečišťování atmosféry na vznik ozónových děr a skleníkového efektu 	PLYNY		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy světelný zdroj, světelný paprsek, optické prostředí a jejich rozdělení 	SVĚTELNÉ JEVY		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zná rychlost světla ve vakuu - vysvětlí vznik stínu a polostínu, vyjmenuje měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce - zná zákon odrazu světla - vyjmenuje a pozná druhy kulových zrcadel a jejich použití v praxi, na základě pozorování popíše vzniklý obraz - vysvětlí pojem rozhraní, lom světla a znázorní je graficky - vyjmenuje a rozliší druhy čoček, jejich značky a způsoby užití v praxi - vysvětlí vznik spojitého spektra a na základě pokusu je popíše - uvede různé zdroje záření a charakteristiku světelného zdroje - popíše podstatu světla a zná hodnotu jeho rychlosti ve vakuu - podá přehled elektromagnetických vln a jejich užití - rozliší čočku spojnou a rozptylku, uvede jejich užití v praxi a způsoby nápravy očních vad - popíše obraz pozorovaného předmětu čočkou 			

FYZIKA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mechanickou práci a výkon, určí, kdy se mechanická práce koná - podle vzorců vypočítá mechanickou práci a výkon - porovná polohovou a pohybovou energii různých těles - popíše přeměnu polohové energie v pohybovou a naopak - určí polohovou a pohybovou energii tělesa, objasní, že jejich změna souvisí s konáním práce - užívá pojmy páka, rameno síly, moment síly, při výpočtech používá vzorce pro rovnovážnou polohu páky - uvede příklady užití páky v praxi - rozliší pevnou a volnou kladku, kladkostroj, určí kdy je kladka (kladkostroj) v rovnováž. poloze, popíše jejich použití, výhody, nevýh. 	<p>PRÁCE, VÝKON, ENERGIE</p> <p>POLOHOVÁ A POHYBOVÁ ENERGIE</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - používá vzorce pro výpočet přijatého a odevzaného tepla tělesem s využitím matematicko-fyzikálních tabulek - rozpozná některé formy tepelné výměny, uvede příklady využití z praxe, zná pojem tepelný vodič a tepelný izolant - změny skupenství látek spojuje se změnou vnitřní energie látek - rozlišuje tání, kapalnění, vypařování, var, sublimaci a desublimaci, uvede praktické př. 	<p>TEPELNÉ JEVY</p>		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá skupenské teplo tání těles z různých materiálů a s využitím tabulek - vyjmenuje základní části spalovacího motoru a na modelu předvede jeho pracovní cyklus - vysvětlí rozdíl mezi zážehovým a vznětovým motorem, uvede příklady užití motorů v praxi 			
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojem aniont, kationt, elementární náboj a zná jednotku coulomb - popíše elektrostatickou indukci vodiče a polarizaci izolantu v elektrickém poli - definuje elektrický proud jako pohyb volných částic elektrickým nábojem v kovech i v kapalinách - uvede zdroje elektrického napětí - aplikuje Ohmův zákon při výpočtu napětí, proudu a odporu - načrtne a sestaví jednoduchý a rozvětvený el. obvod a v jednotlivých částech změří napětí a proud - určí napětí a proud v jednotlivých částech jednoduchého a rozvětveného el. obvodu pomocí vzorců - určí výsledný odpor dvou rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe pomocí vzorců - uvede, na čem závisí el. odpor drátu 	ELEKTRICKÝ PROUD		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše reostat a uvede způsob jeho použití - osvojí si vztahy pro výpočet el. práce a výkonu a dovede je vypočítat 			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zdroje zvuku a princip šíření zvuků v různém prostředí - vysvětlí souvislost mezi kmitočtem a výškou tónu - popíše stavbu ucha a přenos zvuku uchem do mozku - rozliší ultrazvuk a infrazvuk podle kmitočtu a uvede jejich použití v praxi - popíše nucené chvění a rezonanci, základní a harmonické tóny - vysvětlí vznik ozvěny a dozvuku - zná jednotku hladiny zvuku a objasní škodlivost vysoké hladiny zvuku - určí, která tělesa jsou zdrojem zvuku, rozliší hluk a tón, odvodí změnu výšky tónu v závislosti na kmitočtu - popíše vznik ozvěny a zná přibližnou rychlost zvuku ve vzduchu - popíše ucho jako přijímač zvuku, horní a dolní hranici slyšitelnosti, ultrazvuk a infrazvuk, uvede užití ultrazvuku v praxi - objasní užití rezonance u hudebních nástrojů - rozumí pojmu hlasitost zvuku a uvede způsoby ochrany před nadměrným zvukem 	ZVUKOVÉ JEVY		

FYZIKA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže určit směr proudu pomocí pravidla levé ruky - vysvětlí elektromagnetickou indukci - popíše funkci generátorů - popíše, jak vznikne střídavé napětí a proud - popíše funkci transformátorů, kondenzátorů, cívek, elektromotorů - bezpečně pracuje s elektrickými spotřebiči 	ELEKTRODYNAMIKA		
<ul style="list-style-type: none"> - zná polovodiče, popíše PN přechod - popíše funkci diody, tranzistoru, - vysvětlí, jak pracuje rádio, televizor 	ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu atomu a vznik iontu - používá pojmy protonové číslo, nukleonové číslo, nukleony a objasní pojem nuklidy - objasní poločas přeměny, rozliší záření alfa, beta a gama podle pronikavosti, účinků a uvede způsoby obrany před nimi - uvede příklady užití jaderného záření v praxi - popíše řetězovou jadernou reakci a funkci jaderného reaktoru - uvede účinky jaderného výbuchu a způsoby ochrany 	ATOMY A ZÁŘENÍ	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede jednotky měření vzdáleností ve vesmíru - vyjmenuje planety sluneční soustavy a další druhy těles, která se v ní nachází - objasní rozdíl mezi hvězdou a planetou, souhvězdím a galaxií 	ASTRONOMIE		

5.6.2 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie je vyučována od 8. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	8.	9.
Počet hodin	2	2

Vyučovací předmět Chemie umožňuje žákům poznání přírody jako systému, přivádí je k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě. Žáci získají základní teoretický přehled o vlastnostech běžných, v praxi používaných chemických látek, vstoupí si zásady jejich vhodného využití a bezpečné práce s nimi. Proniknou do zásad tvorby chemického názvosloví, porozumí chemickým vzorcům a rovnicím. Cílem vzdělávacího procesu je, aby žáci dokázali odhalit a popsat chemické děje probíhající kolem nás, charakterizovat základní technologické postupy, jak je efektivně využívat nebo eliminovat. Získané znalosti a dovednosti by měly žáky stimulovat ke smysluplnému využívání a bezpečné manipulaci s chemikáliemi s odpovědným přístupem k lidskému zdraví a životnímu prostředí a k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Chemie je vyučována v odborné učebně přírodovědných předmětů, pro doplnění je možno využít exkurzí a výletů. V hodinách se využívají nejčastěji tyto formy výuky: frontální výuka spojená s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách a demonstrační pokusy. Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád přírodovědné učebny a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové situace související s učivem chemie
- poskytujeme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při nichž mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- společně se žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme žákům situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti s environmentálními problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků z běžné praxe

CHEMIE – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - rozliší fyzikální a chemický děj 	LÁTKY A JEJICH VLASTNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Skupenství • Rozpustnost • Chemické děje 		F – opakování učiva 6. roč.
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečné práce - poskytne správně první pomoc - zná telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc 	BEZPEČNOST PRÁCE V LABORATOŘI A PŘI POKUSECH		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a pojmenuje druhy směsí - charakterizuje pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok - zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění; uvede příklady z praxe - vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a procentuální koncentraci - zná princip, postup a užití v praxi metod oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace - provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách - zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí 	SMĚSI <ul style="list-style-type: none"> • Různorodé a stejnorodé roztoky • Složení roztoků • Oddělování složek směsí 	EV – Vztah člověka k prostředí - Likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek	M

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění - uvede hygienické požadavky na pitnou vodu - označí hlavní znečišťovatele pitné vody - uvede procentuální obsah hlavních složek vzduchu - vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny - vyjmenuje hlavní znečišťovatele vzduchu - vysvětlí vznik a význam inverze a smogu 	VODA VZDUCH	EV – Základní podmínky života - Význam vody a vzduchu jako západní podmínky života, čistota vody a vzduchu jako globální problém	F – koloběh vody, skupenství, teplota varu, tuhnutí
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy: atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - s pomocí periodické soustavy prvků nakreslí schéma atomu - odvodí vznik kationů a anionů z atomu - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou 	ATOM, MOLEKULA, IONTY		
<ul style="list-style-type: none"> - zná české názvy a značky prvků (H, Li, Na, K, Mg, Ca, Ra, Cr, Mn, Fe, Os, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar, Pb) 	CHEMICKÉ PRVKY		
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí periodické soustavy prvků přiřadí protonové číslo prvku a naopak - vysvětlí princip uspořádání prvků v periodické soustavě - zařadí prvek do skupiny a periody - vyhledá prvek podle skupiny a periody - objasní znění a význam periodického zákona 	PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- rozlišuje pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy			
- vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - objasní pojem elektronegativita - vyhledá elektronegativitu prvku v periodické soustavě prvků - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	CHEMICKÉ SLOUČENINY CHEMICKÁ VAZBA		
- objasní význam symbolů v chemické rovnici - zapíše slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí - zapíše jednoduché rovnice (hoření C, S, apod.)	CHEMICKÉ REAKCE		
- zformuluje zákon zachování hmotnosti - opraví špatně vyčíslenou rovnici - vyčíslí jednoduchou rovnici	ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI		
- vysvětlí pojem halogenidy - objasní pravidla názvosloví halogenidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - popíše význam a užití NaCl - vysvětlí pojem oxid - zná pravidla názvosloví oxidů - popíše význam a užití CO, CO ₂ , SO ₂ , SO ₃ , NO, NO ₂ , CaO	ANORGANICKÉ SLOUČENINY <ul style="list-style-type: none"> • Halogenidy • Oxidy 		
- vysvětlí pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid - podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid - orientuje se na stupnici pH - uvede rozmezí pH kyselin a zásad	KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ, pH		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem pH indikátor - rozliší barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univerzálního indikátoru - vysvětlí podstatu vzniku kyselých dešťů a jejich vliv v přírodě 			
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem kyselina - uvede pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - vytvoří vzorec z názvu a naopak - uvede vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ - dodržuje zásady bezpečné práce s kyselinami - ovládá postup ředění H₂SO₄ - poskytne první pomoc při poleptání 	KYSELINY	EV – Vztah člověka k prostředí - Reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem hydroxid (zásada) - objasní pravidla názvosloví hydroxidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - uvede vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ - dodržuje zásady bezpečné práce s hydroxidy - poskytne první pomoc při poleptání 	HYDROXIDY		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - ze zadání konkrétních reaktantů určí názvy a vzorce produktů - popíše příklady užití neutralizace v praxi 	NEUTRALIZACE		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem sůl - uvede pravidla názvosloví solí - vytvoří vzorec z názvu a naopak - uvede vybrané metody přípravy solí 	SOLI	EV – Vztah člověka k prostředí EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady použití solí z praxe – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - popíše chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - objasní princip tvrdnutí malty 			

Pozn.: Projekty dle aktuálních možností, např. Voda kolem nás, Zákony a předpisy pro nakládání s chemickými látkami, Zásady poskytnutí první pomoci

CHEMIE – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce - určí oxidační číslo prvku ve sloučenině - pozná redoxní reakci - zná princip výroby surového železa a oceli - zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí - vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl - vysvětlí princip galvanického článku - uvede příklady užití elektrolýzy a galvanického článku v praxi 	REDOXNÍ REAKCE	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí Fe	Z – světová naleziště rud, ocelářský průmysl

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - rozřídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti, uvede příklady z praxe - uvede rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - dodržuje pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny, poskytne první pomoc při popáleninách - uvede způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů - vysvětlí vliv produktů spalování na životní prostředí - popíše význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí 	ENERGIE	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – CO ₂ , CH ₄ jako skleníkové plyny, SO ₂ jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselá dešť	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - uvede obecné vlastnosti uhlovodíků - vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C₁ – C₁₀ - rozlišuje pojmy: alkan, alken, alkin, aren - zapíše molekulové, racionální a strukturní vzorce C₁ – C₁₀, sestaví model uhlovodíků C₁ – C₁₀ - zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb - zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu - dodržuje pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly 	UHLOVODÍKY	EV – Základní podmínky života	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků - zařadí derivát podle charakteristické skupiny 	DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	EGS – Evropa a svět nás zajímá – Poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam freonů - popíše vlastnosti a užití teflonu 	HALOGENDERIVÁTY UHLOVODÍKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - vysvětlí pojem vícesytný alkohol - vysvětlí rozdíl líh (etanol) – denaturovaný líh - popíše podstatu alkoholového kvašení - objasní princip výroby destilátů - popíše důsledky působení metanolu a etanolu na člověka 	ALKOHOLY, FENOLY	VDO – Občan, občanská společnost a stát – Zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu - chápe karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu 	KARBONYLOVÉ SLOUČENINY		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové - rozlišuje pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - zapíše obecné schéma neutralizace karboxylové kyseliny a obecné schéma esterifikace - rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny 	KARBOXYLOVÉ KYSELINY		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- pracuje s pojmy monomer, polymer, makromolekula	MAKROMOLEKULÁRNÍ CHEMIE		
- uvede rovnici a podmínky fotosyntézy - rozlišuje sacharidy (mono-, oligo-, poly-) - charakterizuje obecné vlastnosti mono- a polysacharidů - zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam - vysvětlí podstatu diabetu - provede důkaz glukózy a škrobu	PŘÍRODNÍ SLOUČENINY SACHARIDY		
- rozlišuje tuky podle původu, uvede příklady z praxe - rozlišuje tuky a oleje, uvede příklady z praxe - zapíše schéma rovnice vzniku tuků - uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - vysvětlí princip a význam ztužování tuků - popíše princip zmýdelnění - vysvětlí rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí			
- uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - vysvětlí princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu - objasní význam DNA, RNA - uvede faktory poškozující bílkoviny - vyjmenuje některé z funkcí bílkovin - vysvětlí význam enzymů, hormonů, vitaminů A, B, C, D, E	BÍLKOVINY		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - rozdělí plasty podle vlastností - uvede běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití - vysvětlí význam recyklace plastů 	PLASTY A UMĚLÁ TEXTILNÍ VLÁKNA		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede významné chemické závody v ČR - zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla - pracuje s pojmy: léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny - uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání - vysvětlí schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky - rozlišuje hnojiva podle původu a složení, uvede jejich význam - uvede příklady názvů běžně užívaných hnojiv - uvede běžně užívané stavební materiály a pojiva 	CHEMIE V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA		

Pozn.: Projekty dle aktuálních možností, např. Světová naleziště a těžba surovin, Chemické látky užívané při výrobě potravin – aditiva, přísady

5.6.3 Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodopis je vyučován od 6. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Vyučovací předmět Přírodopis jako jeden z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda umožňuje žákům poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Na základě zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí a osvojování si systému přírodovědného poznávání je založeno pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Učivo Přírodopisu velmi úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, a proto se jejich obsahy často prolínají, např.:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Řád přírodovědné učebny a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- poskytujeme žákům možnosti k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- ukazujeme žákům cestu k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci samo navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní práci, zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

PŘÍRODOPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam 	<p>USPOŘADÁNÍ ŽIVÉHO SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buňka 	<p>EV – Základní podmínky života</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozřídí organismy do říší - chápe rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - chápe nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - popíše jednotlivé části hub - popíše význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitizmem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - pozná lišejník zeměpisný 	<p>TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Houby • Lišejníky 	<p>EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - chápe vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - popíše jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu 	<p>NÍŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ (BEZOBRATLÍ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žahavci • Ploštěnci • Hlísti • Měkkýši • Kroužkovci • Členovci <ul style="list-style-type: none"> ○ Pavoukovci ○ Korýši ○ Hmyz 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Ch – insekticidy Př 8.r. – roztoči a onemocnění nervové soustavy</p>

PŘÍRODOPIS – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - rozliší jednotlivé taxonomické jednotky	TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	EV - Ekosystémy	Z – rozšíření živočichů
- porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozdělí zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přízpůsobení živočichů danému prostředí	STRUNATCI <ul style="list-style-type: none"> • Podkmen obratlovci 		Z – rozšíření organismů, migrace
- pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, významu ryb v potravě člověka	TŘÍDY <ul style="list-style-type: none"> • Kruhoústí • Paryby • Ryby 	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zamořené vodní plochy, ekologické havárie	
- pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přízpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí	TŘÍDA <ul style="list-style-type: none"> • Obojživelníci 		
- pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - uvede význam plazů v potravním řetězci	TŘÍDA <ul style="list-style-type: none"> • Plazi 		
- popíše vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - uvede zástupce tažných a přezimujících ptáků	TŘÍDA <ul style="list-style-type: none"> • Ptáci 	EV – Vztah člověka k prostředí	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vývoj rostlin - rozliší nižší a vyšší rostlinu - uvede příklady výtrusných rostlin 	VÝVOJ ROSTLIN PŘECHOD ROSTLIN NA SOUŠ	EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami 	ROSTLINY <ul style="list-style-type: none"> • Vyšší rostliny • Rostliny výtrusné • Mechorosty • Kaprad'orosty – plavuně, přesličky, kapradiny 		
<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - objasní význam lesa a způsoby jeho ochrany 	NAHOSEMENNÉ ROSTLINY EKOSYSTÉM LES	EV – Ekosystémy – význam lesa, ochrana lesů	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - chápe význam charakteristických znaků pro určování rostlin 	STAVBA ROSTLINNÉHO TĚLA		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - uvede významné zástupce jednotlivých čeledí a roztrídí je - vysvětlí význam lučních porostů - uvede příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 	KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY EKOSYSTÉM LOUKA	EV – Vztah člověka k prostředí – léčivé rostliny, bio-produkty, umělé ekosystémy, zásahy člověka, rostliny – producenti, potravní řetězec EV - Ekosystémy	

PŘÍRODOPIS – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - uvede význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému 	<p>TRÍDA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savci 		
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí vývoj člověka - rozezná lidské rasy a jejich charakteristické znaky 	<p>VÝVOJ ČLOVĚKA</p>	<p>MKV – Etnický původ – rasy, národnostní menšiny</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla 	<p>BUŇKY, TKÁNĚ, ORGÁNY</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb - pojmenuje základní kosti a svaly - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci 	<p>SOUSTAVA OPĚRNÁ A SVALOVÁ</p>		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak tělo získává energii - pojmenuje a popíše části trávicí soustavy, objasní jejich funkci - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci 	TRÁVICÍ SOUSTAVA		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži 	DÝCHACÍ SOUSTAVA	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – znečištěné ovzduší, exhalace	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - uvede příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci 	SOUSTAVA VYLUČOVACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam a stavbu kůže - uvede příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci 	SOUSTAVA KOŽNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu nervové soustavy - popíše činnost nervové soustavy - popíše části mozku a jejich význam - uvede příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci 	NERVOVÁ SOUSTAVA		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci 	SMYSLOVÉ ORGÁNY		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- uvede nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	ŽLÁZY S VNITŘNÍ SEKRECIÍ		
- popíše stav a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života	ROZMNOŽOVÁNÍ, POHLAVNÍ SOUSTAVA VÝVOJ JEDINCE		Vz – sexualita, pohlavně přenosné choroby
- objasní vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - vyjmenuje návykové látky a jejich nebezpečí pro organismus člověka	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	EV – Vztah člověka k prostředí	Vz – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus
- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	GENETIKA	EV - Ekosystémy	

PŘÍRODOPIS – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	ZEMĚ <ul style="list-style-type: none"> • Vznik Země • Stavba Země 	EV - Ekosystémy	Z6 – planeta Země, stavba

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - uvede význam některých důležitých nerostů (rudy) 	MINERALOGIE <ul style="list-style-type: none"> • Nerost • Hornina • Krystal • Třídění nerostů 		F, Ch – terminologie, rozpustnost Ch – chemické vzorce, značky prvků
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - uvede význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) 	PETROLOGIE <ul style="list-style-type: none"> • Horniny 		Ch – působení vody ve vápencích
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - popíše vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) 	GEOLOGICKÉ DĚJE <ul style="list-style-type: none"> • Geologické děje vnitřní • Geologické děje vnější 		Z – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě
<ul style="list-style-type: none"> - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy 	PEDOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi 	VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA NA ZEMI	EV – Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů 	ÉRY VÝVOJE ZEMĚ		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí 	EKOLOGIE	EV - Ekosystémy	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy 			
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry 	ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - objasní pojmy gen, křížení, genové inženýrství 	DĚDIČNOST	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.6.4 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis je vyučován od 6. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Vyučovací předmět Zeměpis má komplexní charakter. Vzdělávání směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Vede žáky k rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací a k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí. Rozvíjí trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, ukazuje cestu k aplikaci geografických poznatků v praktickém životě.

Předmět úzce souvisí s ostatními vyučovacími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- fyzika – sluneční soustava, vesmír
- přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- informatika – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis – kultura národů, historie států

Při výuce je využívána frontální výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem, skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu). V praktické části je potom doplněna zeměpisnými vycházkami s pozorování a průběžně zařazovanými projekty na aktuální témata.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Řád přírodovědné učebny a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojování získaných poznatků do širších celků a nalézání souvislostí
- vedeme žáky ke kritickému posuzování informací, porovnávání a formulování závěrů

- vyžadujeme používání odborné terminologie
- ukazujeme cestu k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- ukazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- poskytujeme žákům prostor k pochopení problému, vyhledání vhodných informací, k diskusi o možnostech řešení
- vedeme žáky k odpovědím na otevřené otázky, k obhájení vlastních výroků

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě v logickém sledu, k souvislému vyjadřování a kultivovanému projevu
- učíme žáky naslouchat a respektovat názory druhých, vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, k upevňování dobrých mezilidských vztahů, vzájemné pomoci
- vedeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku
- poskytujeme žákům dostatek podnětů k pochopení základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, k jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- učíme žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování v terénu
- vedeme žáky k efektivní práci

ZEMĚPIS – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie 	<p style="text-align: center;">VESMÍR</p>		<p>F – sluneční soustava, skupenství látek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi 	<p style="text-align: center;">PLANETA ZEMĚ</p>	<p>EV – Základní podmínky života</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - stanoví místní čas - objasní pojmy poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez 			
<ul style="list-style-type: none"> - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítává vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi 	MAPY		M –práce s měřítkem, převody jednotek, poměr
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry 	KRAJINNÉ SFÉRY	EV – Základní podmínky života – Využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život	Př – vznik krajinných sfér

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - popíše složení, půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí 			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - provede regionalizaci daného světadílu, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - lokalizuje na mapě významné geografické pojmy, s kterými se seznámí 	<p>REGIONÁLNÍ ZEMĚPIS - AFRIKA</p>		

ZEMĚPIS – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat - určuje na glóbusu i na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy 	<p>ČLOVĚK NA ZEMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo a sídla • Hospodářská činnost člověka 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení jádra a periferie - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 			
<ul style="list-style-type: none"> - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města 	REGIONÁLNÍ ZEMĚPIS – AMERIKA AUSTRÁLIE A OCEÁNIE POLÁRNÍ OBLASTI SVĚTOVÝ OCEÁN		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - na mapě lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí 			

ZEMĚPIS – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - provede regionalizaci, vytyčí společné znaky daného regionu 	EVROPA <ul style="list-style-type: none"> • Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledává a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města, vyhledává na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech, popíše a porovnáva jejich odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislosti s přírodními poměry - vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy - lokalizuje na mapě významné geografické pojmy, se kterými se seznámí ve vyučovacím procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa – regionalizace, státy 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hospodářství 		
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost 	<p>REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY</p>		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zjistí historii, statistické údaje, vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu 	MÍSTNÍ REGION		

ZEMĚPIS – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele 	SPOLEČENSKÉ, SÍDELNÍ A HOSPODÁŘSKÉ POMĚRY SOUČASNÉHO SVĚTA		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje 			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení 	<p>STÁTY SVĚTA, HLAVNÍ MEZINÁRODNÍ, POLITICKÉ, BEZPEČNOSTNÍ A HOSPODÁŘSKÉ ORGANIZACE A SESKUPENÍ</p>		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení 	GLOBÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - objasní pojmy ekologie, trvale udržitelný rozvoj 	KRAJINA <ul style="list-style-type: none"> • Prostředí • Typy krajin • Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> - má představu o nejnovějších trendech z pracování a prezentace geografických informací - vlastními slovy vysvětlí princip GPS - aktivně využívá internetové mapové portály - ovládá zásady praktické topografie v terénu 	ZEMĚPIS V PRAXI		

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura obohacuje žákův pohled na svět. Umožňuje mu chápat umění jako nedílnou součást běžného života. Podílí se na utváření žákova pozitivního postoje ke kultuře a umění, upozorňuje ho též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Upozorňuje na vazby mezi různými druhy umění. Učí ho rozpoznávat kvalitu uměleckého díla, vážit si práce vlastní i druhých a zaujímat postoje k hodnotám vnějšího světa. Tato oblast rozvíjí žákovu osobnost a talent, jeho tvořivost. Umožňuje mu seberealizovat se. Zároveň působí na rozvoj žákova vnímání a emocionálního citění. Učí ho čerpat inspiraci ze světa fantazie. Pomáhá mu získávat nové dovednosti a teoretické poznatky a uplatňovat je v praxi. Nejdůležitějším aspektem této oblasti je to, že umožňuje žákovi jiné než pouze racionální poznávání světa.

Nabídka okruhů, forem a technik práce je pouze orientační, každý z vyučujících si ji může přizpůsobit a současně zařazovat i témata neuvedená, reagující na aktuální dění ve společnosti.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Hudební výchova (Hv)**
- **Výtvarná výchova (Vv)**

5.7.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je vyučována od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Hudební výchova žáka ovlivňuje, rozvíjí jeho osobnost a především jeho hudebnost. Upozorňuje na společenské funkce hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně je vede k jejich rozlišení. Seznamuje žáky s národní hudební kulturou a kulturou jiných zemí. Zdůrazňuje schopnost hudebního umění minulosti i dneška působit na žáka emocionálně.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do pěti oblastí:

- **vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- **instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkce

- **hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob
- **hudební teorie** – vývoj hudby, hudební pojmy, hudební skladatelé a skupiny

Prostřednictvím uvedených činností vede Hudební výchova žáky k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Umožňuje žákům hudebně se realizovat a vyjádřit tak své pocity a najít si svůj vlastní hudební styl.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k celoživotnímu zájmu o hudbu a kulturu
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učíme žáky v širších souvislostech vyhledávat a třídit informace s hudební tematikou

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k rozlišení kvality tónů, k rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- vedeme žáky k rozpoznání některých hudebních nástrojů v proudu hudby, k odlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- posilujeme žákovu sebedůvěru při aktivních hudebních činnostech

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- poukazujeme na to, že hudba je možným prostředkem komunikace mezi lidmi i národy
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k tomu, aby adekvátně reagovali na znějící hudbu, pohybem vyjadřovali metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel při práci ve skupině
- vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- snažíme se u žáků rozvíjet smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, k vyjádření hudební nálady tanečním pohybem
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji a materiály při praktických hudebních činnostech

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání a držení těla - zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - vytleská rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tony 	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) • Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	Čj – správná výslovnost
<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek 	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Hudební hry (rytmus, metrum) • Hraní na ozvěnu • Hraní na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání) • Hra na jednoduché hudební nástroje 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) 	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Taktování • Pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) 		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - pozná českou státní hymnu 	POSLECHOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Hudba vokální • Hudba instrumentální • Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) 		

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - vytleská rytmus podle říkadel a písní - objasní význam pojmů notová osnova, noty, houslový klíč - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy	Čj
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, kytara - používá k doprovodu jednoduché dětské hudební nástroje 	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Hudební hry • Hra na ozvěnu • Hraní na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání) • Hudební improvizace • Hudební doprovod na jednoduché hudební nástroje 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se podle daného rytmu - vyjádří hudbu pohybem, zpěv doplní tancem 	HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST <ul style="list-style-type: none"> • Taktování • Pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby (hudební improvizace) 		Tv – pochod, taneční krok Prv – lidové zvyky a tradice
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší tón – akord - pozná v proudu znějící hudby některé nástroje 	POSLECHOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi tóny (akord) 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - pozná v proudu znějící hudby výrazné tempové změny - odliší hudbu vokální a instrumentální - seznámí se s vybranými skladbami klasiků 	<ul style="list-style-type: none"> • Melodie stoupavá-klesavá, zesilování-zeslabování, zrychlování-zpomalování • Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ...) 		Vv – vyjádření pocitů z poslechu

Nabídka pro poslechové skladby:

I. Hurník – Nedokončená pohádka, Kukačka
 B. Smetana – Pochod komediantů
 V. Trojan – Žabák
 P. I. Čajkovskij – Skřivánek

Nabídka pro zpěv s tancem:

Marjánko, Marjánko
 Maličká su
 Pásla ovečky
 Červený šátečku

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vytleskává a taktuje 2/4 a 3/4 takt - vytleská rytmus podle říkadel a písní 	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	Čj

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a zapíše notu celou, půlovou, čtvrtovou - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zpívá jednoduchý kánon 		OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena	
<ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozliší hudební nástroje dechové, smyčcové, žesťové, uvede příklad - používá k doprovodu jednoduché rytmické nástroje 	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Hudební hry • Hra na ozvěnu • Hudební improvizace • Hudební doprovod 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se podle daného rytmu - vyjádří hudbu pohybem, zpěv doplní tancem - rozliší rytmus valčíku a polky - ovládá polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) 	HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST <ul style="list-style-type: none"> • Taktování • Pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí	Tv – pochod, taneční krok Prv – lidové zvyky a tradice
<ul style="list-style-type: none"> - pozná v proudu znějící hudby tempové změny - odliší hudbu vokální a instrumentální - seznámí se s vybranými skladbami klasiků - zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní 	POSLECHOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování kvalit tónů (vysoký-hluboký, dlouhý-krátký) • Melodie stoupavá-klesavá, zesilování-zeslabování, zrychlování-zpomalování • Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ...) 		Vv – vyjádření pocitů z poslechu

Nabídka pro poslechové skladby:

W. A. Mozart – Menuet

I. Hurník – U ohníčku

B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava)

A. Dvořák – Humoreska, Slovanské tance

Různé hudební nástroje

Nabídka pro zpěv s tancem:

Měla babka čtyři jabka – mazurka

Polka, valčík

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. a 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vytleskává a taktuje 2/4 a 3/4 takt - rozliší a zapíše notu celou, půlovou, čtvrtovou - objasní pojmy repetice, houslový klíč; houslový klíč napíše - pozná dynamická znaménka <i>p</i>, <i>mf</i> a <i>f</i>; umí je v písni použít - zná stupnici C dur (názvy not) - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - zpívá další písně - zpívá jednoduchý kánon a lidové dvojhlasé písně 	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) • Dvojhlas (kánon a lidový dvojhlas) • Durové a mollové tóniny – rozlišení • Grafický záznam vokální hudby (čtení rytmického schématu písne, orientace v notovém záznamu) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena	Čj – správná výslovnost (písně z Hanácka, Slovácka ...) Prv – lidové zvyky a tradice Vv, Pč
<ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozliší hudební nástroje dechové, smyčcové, žesťové, uvede příklad - používá k doprovodu jednoduché rytmické nástroje 	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Hudební hry • Hra na ozvěnu • Hudební improvizace 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- rytmizuje říkadla	<ul style="list-style-type: none"> Hudební doprovod Grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) 		
<ul style="list-style-type: none"> pohybuje se podle daného rytmu vyjádří hudbu pohybem, zpěv doplní tancem rozliší rytmus valčíku a polky ovládá polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) 	HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST <ul style="list-style-type: none"> Taktování Pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík) Orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí	Tv – pochod, taneční krok Prv – lidové zvyky a tradice
<ul style="list-style-type: none"> uvede nejdůležitější údaje o B. Smetanovi, vyjmenuje jména jeho oper uvede názvy symfonických básní cyklu Má vlast seznámí se se základními údaje ze života a díla A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá vybrané skladby rozliší písně ve 2/4 a 3/4 taktu pozná opakující se téma v poslouchané skladbě 	POSLECHOVÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) Interpretace hudby (slovní vyjádření) 		Vv – vyjádření pocitů z poslechu

Nabídka pro poslechové skladby:

B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Vyšehrad
L. Janáček – Pilky

W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba
Vánoční hudba

Nabídka pro zpěv s tancem: valčík, mazurka

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - využívá vědomě získané správné pěvecké návyky a dovednosti - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně dle svých možností v jednohlase i jednoduchém dvojhlas - obměňuje a tvoří jednoduché doprovody na orffovské hudební nástroje - rozpozná přednosti i nedostatky zpěvu (svého i svých spolužáků), na základě svých schopností se snaží své nedostatky vědomě korigovat - rozezná dané hudební nástroje, správně je zařadí - aplikuje své dosavadní znalosti - rozlišuje jednotlivé posuvky, dynamická znaménka, objasní jejich funkci a význam v notovém záznamu - sluchově rozezná souzvuk, akord, půltón a celý tón, vokální a instrumentální hudbu - objasní stavbu durové stupnice a rozliší jednotlivé intervaly - vysvětlí, k čemu slouží partitura 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev – upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnicích • Dvojhlas a vícehlas – lidový dvojhlas, pěvecké hlasy a sbory • Hudební nástroje v lidové hudbě • Posuvky, dynamická znaménka • Celý tón, půltón, interval, stupnice • Akord, kvintakord a jeho obraty • Partitura • Píseň – její hudební forma, proměny písně ve staletích • Hudba na jevišti • Opera, opereta, muzikál 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita MKV – Lidské vztahy</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje nejznámější písně a autory - identifikuje jednotlivé hudební žánry hrané na jevišti, na odpovídající úrovni přiřadí nejdůležitější představitele - vysvětlí význam české hudby a českých skladatelů v evropském i světovém kontextu - vnímá hudbu jako komplexní disciplínu, již se dá mnohé vyjádřit - reprodukuje záznam - rozpozná melodram a scénickou hudbu, operu a operetu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba a tanec • Hudba a slovo 		

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu, zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně dle svých možností v jednohlase i jednoduchém dvojhlasu - rozčlení lidové písně dle textu a účelu 	VOKÁLNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Putování za lidovou písní • Hudební rytmus • lidským hlasem • Polyfonie • Nešvary v hudbě • Koncert • Sonáta, sonátová forma 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita MKV – Lidské vztahy	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí lidské hlasy v hudbě - dodržuje pravidla hlasové hygieny - vyvaruje se negativních vlivů ovlivňujících hlas - rozezná stejnohlas od vícehlasu - seznámí se s jednotlivými druhy polyfonních skladeb - vytváří a ve skupinách zkouší různé kánony - vyjmenuje běžné hudební nešvary, vyvaruje se jich, snaží se je na základě sebereflexe odnaučit - postihuje základní vývojové etapy koncertu, sonáty, symfonie a symfonické básně - osvojí si poslechem jednotlivé výše uvedené hudební skladby a druhy - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu stylového období - rozšíří si své dosavadní poznatky o hudebních formách - rozliší hudbu světskou a duchovní - porovná kantátu a oratorium - charakterizuje znějící hudbu - vyjadřuje pohybem rytmus a rytmické změny - vnímá jednotlivé složky muzikálu a roli interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> • Symfonie, symfonická báseň • Duchovní a světská hudba • Taktování • Muzikál, tanec • Interpret 		

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné i populární - rozpozná a porovná vážnou a populární hudbu - vysvětlí původ hudby - vnímá vyspělost hudby ve starověku - zaregistruje dodnes užívané metody a postupy - uvědomí si kořeny jazzu - využívá ve vybraných písních polyrytmus - rozpozná jednotlivé černošské hudební projevy - rozliší poslechem typy jazzu a swing - charakterizuje znějící hudbu - sleduje ve skladbách nástrojové obsazení - orientuje se v zápise písní - zná rozdíl mezi stupnicí a tóninou - dle individuálních schopností a možností aplikuje základní zkušenosti a znalosti v praxi při čtení not - vyčleňuje a slovně charakterizuje na dané úrovni hudebního rozvoje významné prvky z hudebního proudu - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - rozlišuje jednotlivé vývojové etapy vážné hudby - rozezná na základě poslechu díla z jednotlivých období 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artificiální a nonartificiální hudba • Původ hudby • USA – kolébka jazzu a moderní populární hudby (jazz, swing, ...) • Stupnice, tónina • Středověk – gotika • Renesance • Baroko • Klasicismus • Romantismus • Vážná hudba 20. století • Rock and roll a county and western v USA 50. let • Anglie, Evropa a rock 60. let • 70. a 80. léta v moderní populární a rockové hudbě 	<p>MKV – Lidské vztahy – Prolínání, ovlivňování a vzájemné obohacování kultur. Rozvoj tolerance odlišného myšlení a chápání světa.</p> <p>MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka</p> <p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Vliv médií na rozvoj kultury – kladné a negativní stránky</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - nabude povědomí o skladatelském významu autorů stěžejních děl, s nimiž se seznámí - z poslechu ukázek rozliší rock a country - registruje prvky a vlivy, z nichž se utvářely styly populární hudby v USA 50. let - osvojuje si tyto jednotlivé styly poslechem - rozpozná osobitost některých stěžejních osobností (P. Anka, E. Presley) - vyjádří charakter poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem - sleduje průnik zámořských vlivů do Evropy 60. let - zpívá známé populární písně s doprovodem - orientuje se v základních stylech populární hudby 2. poloviny 20. století - získá povědomí o světově uznávaných kapelách (The Beatles, Rolling Stones, Pink Floyd, Queen, Abba atd.) - sleduje jejich význam a vliv na českou hudební scénu - identifikuje jednotlivé znějící hudební nástroje - rozliší jejich barvu - registruje souvislosti s rozvojem techniky 			

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyčleňuje a slovně charakterizuje nejstarší české hudební písně - rozlišuje písně duchovní i světské - srovnává písně dle stáří - vnímá dobový kontext - rozezná základní vývojové etapy české populární hudby - třídí je chronologicky - postihuje základní hudební výrazové prostředky (rytmus, metrum, tempo) v proudu hudby - aplikuje je v praxi – současně se zpěvem - prohloubí si dosavadní znalosti - charakterizuje znějící hudbu - sleduje historické aspekty odrážející se v hudbě - využívá poznatky o jazzu a swingu ve světě získané v předešlém ročníku - osvojuje si zároveň osobitost české jazzové a swingové hudby - vnímá zakořenění jazzu a swingu v českém prostředí - rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní - rozliší melodii od doprovodu - rozpozná poslechem hudbu chrámovou, komorní, taneční - rozezná hudbu podle její funkce - registruje odlišnosti oproti světu vzniklé výjimečností českého prostředí 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počátky hudebních dějin v Čechách • Česká populární hudba – úvod • Rytmus, metrum, tempo • Hudební renesance v Čechách • Jazz a swing v české hudbě • České hudební baroko • Český hudební klasicismus • Český hudební romantismus • 20. století v české vážné hudbě • Trampská píseň • 50. a 60. léta – divadla malých forem • 60. léta – big beat • 70. a 80. léta v české populární hudbě • 90. léta – česká populární hudba 	<p>MKV – Lidské vztahy – Prolínání, ovlivňování a vzájemné obohacování kultur. Rozvoj tolerance odlišného myšlení a chápání světa.</p> <p>MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka</p> <p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Vliv médií na rozvoj kultury – kladné a negativní stránky</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje vývoj české artificiální hudby v kontextu doby - poznává význam českých hudebníků, jejich přínos světové hudbě - všímá si pronikání nových hudebních forem a druhů do českého prostředí - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - postihuje základní výrazové prostředky tramské písně - osvojí si jednotlivé vývojové etapy - rozlišuje poslechem i zpěvem estetickou normu písní - aplikuje dosavadní poznatky (Semafor atd.) - chápe kontext doby - osvojuje si poslechem i zpěvem písně z repertoáru Suchého a Šlitra - uvědomuje si melodičnost, rytmiku, harmonické postupy, ale i textovou nápaditost písní - charakterizuje bigbeatovou hudbu - ovládá určitý písňový repertoár - orientuje se v hudebním dění české populární hudby - rozpoznává kvalitu jednotlivých písní a interpretů - mapuje poslechem, ale i zpěvem jednotlivé etapy vývoje české populární písně 			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává základní hudební výrazové prostředky hudby - charakterizuje znějící hudbu - postihuje jednotlivé hudební proudy v české populární hudbě 			

5.7.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je vyučována od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	2	1	1	2	2	2	1	1

Předmět Výtvarná výchova přivádí žáky k aktivaci smyslového vnímání, k estetickému cítění a rozumovému i citovému hodnocení skutečnosti a jevů. Tvořivými činnostmi umožňuje prohloubení prožitku poznávání. Rozvíjí smyslovou citlivost žáků a uplatňuje jejich subjektivitu. Upozorňuje je též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Učí žáky zacházet s linií, barvou, tvarem, poznávat jejich vlastnosti v ploše a prostoru. Seznamuje ho se základními výtvarnými postupy, materiály a nástroji a s jejich vyjadřovacími možnostmi. Pěstuje u žáků vztah k výtvarné kultuře, navazuje hlubší kontakty s uměním prostřednictvím výtvarných činností. Žáci by měli získat podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a poznat možnosti a způsoby, jak vizuálně obrazná vyjádření nabídnout ostatním.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vedeme žáky k vyjádření vlastního postoje k vizuálně obraznému vyjádření
- seznamujeme žáky se znaky výtvarných uměleckých slohů a s významnými umělci
- pěstujeme u žáků estetické cítění

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vedeme žáky k samostatnosti při kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- vedeme žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujetí vlastního postoje k nim
- povzbuzujeme žáky k další výtvarné práci, poukazujeme na zlepšení
- prezentujeme žakovské práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k zapojování do diskuse
- vedeme žáky k respektování názorů jiných
- učíme žáky respektovat odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- nabízíme žákům vizuálně obrazná vyjádření jako možný prostředek komunikace
- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a dodržování společně stanovených pravidel
- vedeme žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, k vyhledávání možností alternativního přístupu

Kompetence občanské

- nabízíme žákům různé náměty k řešení rozličných situací, pomáháme jim při výběru řešení
- seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím, poukazujeme na jeho hodnoty
- vedeme žáky k respektování estetických požadavků na životní prostředí

Kompetence pracovní

- vytváříme u žáků základní pracovní návyky, stanovujeme pravidla bezpečnosti při práci
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní postupy a návyky při práci s barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - používá různé druhy štětců 	<p>SETKÁNÍ S BARVOU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neobvyklá setkání s barvou, náhodné otisky materiálu, rozmývané barvy • Barvy základní, doplňkové, studené, teplé • Výrazové vlastnosti barev – malba • Rozvíjení smyslové citlivosti 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>	<p>Barevný podzim Dárek pro maminku</p>
<ul style="list-style-type: none"> - kreslí měkkým materiálem, perem, tuší, uhlem, rudkou - pozoruje přírodu a své okolí - zkouší zachytit postavu v prostoru bez proporčních vztahů - zobrazí základní tvary a věci 	<p>KRESBA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Techniky kresby – tužka, pastel • Linie, tvar, jejich kombinace na ploše • Vnímání velikosti, uspořádání objektů na ploše • Svět věcí • Kresba vlny, tkaniny, taška • Napodobení pohybu, pohyby svislé, vodorovné 		
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky předních českých ilustrátorů 	<p>VÝTVARNÁ DÍLA PRO DĚTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s výtvarnými díly J. Čapka, J. Lady, R. Pilaře, J. Trnky 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje z plastelíny, keramické hlíny, tvaruje papír - pracuje s drobným materiálem (semena, korálky, knoflíky, kamínky) 	PROSTOROVÁ TVORBA <ul style="list-style-type: none"> • Pokus o plastické vyjádření skutečností, vnímání věcí mnoha smysly • Kompozice z přírodnin, plastické obrázky • Keramika 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zobrazí předměty ze svého okolí, vnímá vztah mezi tvarem předmětu a jeho funkcí 	ILUSTRACE <ul style="list-style-type: none"> • Uvádění do světa tvarů, barev, struktur a jejich proměn v přírodě • Barvy fantazie a představivosti 		Vánoční tvoření Ledová zima
<ul style="list-style-type: none"> - výtvarně zpracuje, vyjádří své představy, svou fantazii, interpretuje ji, vymýšlí, dokončuje, mění -zapouští a míchá barvy pro abstraktní vyjádření -používá správně výtvarné nářadí (špachtle, pírka, dřívko) 	KRESBA, MALBA, KOMBINOVANÁ TECHNIKA <ul style="list-style-type: none"> • Práce s linií • Otisk 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zpracovává přírodní materiál (nalepování, tisk) - volně rozvíjí své myšlenky - používá výtvarné techniky 	INSPIRACE PŘÍRODOU <ul style="list-style-type: none"> • Vzpomínky, atmosféra, spojování detailů v celek • Kouzlo podzimní krajiny 		
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem vytvoří dekorativní sestavu opakováním prvků - vnímá souvislost mezi detailem a celkem, zjednodušuje a vybírá prvky - pracuje s barevným kontrastem v ploše - jednoduchým způsobem vystihne proporce postav i zvířat - volí výtvarný materiál podle svých představ, zobrazuje prostředí, zákoutí, terén 	PROSTOROVÁ TVORBA <ul style="list-style-type: none"> • Povrch, struktura, dekor • Chápání výtvarného rytmu jednoduchých barevných prvků 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - všímá si vztahů a dějů kolem sebe, výtvarně je zpracuje - experimentuje s různými výtvarnými materiály, prostředky a technikami 	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Zachycení děje, prožitku, vnímán podstatných znaků přírodnin • Rozvoj individuálního výtvarného řešení 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	Veselé Velikonoce

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s výrazovými prostředky děl známých ilustrátorů, odliší od sebe jejich tvorbu - seznamuje se s různými druhy umění 	ČÍM DĚTI ŽIJÍ <ul style="list-style-type: none"> • Výstavky ilustrací, návštěva výstav místního muzea • Vlastní výtvarná tvorba jako obohacení kulturního života obce – příspěvky žáků na výstavy 		
<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé druhy linií, ať kreslené či ryté do plastického materiálu - tvoří prostorové práce, sestaví správně reliéfní maketu 	DEKORATIVNÍ PRÁCE <ul style="list-style-type: none"> • Prostorové a dekorativní práce • Zobrazení zajímavých rytmických prvků 		
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu, volí vhodné pomůcky - při práci udržuje pořádek na svém pracovišti 	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • Kamínky, semena, papír, korálky 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří barevně své pocity a nálady - porovnává barevné kontrasty a proporční vztahy 	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	Léto

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazová a zobrazovací funkce barvy k vyjádření představy a skutečnosti • Odlišení přírodní formy od prostředí barevným kontrastem • Hra s barvou, míchání barev – malba, emocionální malba 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje různými technikami kresby - vystihne kresbou tvar, kombinuje linie - pracuje s perem, tuší, rudkou, uhlem 	KRESBA, MALBA <ul style="list-style-type: none"> • Linie a její výrazové vlastnosti • Kompozice v ploše • Světlo a stín • Kresba v plenéru 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává zajímavé tvary - volně pracuje s různými materiály, sestavuje je do kompozic - rozvíjí svou fantazii a představivost - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých neživých přírodninách - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše - řeší plochu s využitím geometrických prvků - pracuje s modelovacími hmotami 	DEKORATIVNÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY <ul style="list-style-type: none"> • Koláž • Muchláž • Vrstva • Obtisk • Výtvarné zobrazení zajímavých motivů • Práce s přírodninami • Modelování z papíru, drátů 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří barevně své pocity a nálady - porovnává barevné kontrasty a proporční vztahy - hodnotí vlastní práce - komunikuje o obsahu svých děl - používá výtvarné pomůcky 	<p>VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výrazová a zobrazovací funkce barvy k vyjádření představy a skutečnosti • Odlišení přírodní formy od prostředí barevným kontrastem • Hra s barvou, míchání barev – malba, emocionální malba 		
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje různými technikami kresby - vystihne kresbou tvar, kombinuje linie - opracuje s perem, tuší, rudkou, uhlem 	<p>KRESBA, MALBA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Linie a její výrazové vlastnosti • Kompozice v ploše • Světlo a stín • Kresba v plenéru 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává zajímavé tvary - volně pracuje s různými materiály, sestavuje je do kompozic - rozvíjí svou fantazii a představivost - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých neživých přírodninách - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše - řeší plochu s využitím geometrických prvků - pracuje s modelovacími hmotami - zamýšlí se nad vztahem věcí a prostředí 	<p>DEKORATIVNÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koláž • Muchláž • Vrstva • Obtisk • Výtvarné zobrazení zajímavých motivů • Práce s přírodninami 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- seznamuje se s funkcí písma, používá písmo jako dekorativní prvek - pracuje samostatně podle předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • Modelování z papíru, drátů • Modelování z hlíny, ikebana 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě vnímání a poznávání skutečnosti (zrakem, hmatem) nakreslí tvary a barevně znázorní pozorované přírodní objekty - rozlišuje pojmy: celek, detail, struktury - znázorní (lineárně, barevnými plochami) neobvyklé, dramatické přírodní procesy - vnímá a analyzuje základní znaky oblých a hranatých předmětů - vytvoří lineární a barevnou kompozici jednotlivých objektů - vnímá a uspořádá prostor s přírodními a umělými objekty - uvědomuje si kontrast přírodních a umělých objektů – popředí, pozadí, světelný kontrast, perspektiva 	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Tvary • Celek, detail • Lineární a barevné kompozice • Perspektiva • Zátíší • Světelný kontrast 		F, M, Čj

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě osobních prožitků, setkání s literárním, filmových dílem vytvoří výtvarnou podobu prožitku - vybere a uspořádá obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí o barvě, s vyjádřením prostoru - uplatní jednodušší grafické techniky 	<p>ČÍM DĚTI ŽIJÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zážitek • Barva • Grafické techniky (frotáž, monotyp, koláž, protisk) 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí lidskou figuru - při kreslení se řídí proporčními principy a vztahy - nakreslí lidskou hlavu - vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem 	<p>ČLOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Figura • Hlava 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická - uvede znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků - rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby - navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti 	<p>VÝTVARNÉ UMĚNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilustrace • Lidové umění • Návštěva galerie • Sochařství, malířství, architektura 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - na základě vnímání a pozorování zajímavých předmětů, přístrojů a mechanismů vytvoří lineární podobu pozorovaného objektu nebo skupiny předmětů - vytvoří prostorovou práci s použitím tvarové, barevné a funkční nadsázky - náměty z kresby převede jednodušší grafickou technikou - vytvoří skupinu přírodních objektů - vytvoří kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou - na základě kresebných studií vytvoří prostorovou práci s využitím přírodních objektů 	<p>VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvary • Celek, detail • Stroj • Prostor 		
<ul style="list-style-type: none"> - svých osobních prožitků a představ využije při tvorbě výtvarných prací vyjadřujících vztahy dvou až tří postav - plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek - rozlišuje velikost postav a objektů v popředí, v pozadí - vnímá výraznost barvy a detailu v popředí a ustupující výraznost barvy a detailu v pozadí 	<p>ČÍM DĚTI ŽIJÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prožitek • Děj • Kompozice plochy 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí podle modelu stojící postavu - nakreslí podle modelu postavu s náznakem pohybu - vyjádří odlišnosti tvarů obličeje, proporce obličeje, části obličeje 	<p>ČLOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Části lidského těla 		<p>Př</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem			
- rozpozná realistické zobrazení krajiny a postavy od výtvarné stylizace, nadsázky - rozpozná jednotlivé plány malířských děl, vnímá a chápe využití barvy, světla, stínu pro modelaci tvarů a vyjádření prostoru - pozná hlavní architektonické znaky doby románské, gotické, renesanční - navštíví galerii výtvarného umění, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti	VÝTVARNÉ UMĚNÍ <ul style="list-style-type: none"> Krajina a postava ve výtvarném umění Architektonické památky 		D

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- seznámí se s architekturou místa a na základě pozorované skutečnosti nakreslí přední a zadní pohled, půdorys a stavební detaily domu - kresbou, frotáží, otisky, tupováním zaznamenává zajímavé detaily architektury - podle modelu nakreslí dopravní prostředek	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI <ul style="list-style-type: none"> Tvary Celek, detail Architektura Prostor Dopravní prostředek 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří svou představu o architektuře, dopravních prostředcích současnosti a budoucnosti - využívá znalostí a informací z filmové a literární tvorby - vytvoří výtvarný celek spojením tvarů, barev, písma, struktur - volí materiál na základě vlastního výtvarného návrhu 	PROSTOROVÉ PRÁCE <ul style="list-style-type: none"> • Představa • Kompozice plochy • Tvary, prostor 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí podle modelu sedící postavu - modeluje postavu světlem a stínem - modeluje lidskou hlavu (tvar, proporce, části hlavy, výraz, mimika, modelace světlem a stínem) - nakreslí detail části lidského těla (ruka, oko, nos, ucho, ústa, vlasy) 	ČLOVĚK <ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Části lidského těla • Model 		Př
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními znaky baroka – architektura, sochařství a malba na ukázkách z tvorby autorů tvořících nebo žijících v Čechách a v sepětí s oblastí školy - seznámí se se základními znaky romantismu - seznámí se se základními znaky realismu - seznámí se se základními znaky impresionismu - na ukázkách z děl domácích a světových představitelů těchto směrů vyvozuje základní znaky a rozdílnosti výtvarných postupů v malířství 	VÝTVARNÉ UMĚNÍ <ul style="list-style-type: none"> • České a světové výtvarné umění 18. a 19. století • Baroko • Romantismus • Realismus • Impresionismus 		D, Čj

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- má přehled o české ilustrační tvorbě - vyjádří výtvarně osobní vztah k historii, současnosti a minulosti	ILUSTRACE <ul style="list-style-type: none"> • Ilustrace jako součást výtvarné kultury • Památky kolem nás 		
- uplatňuje osobitý přístup k realitě, vlastní vnímání	KRESBA <ul style="list-style-type: none"> • Technika kresby – tužka, tuš, pastel 		
- výtvarně vyjádří své představy a fantazie - vytváří zajímavé kombinace, vyjádří vztahy, pohyb	PROSTOROVÁ TVORBA <ul style="list-style-type: none"> • Modelování 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	
- vyjádří barevně vlastní prožitky, psychický stav, rozpoložení - při vlastní tvorbě vychází z umění 20. století (impresionismus, kubismus)	POCITY, MYŠLENKY <ul style="list-style-type: none"> • Umění 20. století • Umělci v našem regionu 		
- experimentuje s různými technikami - vytváří vlastní umělecká díla	PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce uměleckého díla 		
- vytváří různé kompozice a dokáže je vkusně uspořádat	ORGANIZACE ÚTVARŮ V PROSTORU		
- orientuje se v oblastech moderního umění - užívá některé metody současného výtvarného umění	REKLAMA, PROPAGACE <ul style="list-style-type: none"> • Propagační prostředky • Obaly • Plakáty • Noviny 		

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví. Směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Tělesná výchova (Tv)
- Sportovní hry (Sh)
- Výchova ke zdraví (Vz)

5.8.1 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je vyučována od 1. do 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Velmi důležité je motivační hodnocení žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činnosti i hodnocení výkonu žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách

pohybového učení. Součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova je zařazena i výuka plavání. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy. Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, případně nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- **Činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti, hygiena při Tv, bezpečnosti při pohybových činnostech
- **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – základy sportovních a pohybových her, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování, bruslení
- **Činnosti podporující pohybové učení** – komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe základy k dodržování celoživotního zdravého stylu
- učíme žáky rozumět tělovýchovným signálům a povelům a adekvátně na ně reagovat
- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky
- vedeme žáky ke schopnosti cvičit podle nákresu nebo popisu cvičení
- pěstujeme u žáků schopnost porovnat výsledky své i ostatních a hodnotit situaci pravdivým a nezaujatým způsobem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení zadaných úkolů využitím metod a forem, při kterých žáci docházejí k řešení sami
- učíme žáky společně analyzovat problémovou situaci, například v rámci sportovních utkání
- vhodnými metodami směřujeme žáky k zamyšlení se nad zvládnutím cviku, sportovního

- prvku, vedeme je k samostatnému hledání tréninkové cesty
- vedeme žáky k pochopení výhod používání taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- vedeme žáky k porozumění běžně používaných povelů, gest a zvuku, adekvátní reakci na ně a ke schopnosti je následně samostatně používat
- v rámci kolektivních sportů vedeme žáky ke společné diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke sportovnímu chování a dodržování pravidel
- vedeme žáky k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- vytváříme příznivé sociální klima, které vede žáky ke vzájemným přátelským vztahům
- vytváříme podmínky pro sebehodnocení žáků, vedeme je k adekvátním reakcím na vyslovenou pochvalu i kritiku
- vedeme žáky ke sportovnímu chování ve stylu fair play

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků trvalý vztah k pohybovým aktivitám
- vedeme žáky ke zlepšování své zdatnosti, učíme je být ohleduplnými a taktními
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování na hřišti i mimo ně
- vedeme žáky k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- pěstujeme v žácích potřebu dodržování hygieny při pohybových aktivitách

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků při pohybových činnostech, učíme je užívat tělocvičné nářadí a náčiní
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel ve sportu a aplikujeme jejich používání v celém životě
- vedeme žáky k bezpečnému chování v tělocvičně a na hřišti, k ochraně vlastního zdraví i zdraví druhých, snažíme se minimalizovat rizika úrazu

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při pohybových činnostech, zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, dodržuje základní pravidla her - hází kriketovým míčkem správnou technikou hodů, ovládá nízký start, objasní princip štafetového běhu - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo, podbíhá dlouhé lano, provádí cvičení na lavičkách - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, objasní význam sportování pro zdraví - dodržuje pravidla bezpečnosti, reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti, používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, dbá na správné dýchání, cvičí kompenzační a relaxační cviky - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, užívá cviky pro zahřátí a uvolnění, protahovací a napínací cviky 	<p>ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Míčové hry • Pohybové hry <p>ZÁKLADY ATLETIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rychlý běh • Hod míčkem <p>ZÁKLADY GYMNASTIKY VZTAH KE SPORTU BEZPEČNOST PŘI SPORTU TĚLOCVIČNÉ POJMY RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ</p>		

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při pohybových činnostech, zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, dodržuje základní pravidla her, soutěží v družstvu - hází kriketovým míčkem správnou technikou, ovládá nízký start, objasní princip štafetového běhu, nacvičí skok do dálky z místa - zvládne kotoul vpřed, jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo, podbíhá dlouhé lano, provádí cvičení na lavičkách - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, objasní význam sportování pro zdraví, učí se respektovat sportovní handicap - dodržuje pravidla bezpečnosti, reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti, používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv, dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, dbá na správné dýchání, cvičí kompenzační a relaxační cviky - užívá cviky pro zahřátí a uvolnění, protahovací a napínací cviky - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje 	<p>ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Míčové hry • Pohybová tvořivost <p>ZÁKLADY ATLETIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh • Skok do dálky • Hod míčkem • Rozvoj rychlosti, vytrvalosti síly • Koordinace pohybu <p>ZÁKLADY GYMNASTIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na náradí • Cvičení s náčiním <p>VZTAH KE SPORTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování – fair play <p>BEZPEČNOST PŘI SPORTU TĚLOCVIČNÉ POJMY RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ PLAVÁNÍ</p>	<p>dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, dbá na správné dýchání, cvičí kompenzační a relaxační cviky</p> <p>- užívá cviky pro zahřátí a uvolnění, protahovací a napínací cviky</p>	

<p>hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti</p> <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>			
TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- spolupracuje při týmových činnostech, ovládá přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng, rozlišuje míč na basketbal a volejbal</p> <p>- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš, nacvičuje přehazovanou, dohodne se na spolupráci, je si vědom porušení pravidel, pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>- zvládá techniku hodu kriketovým míčkem, objasní princip štafetového běhu, uběhne 300m, ovládá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami, nacvičí správnou techniku skoku z místa</p> <p>- šplhá na tyči, cvičí na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě, provádí přitahování do výše čela na hrazdě, naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze</p> <p>- projevuje radost z pohybu, objasní význam sportování pro zdraví, seznámí se s dětským aerobikem a s kondičním cvičením s hudbou</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě, ovládá smluvené povely, používá vhodné</p>	<p>ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Míčové hry • Pohybová tvořivost • Využití netradičního náčiní při cvičení • Pravidla soutěží <p>ZÁKLADY ATLETIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh • Skok do dálky • Hod míčkem • Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly • Koordinace pohybu <p>ZÁKLADY GYMNASTIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na náradí • Cvičení s náčiním <p>VZTAH KE SPORTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování – fair play <p>BEZPEČNOSTI PŘI SPORTU</p> <p>TĚLOCVIČNÉ POJMY</p>		

<p>sportovní oblečení a obuv</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá názvy pohybových činností a tělocvičného nářadí, objasní některé pojmy z pravidel sportů a soutěží - dbá na správné držení těla, správné dýchání, využívá kompenzační a relaxační cviky - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ ZÁKLADY ESTETICKÉHO POHYBU PLAVÁNÍ</p>		
--	---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při týmových a pohybových činnostech, ovládá přihrávky, driblink, učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a přehazovanou, ovládá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu, používá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti, dohodne se na spolupráci a taktice, pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků pro sebe i družstvo - ovládá techniku hodů kriketovým míčkem, princip štafetového běhu, uběhne 300 m, ovládá taktiku běhu – k metě, sprintu, 	<p>ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Míčové hry • Pohybové hry • Využití netradičního náčiní při cvičení • Pravidla her a soutěží • Zásady jednání a chování <p>ZÁKLADY ATLETIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh • Skok do dálky • Hod míčkem 		

<p>vytrvalostního běhu, běhu terénem s překážkami, nacvičí správnou techniku skoku z místa</p> <p>- šplhá na tyči, cvičí na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě, provádí přitahování do výše čela na hrazdě, ovládá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze – roznožka, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně</p> <p>- projevuje radost z pohybu, objasní význam sportování pro zdraví, objektivně zhodnotí svůj výkon, porovná ho s předchozími výsledky, získá informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly • Koordinace pohybu <p>ZÁKLADY GYMNASTIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na náradí • Cvičení s náčiním <p>VZTAH KE SPORTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování – fair play <p>BEZPEČNOST PŘI SPORTU</p> <p>TĚLOCVIČNÉ POJMY</p>		
<p>- dodržuje pravidla bezpečnosti, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, reaguje na smluvené povely</p> <p>- používá vhodné sportovní oblečení a obuv</p> <p>- ovládá názvy pohybových činností a tělocvičného náradí, objasní pojmy z pravidel sportů a soutěží</p> <p>- seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, dbá na správné držení těla při různých činnostech, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, dbá na správné dýchání, využívá kompenzační a relaxační cviky, uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p>	<p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ</p> <p>ZÁKLADY ESTETICKÉHO POHYBU</p> <p>PŘÍPRAVA ORGANISMU KE SPORTOVNÍMU VÝKONU</p>		

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- spolupracuje při týmových a pohybových činnostech, ovládá přihrávky, driblink, učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a přehazovanou	ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER <ul style="list-style-type: none"> • Míčové hry 		
- ovládá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu, používá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti, soutěží v družstvu, pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků pro sebe i družstvo - ovládá techniku hodů kriketovým míčkem, princip štafetového běhu, uběhne 400 a 600 metrů, ovládá taktiku běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, běhu terénem s překážkami, nacvičí správnou techniku skoku z místa - šplhá na tyči, cvičí na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad, stoj na hlavě, provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk s dopomocí, ovládá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze – roznožka, výskok do kleku a dřepu, cvičí na švédské bedně, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – žebřiny, lavičky, kondiční cvičení s plnými míči - projevuje radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti, respektuje zdravotní handicap, objasní význam sportování pro	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Pohybová tvořivost ZÁKLADY ATLETIKY <ul style="list-style-type: none"> • Běh • Hod míčkem • Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly • Koordinace pohybu ZÁKLADY GYMNASTIKY <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na nářadí • Cvičení s náčiním • Zásady jednání a chování VZTAH KE SPORTU <ul style="list-style-type: none"> • Zásady jednání a chování – fair play BEZPEČNOST PŘI SPORTOVÁNÍ TĚLOCVIČNÉ POJMY RYTMICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ		

<p>zdraví, objektivně zhodnotí svůj výkon, porovná ho s předchozími výsledky, získá informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích</p>	<p>PŘÍPRAVA KE SPORTOVNÍMU VÝKONU</p>		
<p>- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, reaguje na smluvené povely, gesta, signály, používá vhodné sportovní oblečení a obuv - ovládá názvy pohybových činností a tělocvičného náradí a náčiní, objasní pojmy z pravidel sportů a soutěží, cvičí podle popisu cvičení - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, dbá na správné držení těla a správné dýchání, využívá kompenzační a relaxační cviky, uplatňuje zásady pohybové hygieny - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</p>			

<p>TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. - 9. ročník</p>			
<p>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA</p>	<p>UČIVO</p>	<p>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</p>	<p>PŘESAHY, POZNÁMKY</p>
<p>- uvědomuje si důležitost vhodného pohybu pro zdravý růst a vývoj organismu - změří srdeční frekvenci - popíše různé funkce pohybu - připraví organismus před cvičením</p>	<p>VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti 		<p>Vz</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - provádí protahovací, kompenzační, relaxační a průpravná cvičení - používá základní terminologii spojenou s pohybovými činnostmi - dbá na správné držení těla - využívá různé formy vytrvalosti, rychlosti, síly, pohyblivosti 			
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla bezpečnosti v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - dodržuje osobní hygienu při pohybových aktivitách - dodržuje bezpečnost při ukládání náradí, náčiní a pomůcek - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - přivolá pomoc - vybere vhodné prostředí pro pohyb - používá vhodné sportovní oblečení a obuv 	BEZPEČNOST V TV <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost při pohybových činnostech • Přivolání první pomoci • Dodržování osobní hygieny 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - vytváří varianty osvojených pohybových her - jedná v duchu fair-play - dodržuje pravidla her soutěží - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - orientuje se v prostoru vyznačeném jako hrací plocha - hraje minimálně 5 pohybových her, vysvětlí jejich zaměření, samostatně vytvoří obměnu těchto her - vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní 	POHYBOVÉ HRÝ <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla her a soutěží • Fair – play • Míčové hry (fotbal, florbal, basketbal, volejbal, ...) 	MKV – Lidské vztahy	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy - cvičí kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku, výmyk, podmet - poskytne základní dopomoc a záchranu při cvičení - relaxuje při cvičení s hudbou - cvičí podle slovních pokynů - vyjmenuje názvy některých lidových tanců - pohybem vyjádří výrazně rytmický a melodický doprovod 	<p>RYTMICKÁ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky • Kondiční formy cvičení pro děti • Základy tanečního rytmu 		
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - vysvětlí význam vytrvalostního běhu - spontánně i uvědoměle se řadí do pohybového režimu - vysvětlí základní pojmy - prokáže znalost základní techniky skoku do dálky, běhu, hodu kriketovým míčkem - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - vydá povely ke startu - provádí vrh koulí, vytrvalostní běh (1500 m, 12 min.) se správnou technikou 	<p>ZÁKLADY ATLETIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava organismu • Běhy, skoky, hody 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pohybu v zimní krajině pro zdraví - přivolá pomoc - prakticky využívá získané základní dovednosti na sjezdových lyžích - praktikuje základní dovednosti na běžeckých lyžích 	<p>LYŽOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hry na sněhu • Základní techniky pohybu na lyžích 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - cvičí podle jednoduchého popisu cvičení - reaguje na smluvené povely a signály učitele - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy 			

5.8.2 Vyučovací předmět: Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Sportovní hry je vyučován v 6. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	6.
Počet hodin	1

S ohledem na potřebu vyrovnávání pohybového deficitu žáků a jako motivace ke sportovní pohybovým aktivitám je v 6. ročníku věnována 1 hodina týdně vyučovacímu předmětu Sportovní hry. Tento předmět svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Pomáhá žákům rozvíjet jejich pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat jejich zdatnost a výkonnost a uspokojovat v optimální míře jejich pohybové potřeby a zájmy. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, dodržování vhodného denního režimu, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, regeneraci sil, vhodnou kompenzaci různého zatížení a ochranu zdraví a života při sportovních činnostech. Důraz je kladen zejména na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při pohybu v různých sportovních hrách a soutěžích, rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné a sportovní chování a jednání. Žáci si rozšíří své znalosti a praktické dovednosti ze sportovních odvětví, osvojí si zásady bezpečnosti, rozcvičení těla, herní činnosti jednotlivce i družstva, pravidla, údržbu, přípravu i úklid hřiště, fair-play a zklidnění organismu.

Hlavním zaměřením předmětu bude basketbal (podzim, léto) a florbal (malý i velký, zima, jaro). Jako doplňkové sportovní hry bude zařazován softbal, volejbal.

V předmětu je možné spojit děvčata i chlapce. Výuka probíhá v tělocvičně nebo na venkovním hřišti. Hodina je rozdělena na úvodní, hlavní a závěrečnou část.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat: OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace. Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci
- usilujeme o to, aby si žáci uvědomovali zdraví jako nejdůležitější životní potřeby
- učíme žáky poznávat člověka jako biologického jedince a pojmenovávat části těla
- používáme známé povely, pokyny, gesta a zvuky

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o to, aby žáci řešili vzniklé situace na základě získaných vědomostí, dovedností a pravidel
- klademe důraz na volbu vhodných způsobů řešení

Kompetence komunikativní

- snažíme se o to, aby žáci vhodně formulovali své myšlenky a názory
- učíme žáky naslouchat druhým a vhodně na ně reagovat
- usilujeme o to, aby žáci obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky rozpoznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob jeho řešení
- organizujeme spolupráci ve skupině, týmu
- aktivně ovlivňujeme práci ve skupině, týmu
- přispíváme k utváření příjemného prostředí a atmosféry
- podílíme se na upevnění dobrých mezilidských vztahů
- motivujeme žáky k sebehodnocení
- posilujeme vytváření pozitivní představy o sobě a druhých
- umožňujeme žákům zažít úspěch

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby se rozhodovali zodpovědně a respektovali druhé
- učíme žáky chápat základní pravidla a principy a řídit se jimi
- nabádáme žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit dle vlastních možností
- usilujeme o to, aby se žáci rozhodovali v zájmu ochrany a podpory svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence pracovní

- učíme žáky rozpoznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob jeho řešení
- učíme žáky dodržovat bezpečností a hygienická pravidla z hlediska zdraví svého i zdraví druhých
- vyžadujeme, aby žáci používali bezpečné a správné pomůcky, náčiní, nářadí
- motivujeme žáky, aby využívali získané dovednosti i mimo školu

SPORTOVNÍ HRY – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - správně a převážně samostatně provádí strečinková cvičení všech svalových skupin - volí vhodné sportovní oblečení a obuv - snaží se o fair-play jednání při hrách - rozumí základním rozdíům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální brankové, síťové) - ovládá základní pravidla osvojovaných sportovních her - za pomoci spoluhráčů či učitele zvolí taktiku a dodržuje ji - dokáže počítat skóre a zaznamenat výsledek utkání - zvládá základní herní činnosti jednotlivce - zvládá údržbu a úpravu hřiště před a po utkání - chápe význam sportovních her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - zná základní zásady bezpečnosti při sportovních hrách - využívá pro sportovní hry přírodního prostředí 	<p>PRŮPRAVNÁ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CÍVČENÍ DLE PROBÍHAJÍCÍ AKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strečink celého těla <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košíková – přihrávka, driblink, střelba, rozskok, herní činnosti a systémy, utkání • Florbal – přihrávka, střelba švihem a úderem, vedení míčku, herní činnosti a systémy, utkání • Volejbal – odbití obouruč vrchem, spodem, podání, hra přes síť <p>DOPLŇKOVÉ SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Softbal, nohejbal – pravidla, herní činnosti a systémy, utkání • Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel, herní činnosti jednotlivce a družstva, herní systémy, taktika 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p>	<p>Ov – zdravý životní styl, hygiena</p> <p>Čj – mluvený projev</p> <p>Ivt – propozice, MS Word, diplomy</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivní a samostatná organizace sportovní hry, příprava, plánování, propozice, systém hry, vyhodnocení • Presentace prožitků ze sportovních her 		

5.8.3 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví je vyučována v 7. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.
Počet hodin	1

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Zahrnuje očekávané výstupy daného oboru stanovené RVP a také výstupy obsažené v oblasti průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivní využívání v osobním a občanském životě
- vedeme žáky k vytváření ucelenějšího pohledu na společenské a kulturní jevy
- vedeme žáky k uvědomění si hodnoty zdraví
- rozvíjíme u žáků tvořivé myšlení a odvahu jít vlastní cestou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k přemýšlení o zadaných problémech, které se týkají zdravého životního stylu
- volíme aktivity, které žáky učí řešit problémy tvořivě a samostatně
- vedeme žáky k poznání, že při řešení problémů je důležitý časový odstup a klid
- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánovat způsob řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby komunikovali na odpovídající úrovni a osvojili si kultivovaný, výstižný a souvislý ústní projev
- vedeme žáky k pochopení nezastupitelnosti verbální komunikace a k umění naslouchat
- učíme žáky vnímat a porozumět nonverbální komunikaci a komunikaci tichem
- vedeme žáky k poznání, že agresivní ani pasivní forma chování nepřináší výsledky, pěstujeme v žácích dovednost asertivního chování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, v níž má každý své nezastupitelné místo
- učíme žáky, jak se podílet na utváření příjemné atmosféry v týmu, jak v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vedeme žáky k poznání sama sebe a tím k pozitivní akceptaci druhých s jejich kladnými i zápornými vlastnostmi
- vedeme žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence občanské

- formujeme u žáků volní a charakterové rysy, vedeme je k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k dodržování pravidel zdravého životního stylu
- vedeme žáky k toleranci, úctě a respektu k přesvědčení druhých lidí
- posilujeme v žácích vědomí zodpovědnosti každého člověka za život na Zemi
- učíme žáky dovednosti postavit se psychickému a fyzickému násilí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- umožňujeme žákům přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli, učíme je stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k odhalování možného nebezpečí v různých životních situacích
- rozvíjíme u žáků schopnost rozhodovat se a přijmout zodpovědnost za své činy

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p>	<p>ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a nemoc • Složky zdraví • Vlivy na zdraví • Infekční choroby • Péče o zdraví, prevence • Handicap • Zdravá výživa • Alternativní výživa a poruchy výživy • Psychická onemocnění <p>ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drogy a jejich účinky • Závislost • Rizikové chování • Násilí na sobě • Doping • Legislativa • Prevence <p>SEXUÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dospívání • Pohlavní orgány • Rozmnožování • Vývoj 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MKV – Kulturní diference</p> <p>MKV – Etnický původ</p> <p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Př – vývoj jedince, lidské tělo</p> <p>Z – geografický přehled</p> <p>D – historické souvislosti</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečné situace • Nebezpečí elektronických médií • Násilí, agrese • Bezpečný sport a silniční provoz • Násilí v sexualitě • První pomoc • Ochrana zdraví • Postup při dopravní nehodě • Ochrana za mimořádných událostí <p>OBRANA STÁTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozbrojené síly ČR – poslání, struktura, úkoly • Armáda ČR – součást ozbrojených sil ČR • Hlavní druhy vojsk • Úkoly Armády ČR při odstraňování následků živelních pohrom • Účast Armády ČR v zahraničních misích • Charakteristika služebního poměru vojáka z povolání 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p> <p>- uvede základní úkoly ozbrojených sil České republiky, rozliší, co jsou ozbrojené síly a Armáda ČR, objasní postavení Armády ČR při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní a vnější bezpečnost státu, charakterizuje druhy vojsk Armády ČR, uvede příklady použití Armády ČR v krizových situacích nevojenského charakteru, charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze, prokáže orientaci v historii naší armády</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Záloha ozbrojených sil – pojem, druhy záloh • Historie a tradice naší armády 		

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje širokou oblast pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k postupnému vytváření profesní orientace žáků. Tato oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Pracovní činnosti (PČ)**

5.9.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti jsou vyučovány od 1. do 8. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1

Cílové zaměření tohoto předmětu vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, nářadí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci. Žáci jsou vedeni k pochopení práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na 4 tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Na druhém stupni je rozdělen na 8 tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematický

okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je zařazen do nejvyšších ročníků 2. stupně. Ostatní tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž škola vybírá v souladu s RVP podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování činností při práci s různými materiály a při přípravě pokrmů
- vytváříme situace, při nichž si žáci prakticky osvojují práci podle návodu
- předkládáme dostatečné množství příkladů pro zvládnutí práce s různými materiály
- umožňujeme žákům poznat výhody vlastního náčrtu při nejrůznějších činnostech
- umožňujeme žákům hodnocení vlastní činnosti, výsledků vlastní práce a navozujeme situace pro hodnocení žáků navzájem

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daných činností a pomáháme jim hledat další řešení
- využíváme skupinové práce k řešení problémových úkolů
- nabízíme různé zdroje informací, které vedou žáky k optimálnímu řešení úkolu s využitím kreativity

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování, naslouchání názorům druhých a obhajování vlastních názorů při různých praktických činnostech
- motivujeme žáky k prezentaci prací
- nabízíme žákům možnost vystavovat vlastní práce na veřejnosti
- seznamujeme žáky se základními významy pojmů z dané oblasti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a menší pracovní skupině
- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování
- navozujeme situace, při nichž si žáci uvědomí potřebu ohleduplnosti při práci
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho rozvoj

Kompetence občanské

- podněcujeme žáky k důslednému plnění pracovních povinností
- umožňujeme žákům využít tvořivý přístup k plnění zadaných úkolů
- využíváme lidové tradice k rozvíjení pozitivního postoje k našemu kulturnímu a historickému dědictví
- respektujeme věkové a sociální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání nástrojů, materiálů a vybavení
- motivujeme žáky ke snaze provádět práci v co nejlepší kvalitě

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> -mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - pracuje s plastelínou (válení v dlaních, v prstech, na podložce, přidávání a ubírání hmoty, vytahování, modelování) - navléká, aranžuje a třídí přírodní materiál - pracuje s vlnou, bavlnkou, provázkem, lepí textilie - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Papír • Modelovací hmota • Přírodniny • Textil 		
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje stavebnicové prvky - smontuje a demontuje stavebnici 	<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice a stavebnicové sestavy 		
<ul style="list-style-type: none"> - proniká do základů péče o pokojové květiny a provádí otírání listů, zalévání - pozoruje dění v přírodě 	<p>PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní základy správného stolování, prostře stůl pro dvě osoby s pomocí učitele - chová se vhodně při stolování 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy stolování • Základy společenského chování 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 2. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - pracuje s plastelínou (válení v dlaních, v prstech, na podložce, přidávání a ubírání hmoty, vytahování, modelování) - vytváří jednoduché výrobky z moduritu, těsta (hnětení, válení, spojování, vaření, sušení) - navléká, aranžuje a třídí přírodní materiál - stříhá textil, slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - navlékne jehlu, udělá uzel - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy 	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • Papír, karton • Modelovací hmota • Přírodniny • Textil • Textilní koláž • Návčik předního stehu na čtvrtce 	VDO – Občanská společnost a škola OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje stavebnicové prvky - smontuje a demontuje stavebnici 	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice a stavebnicové sestavy 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá v praxi základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - zaseje semena - pozoruje dění v přírodě, výsledky pozorování zhodnotí 	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské činnosti • Velikonoční osení 	EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování, využije jednoduché dekorace - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	PŘÍPRAVA POKRMŮ <ul style="list-style-type: none"> • Základy stolování • Základy společenského chování 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 3. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - pracuje s modelovací hmotou (válení v dlaních, v prstech, na podložce, přidávání a ubírání hmoty, vytahování, modelování) - vytváří jednoduché výrobky z moduritu, těsta (hnětení, válení, spojování, vaření, sušení) - navléká, aranžuje a třídí přírodní materiál - stříhá textil, slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - navlékne jehlu, udělá uzel - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy 	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • Papír, karton • Modelovací hmota • Přírodniny • Textil • Nácvik zadního stehu na čtvrtce 	VDO – Občanská společnost a škola OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy	Adventní dílny Velikonoční dílny
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - sestavuje stavebnicové prvky - smontuje a demontuje stavebnici 	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice a stavebnicové sestavy 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá v praxi základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových) a pěstování ze semen v místnosti - pečuje o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - zaseje semena - provádí pozorování a zhodnotí jeho výsledky 	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské činnosti • Velikonoční osení 	EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	PŘÍPRAVA POKRMŮ <ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně • Základy společenského chování • Výběr potravin 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyřezává, děruje, polepuje papír a karton - vytváří jednoduché prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - využívá různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný 	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • Papír, karton • Přírodniny • textil 	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy	Adventní dílny Velikonoční dílny
<ul style="list-style-type: none"> - smontuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice a stavebnicové sestavy 	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - objasní rozdíl mezi setím a sázením - objasní množení rostlin odnožemi a řízkováním - zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny 	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské činnosti 	EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Třídění odpadů
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	PŘÍPRAVA POKRMŮ <ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně • Základy společenského chování • Výběr potravin 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 5. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyřezává, děruje, polepuje papír a karton - vytváří jednoduché prostorové konstrukce - určí vlastnosti materiálu – tvar, barva, povrch 	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <ul style="list-style-type: none"> • Papír, karton 	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	Adventní dílny Velikonoční dílny Den matek

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce - seznamuje se se základy aranžování a využití přírodních materiálů - seznamuje se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - využívá různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodniny • Textil 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> - smontuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice a stavebnicové sestavy • Údržba jednoduchých předmětů 	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - uvede rozdíl mezi setím a sázením - objasní množení rostlin odnožemi a řízkováním - zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny 	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI	EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Třídění odpadů
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	PŘÍPRAVA POKRMŮ <ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně • Základy společenského chování a stolování • Výběr potravin 	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - rozlišuje základní druhy zeleniny a ovoce, chápe význam pro zdravou výživu a zdraví člověka - uvede příklady ovocných rostlin, vysvětlí způsob pěstování vybraných druhů - dokáže správně uskladnit nebo šetrnou technologii zpracovat běžné druhy ovoce a zeleniny - rozliší pojmy osivo, sadba, výpěstek - uvede příklady zeleniny, vysvětlí způsob pěstování vybraných druhů - rozliší běžné druhy léčivých rostlin, ví, kde je najít a jak je případně pěstovat a chápe vliv léčivých rostlin na zdraví člověka - uvede příklady léčivých rostlin, jejich účinky a jejich využití v praxi - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce - přivolá pomoc při úrazu - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	<p>PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování • Půda a její zpracování • Výživa rostlin • Ochrana rostlin a půdy • Ovocné rostliny, způsob pěstování, uskladnění a zpracování • Zelenina, podmínky a zásady pěstování • Léčivé rostliny, koření 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci - popíše vhodné ochranné pomůcky používané při práci v dílně - vysvětlí zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - předvede poskytnutí první pomoci při úrazu v dílně - rozlišuje různé druhy dřeva a vybere vhodný materiál podle druhu výrobku - zvolí vhodné druhy pracovních nástrojů pro opracování dřeva - provádí jednoduché práce se dřevem a dodržuje technologickou kázeň - připraví jednoduchý náčrt výrobku - vysvětlí pojem náčrt, technický výraz, kótování a měřítko - přečte jednoduchou technickou dokumentaci výrobku - vyrobí vlastní výrobek ze dřeva 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - DŘEVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost práce • Vybavení dílen nástroji, vhodné pracovní pomůcky • Používání nástrojů a ochranných pomůcek, možné úrazy • První pomoc při úrazu v dílně • Druhy dřeva, rozdělení dřevin, vady dřeva, řezivo • Měření, druhy měřidel, orýsování materiálu, nástroje pro opracování dřeva • Pilování, rašplování, broušení, moření a lepení dřeva • Náčrt výrobku, technické výkresy • Kótování, měřítko • Náčrt výrobku ze dřeva, plánování pracovního postupu, bezpečnost práce, opracování materiálu, povrchová úprava výrobku 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé druhy kovů a vybere vhodný materiál podle druhu výrobku - zvolí vhodné druhy pracovních nástrojů pro pracování kovů - provádí jednoduché práce s kovy a dodržuje technologickou kázeň - vyrobí vlastní výrobek z kovu 	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - KOVY <ul style="list-style-type: none"> • Druhy kovů a jejich opracovávání, dráty, plechy • Nástroje pro opracovávání kovů • Řezání kovů, tvarování, broušení, leštění, vrtání • Náčrt výrobku z kovu, plánování pracovního postupu, bezpečnost práce, opracování materiálu, povrchová úprava 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dbá na bezpečnost práce při použití domácích spotřebičů - připraví jednoduché pokrmy splňující zásady zdravé výživy - dodržuje zásady přípravy pokrmů za studena - používá některé způsoby tepelné úpravy 	PŘÍPRAVA POKRMŮ <ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně • Udržování pořádku a čistoty • Bezpečnost a hygiena provozu 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduché pokrmy – pomazánky, ovocné a zeleninové saláty, jednoduchá jídla dle pokynů vyučujícího - chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • Výběr, nákup, skladování potravin, sestavování jídelníčku • Příprava pokrmů za studena • Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • Úprava stolu a stolování • Obsluha a chování u stolu • Slavnostní stolování 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci - popíše vhodné ochranné pomůcky používané při práci - vysvětlí zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - převede poskytnutí první pomoci při úrazu v dílně - rozlišuje různé druhy kovů a vybere vhodný materiál podle druhu výrobku - zvolí vhodné druhy pracovních nástrojů pro opracování kovů - provádí jednoduché práce s kovy a dodržuje technologickou kázeň - vyrobí vlastní výrobek z kovu 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - KOVY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost práce, vybavení dílny nástroji, vhodné pracovní pomůcky • Druhy kovů a jejich opracování, dráty, plechy • Nástroje pro opracovávání kovů • Řezání kovů, tvarování, broušení, leštění, vrtání • Náčrt výrobku z kovu, plánování pracovního postupu, bezpečnost práce, opracování materiálu, povrchová úprava výrobku 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé druhy plastů a vybere vhodný materiál podle druhu výrobku - zvolí vhodné druhy pracovních nástrojů pro opracování plastů - provádí jednoduché práce s plasty a dodržuje technologickou kázeň - vyrobí vlastní výrobek z plastu 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY – PLASTY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druhy plastů a jejich opracování • Nástroje pro opracování plastů • Řezání plastů, tvarování, broušení, leštění, vrtání • Náčrt výrobku z plastu, plánování pracovního postupu, bezpečnost práce, opracování materiálu, povrchová úprava výrobku 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník – SVĚT PRÁCE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality, silné a slabé stránky, přednosti, omezení a předpoklady pro různé činnosti - spojuje realistickou volbu povolání se sebepoznáváním, s plánování důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováváním informací - využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. poradenské instituce) - rozpoznává okolnosti a faktory, které mohou ovlivňovat jeho profesní volbu - rozpoznává limitující faktory a překážky, které mohou profesní volbu negativně ovlivňovat, případně ji ztěžovat či blokovat - uvádí příklady nesprávné profesní volby, zhodnotí možné důsledky této volby pro osobní i profesní život člověka - zdůvodní, proč jej určitá povolání přitahují a jiná odrazují - na základě získaných informací koriguje a zdůvodní svůj dosavadní náhled na vybraná povolání - podle předlohy napíše svůj profesní životopis 	<p>VOLBA POVOLÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání • Typologie osobnosti • Vytváření hodnot od nejdůležitější po nejméně důležitou • Rozhodování • Akční plánování • Souvislost zálib, zájmů a zájmové orientace s volbou profesního zaměření <p>V PRACOVNÍM POMĚRU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnání • Pracovní právo 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - rozlišuje úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - popíše způsoby zacházení s penězi - vysvětlí funkci bank - dodržuje zásady hospodárnosti - uvede příklady dávek a příspěvků - realisticky zhodnotí formy půjček 	<p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hmotné a duševní vlastnictví, ochrana vlastnictví, pirátství • Dělbá práce • Výroba, obchod a služby • Principy tržního hospodářství • Peníze – funkce a podoby peněz • Hospodaření s penězi • Formy placení (služby bank) • Rozpočet rodiny – nakládání s penězi <p>HOSPODAŘENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Národní hospodářství • Státní rozpočet • Pojištění • Peněžní ústavy • Podnikání 		

5.10 Doplnující vzdělávací obory

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Seminář českého jazyka (SČ)**
- **Seminář matematiky (SM)**
- **Počítačová praktika (Pp)**
- **Konverzace anglického jazyka (Kaj)**
- **Společenskovědní seminář (SVs)**

5.10.1 Vyučovací předmět: Seminář českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář českého jazyka je vyučován v 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	9.
Počet hodin	1

Předmět vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura dle RVP ZV. Je zaměřen na rozšiřující učivo – znalosti, vědomosti a dovednosti nezbytné pro úspěšné vykonání přijímacích zkoušek (pro budoucí studenty gymnázií a středních škol). Žák má za úkol zopakovat si zvládnuté učivo všech ročníků v komplexnosti (pravopis vyjmenovaných slov, koncovek, předponových i příponových částí slov, druhy vět, souvětí, rozbory). Dále se žáci zaměřují na rozšíření čtenářské gramotnosti – porozumění textu. Procvičování a upevňování znalostí probíhá formou výuky, ústního procvičování a formou písemných testů z českého jazyka, jazykových rozborů, testů obecně studijních předpokladů, literárních textů a kvízů (testy SCIO).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní vzdělávání (příprava na celoživotní vzdělávání)
- vybízíme žáky k vyhledávání a třídění informací, používání klíčových slov
- vedeme žáky ke společné práci s chybou
- směřujeme žáky k výběru možných přijatelných způsobů dosažení cíle
- ukazujeme žákům cestu k práci se základními termíny, znaky, symboly
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce, pokroku či stagnace

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k identifikaci problému
- vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problému a následné volbě optimálního řešení
- poskytujeme žákům prostor pro práci s chybou
- motivujeme žáky tak, aby se nenechali odradit případným nezdarem při řešení problému
- vedeme žáky k vyhodnocení efektivity řešení problému, ke kritickému zhodnocení výsledku a vyvození závěru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke srozumitelné a plynulé ústní komunikaci v přiměřeném tempu
- vedeme žáky k ucelenému, souvislému písemnému projevu se zaměřením na danou problematiku
- poskytujeme žákům prostor k diskusi o problému
- poskytujeme žákům prostor pro společné zamyšlení nad přečtenými texty
- vedeme žáky k rozpoznání protichůdných sdělení
- učíme žáky při komunikaci využívat nonverbální prvky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k ocenění zkušeností a znalostí druhých
- vedeme žáky ke společnému způsobu řešení problému
- učíme žáky nabídnout pomoc, v případě potřeby o ni požádat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k nahlížení na problém z různých úhlů, k aktivnímu přístupu k nim
- vedeme žáky k respektu osobnosti a svobody druhých
- učíme žáky vzájemné pomoci s řešením problému
- poskytujeme žákům prostor k spoluutváření pravidel uvnitř skupiny

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování práce
- učíme žáky postupovat přesně a systematicky
- ukazujeme žákům cestu k pojmenování příčiny úspěchu či neúspěchu
- vedeme žáky ke zpětnému hodnocení postupu, k odhalení chyb

SEMINÁŘ ČESKÉHO JAZYKA – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje význam sousloví, jednotlivých slov - rozlišuje útvary českého jazyka 	OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE		
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov - ovládá pravopis vyjmenovaných slov, koncovek podle vzorů - v písemném projevu ovládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí 	TVAROSLOVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí slova na jednotlivé části, vyjmenuje slova příbuzná, určí slovo základové - rozezná slovo odvozené, zkrácené, složené, přejaté, ovládá pravopis známých přejatých slov - vysvětlí přechylování, uvede příklad 	TVOŘENÍ SLOV		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná větu jednoduchou, souvětí - objasní vztahy a vazby jednotlivých vět - vyhledá spojovací výrazy, nahradí je podobnými - souvětňnou konstrukci vyjádří jednoduše - zvládá interpunkci složitých souvětí - vytvoří grafický rozbor souvětí i věty jednoduché - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - nahradí větný člen větou a naopak 	SKLADBA		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk - rozlišuje základní literární druhy a žánry - využívá základy studijního čtení - zjednodušuje text, vyvozuje závěry, formuluje jinak 	<p>ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

5.10.2 Vyučovací předmět: Seminář matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář matematiky je vyučován v 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	9.
Počet hodin	1

Předmět Seminář matematiky svým obsahem navazuje na vzdělávací předmět Matematika. Vzdělávání v Semináři matematiky směřuje k upevnění a rozšíření znalostí získaných v matematice v předcházejících i daném ročníku, a to v jejich vzájemných souvislostech. Zaměřuje se na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matematických postupů, rozvoj abstraktního myšlení a logického úsudku. Dále je zaměřen na rozšiřující učivo – znalosti, vědomosti a dovednosti nezbytné pro úspěšné vykonání přijímacích zkoušek (pro budoucí studenty gymnázií a středních škol).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecnováním reálných jevů, k vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů, metod řešení úloh
- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešení a závěrům sami
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k identifikaci problému
- vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problému a následné volbě optimálního řešení
- poskytujeme žákům prostor pro práci s chybou
- motivujeme žáky tak, aby se nenechali odradit případným nezdarem při řešení problému
- vedeme žáky k vyhodnocení efektivity řešení problému, ke kritickému zhodnocení výsledku a vyvození závěru

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke zdůvodňování využitých matematických postupů, vytváření hypotézy
- učíme žáky užívat správnou terminologii a symboliku
- podněcujeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině v příjemné týmové atmosféře
- za všech okolností vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k respektování druhých a jejich svobodnému vyslovení vlastního názoru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k nahlížení na problém z různých úhlů, k aktivnímu přístupu k nim
- učíme žáky vzájemné pomoci s řešením problému
- poskytujeme žákům prostor k spoluutváření pravidel uvnitř skupiny

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování práce
- učíme žáky postupovat přesně a systematicky
- ukazujeme žákům cestu k pojmenování příčiny úspěchu či neúspěchu
- vedeme žáky ke zpětnému hodnocení postupu, k odhalení chyb
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality vypracování úkolů a stanovených termínů

SEMINÁŘ MATEMATIKY – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá znaky dělitelnosti jednocifernými čísly - ovládá početní úlohy s desetinnými a zápornými čísly - vysvětlí, co je zlomek a počítá se zlomky - řeší slovní úlohy v oboru reálných čísel 	PŘIROZENÁ, CELÁ, RACIONÁLNÍ A REÁLNÁ ČÍSLA		Učivo 6. – 8. ročníku
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - zapíše číslo ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ - řeší slovní úlohy z technické praxe s využitím zkráceného zápisu čísla 	DESÍTKOVÁ SOUSTAVA		
<ul style="list-style-type: none"> - dělí dvojčlen a trojčlen jednočlenem a dvojčlenem, zapíše podmínky řešitelnosti a udělá zkoušku správnosti 	VÝRAZY		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché lineární nerovnice a provede ověření správnosti výsledku - řeší jednoduché soustavy lineárních nerovnic, zakreslí a zapíše výsledek pomocí intervalu 	INTERVALY, LINEÁRNÍ NEROVNICE		
<ul style="list-style-type: none"> - graficky řeší soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými a výsledek ověřuje výpočtem 	SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí statistická šetření a zapisuje do tabulky - určí modus a medián - výsledky znázorňuje sloupkovým a obdélníkovým diagramem 	STATISTIKA		

5.10.3 Vyučovací předmět: Počítačová praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Počítačová praktika jsou vyučovány v 7. a 8. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	7.	8.
Počet hodin	1	1

Předmět Počítačová praktika podporuje u žáků rozvoj ICT dovedností a schopností a vede žáky k využívání různých zdrojů informací. Je svým obsahem velmi úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami, k tvorbě prezentací a základů HTML.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich použití při plnění zadaných úkolů v informatice i v ostatních předmětech
- učíme žáky zvolit pro zpracování daných úkolů postup a formu odpovídající věku a zkušenostem
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, které potřebuje pro svou práci
- vede žáky k práci s příručkami a manuály tak, aby si uměli dělat i vhodné poznámky

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly a projekty vedoucí k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vedeme žáky k poznání, že při práci s informačními a komunikačními technologiemi se v životě setkají s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby pro komunikaci na dálku využívali vhodné technologie
- vyžadujeme dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci
- vedeme žáky k práci v týmu při řešení projektů, učíme je rozdělit a plánovat práci, hlídat časový harmonogram
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, učíme je chápat rozdíly mezi lidmi ve zručnosti a technické způsobilosti

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami informačních a komunikačních technologií na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla apod.), vedeme je k jejich dodržování
- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami
- seznamujeme žáky s nebezpečím hrozícím na internetu při zveřejňování osobních informací (facebook, internetové seznamky apod.)
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci na internetu, ukazujeme cestu k řešení krizových situací, poskytujeme návod, kam se v případě ohrožení obrátit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační technologie pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst
- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení prací – nejen k hodnocení vlastní práce, ale i hodnocení práce ostatních

POČÍTAČOVÁ PRAKTIKA – 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří vlastní prezentace, dodržuje zásady tvorby prezentací - orientuje se v prezentačním programu - prezentuje svou práci ostatním 	<p>MS POWERPOINT 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoretický úvod do PC prezentací • Zásady pro tvorbu správné prezentace • Popis prostředí MS PowerPoint 2019 • Tvorba prezentace na vlastní téma podle zadaných kritérií 		
<ul style="list-style-type: none"> - používá styly - píše podle typografických pravidel - nastaví tabulátory - nastaví víceúrovňové seznamy - vygeneruje obsah - vkládá komentáře, používá sledování změn 	<p>MS WORD 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis prostředí a jednotlivých karet editoru • Psaní a formátování textu – písmo, odstavec • Grafická úprava textu – WordArt, obrázek, klipart • Tabulka MS Word • Typografická pravidla • Styly • Víceúrovňový seznam • Tabulátory • Automatické generování obsahu • Základní funkce v kartě revize 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - používá MS Excel - vytvoří tabulku, upraví ji - pracuje v listech sešitu excel, vytváří je, maže, kopíruje, přejmenovává, mění barvy - nastaví filtr dat, seřadí seznam podle abecedy, používá podmíněné formátování - vytváří tabulky, vygeneruje z nich grafy a vloží funkci - vkládá komentáře - nastaví pracovní sešit 	<p>MS EXCEL 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis prostředí a jednotlivých karet editoru • Psaní a formátování textu – písmo, odstavec, formát buněk • Podmíněné formátování, nastavení filtrů, řazení podle abecedy • Vytváření tabulek podle předlohy, používání předdefinovaných stylů tabulek • Vkládání grafů, úprava grafů, základní operace s grafy • Vkládání funkcí – matematické, logické • Práce v kartě revize • Nastavení papíru, orientace stránky, zobrazení konce stran 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná jednotlivé typy počítačových sítí - popíše a zakreslí jednotlivé typy počítačových sítí - rozhodne v určitém případě o použití konkrétního typu sítě - definuje nejrozšířenější počítačovou síť (internet) 	<p>POČÍTAČOVÉ SÍTĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoretický úvod do počítačových sítí • Rozdělení počítačových sítí • Užití počítačových sítí v praxi • Schéma jednotlivých sítí 		

POČÍTAČOVÁ PRAKTIKA – 8. ročník			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše počítačový vir, uvede jednotlivé typy virů - popíše činnost antivirového programu - objasní, proč je nutné mít v PC antivirový program 	OCHRANA PC PŘED MOŽNÝM NEBEZPEČÍM <ul style="list-style-type: none"> • Počítačové viry a jejich rozdělení • Poučení o bezpečné práci na PC • Zdůraznění nutnosti mít v PC antivirový program • Popis antivirových programů 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, co znamená porušit autorská práva - rozezná, kdy již porušuje autorská práva - popíše jednotlivé typy licencí 	AUTORSKÁ PRÁVA <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s právy a povinnostmi běžného uživatele internetu • Seznámení s tím, co jsou to autorská práva • Vysvětlení nekalé činnosti a porušení autorských práv 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vektorovou a rastrovou grafiku - vyjmenuje základní programy, ve kterých se pracuje s vektorovou a rastrovou grafikou - ovládá vektorový program Zoner Callisto, upravuje křivky, mění nastavení editoru, přizpůsobí si prostředí editoru - ovládá rastrový program Zoner Photo studio - nastaví prezentaci fotografií, seřadí fotografie a roztřídí je pomocí tohoto programu 	POČÍTAČOVÁ GRAFIKA <ul style="list-style-type: none"> • Teoretický úvod do počítačové grafiky • Základní rozdělení počítačové grafiky • Rozdíl a použití vektorové a rastrové grafiky • Práce v programu Zoner Callisto 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - provádí základní úpravu fotografií, základní retuše fotografií - odstraní efekt červených očí - používá inteligentní razítko pro odstranění nežádoucích objektů na fotografiích - vyrovná nakloněný horizont 	<ul style="list-style-type: none"> • Kreslení základních křivek, srdíčka, práce se základními funkcemi vektorového editoru • Zoner Photo studio • Práce v prohlížeči, editoru • Promítání foto prezentace • Základní úpravy fotografií • Použití inteligentního razítka, odstranění červených očí, základní retuše fotografií 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v aplikacích - prakticky je využívá - stáhne aplikace z MS Store - pracuje s 3D objekty 	APLIKACE A NÁSTROJE MS WINDOWS 10 <ul style="list-style-type: none"> • Malování 3D • Windows Ink • Editor videa • Výstřižek a skica • MS Store 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší základní logické úlohy - pracuje v www.code.org - pracuje s bloky - pracuje s cykly 	ÚVOD DO PROGRAMOVÁNÍ <ul style="list-style-type: none"> • Řešení logických úloh • Úvod do programování v grafickém prostředí • Základy algoritmizace 		
<ul style="list-style-type: none"> - formátuje text - vloží číslování stránek, záhlaví, zápatí - používá styly - čísluje kapitoly - vygeneruje obsah 	ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ MS OFFICE 2019 <ul style="list-style-type: none"> • Práce v MS Word, PowerPoint, Excel 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- vytvoří počítačovou prezentaci podle zadaných pravidel - tvoří tabulky a grafy v tabulkovém editoru			

5.10.4 Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce je vyučována v 8. a 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	8.	9.
Počet hodin	1	1

Anglický jazyk má v současné době nezastupitelnou úlohu mezi ostatními vyučovacími předměty nejen z hlediska školního vzdělávání, ale i z hlediska praktického využití v běžném životě. Úkolem výuky na základní škole je vytvořit u žáků pozitivní vztah k angličtině a naučit je základům komunikace v cizím jazyce. Předmět Konverzace v anglickém jazyce úzce navazuje na učivo probírané v hodinách angličtiny. Důraz je kladen zejména na komunikativní funkci jazyka, žáci se seznamují s rozšířenou slovní zásobou z jednotlivých témat a její praktickou využitelností v běžném životě. Pozornost je věnována též rozvoji schopnosti správně interpretovat text a porozumět jak písemným, tak i mluveným formám angličtiny.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich použití při plnění zadaných úkolů
- nabádáme žáky k aktivnímu zapojení do výuky
- vedeme žáky k práci s příručkami, slovníky a manuály

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly a projekty vedoucí k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- učíme žáky vybírat vhodnější řešení z navržených možností a svou volbu obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby mluvili nahlas a zřetelně
- vyžadujeme dodržování vžitých konvencí a pravidel (vyslechne názor druhého až do konce, nesouhlas vyjádří slušným způsobem, odpovídá celou větou, ovládá mimiku i gesta)
- vedeme žáky k poznání, které informace si v textu protičeří

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci
- vedeme žáky k práci v týmu při řešení projektů, učíme je rozdělit a plánovat práci
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, ke zvládnání emocí

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- vedeme žáky k respektování pocitů druhých
- učíme žáky vyslechnout názory druhých až do konce a reagovat na ně klidnou argumentací

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení prací – nejen k hodnocení vlastní práce, ale i hodnocení práce ostatních
- vedeme žáky k posouzení času na jednotlivé úkoly a plánování postupu práce

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 8. a 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
- konverzuje na vybraná témata	<ul style="list-style-type: none"> • The UK • The USA • Australia • The Czech Republic • Your life – free time • Teenagers and their problems (drugs, friendship, love, plans for future) • Food and cooking • Work • Travelling • Sports • Holidays • Nature and weather • Fashion and clothes • Family life 		
- používá správné gramatické tvary v těchto oblastech	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování časů minulých, přítomných, budoucích • Přídavná jména, stupňování přídavných jmen • Odvozování • Množné číslo, jednotné číslo • Číslovky, počitatelnost, nepočitatelnost • Zájmena – samostatně stojící 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> • Předložkové vazby – místo, čas • Větné vazby • Slovesné vazby • Frázová slovesa • Souvětí • Zkrácené obraty 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyslechne audio nebo videonahrávku - na základě poslechu reaguje na dotazy - přečte text známý i neznámý - pracuje se slovníkem, vyhledává neznámá slova - vyjádří svůj postoj a názor 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslechová cvičení • Video • Porozumění slyšeného • Souhrn zjištěných skutečností • Vyjádření vlastního názoru • Dotaz na názor • Postoje druhých 		

5.10.5 Vyučovací předmět: Společenskovědní seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Společenskovědní seminář je vyučován v 9. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	9.
Počet hodin	1

Předmět vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a společnost a navazuje na znalosti získané v předmětu Občanská výchova. Vytváří občanské a právní vědomí žáků a vede je k aktivní účasti na životě společnosti. Důraz je kladen na orientaci žáků v sociální realitě a jejich aktivní začleňování do různých společenských vztahů a vazeb, na sebepoznání a pochopení jejich postavení v různých typech kolektivů, na respektování odlišností druhých, na porozumění základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě a na fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopad na každodenní život člověka. Výchovní charakter předmětu umožňuje prolínání klasických i moderních metod a forem výuky a nabízí žákovi možnost pracovat samostatně i kooperovat ve skupině a snažit se formulovat své názory na probíraná témata.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům zjistit jejich individuální učební styl a pomáháme jim osvojit si odpovídající postupy učení - předkládáme žákům konkrétní návody efektivního učení
- vedeme žáky k poznání zákonitostí učení a k plánování vlastního učení (např. zadáváním dlouhodobých prací)
- upozorňujeme žáky na zajímavé zdroje informací, vedeme je k hledání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, zpravodajstvím, internetem atd.)
- motivujeme žáky k zájmu o učení a vzdělání – např. jim nabízíme témata, která se jich dotýkají a jsou pro ně známá nebo je zajímavá
- umožňujeme žákům vyzkoušet si rozličné metody a formy práce – např. zadáváme žákům práci samostatnou, skupinovou, ve dvojicích, kreativní úkoly apod.
- umožňujeme žákům hodnotit svou činnost (zpětné vazby, sebereflexe, společné diskuse po činnostech)
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ (volbu povolání atd.), vedeme je k plánování, stanovování kroků a jejich postupnému uskutečňování

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k poznání, že situace a problémy mívají různé varianty řešení a vedeme k objevování různých možností řešení
- podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení
- vedeme žáky k zamyšlení, jak by se některým problémům dalo předcházet

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
- učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech) a vhodně se prezentovat před celou třídou
- nabízíme žákům možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami
- pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vedeme žáky ke komunikaci ve skupině
- vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a jejich kritickému zvážení

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům poznat sebe sama, objektivně se hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost
- společně s žáky vytváříme pravidla společného života ve třídě, která budou vycházet ze vzájemného respektu, a vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- oceňujeme žáky za pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci a vybízíme je, aby se oceňovali i mezi sebou navzájem
- vedeme žáky k taktnímu a nezraňujícímu vyjadřování kritiky
- umožňujeme žákům pracovat samostatně i ve skupině, zařazujeme kooperativní činnosti
- při skupinové práci je vedeme k přiměřenému rozdělení dílčích úkolů a rozdělení rolí, společnému plánování a závěrečnému hodnocení výsledků i průběhu společné práce
- obměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí
- učíme žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
- rozvíjíme empatii prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí a individuálních zamyšlení

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život a k spoluzodpovědnosti za život ve skupinách, ke kterým patří (k rodině, škole, obci, státu) a za životní prostředí
- seznamujeme žáky s principy fungování společnosti prostřednictvím hry – žáci např. předvádějí, jak fungují volby do Poslanecké sněmovny, rozhodují o rozpočtu obce, navrhují zákony, pořádají referendum apod.
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti (norem a zákonů) a jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do dění ve škole, obci a celé společnosti
- vedeme žáky k navštěvování kulturních institucí (muzeí, divadel, historických památek) a k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce
- vedeme žáky k sebepoznání a odpovědnému rozhodování při volbě povolání
- nabízíme žákům možnost zpracovat některé úkoly pomocí libovolných výtvarných technik za použití nejrůznějších materiálů

SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ – 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat běžný život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany 	<p>OBČAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občan obce • Úřad • Občan státu • Občan EU <p>OBČAN A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odvětví práva • Právní řád • Občanskoprávní vztahy • Vlastnictví, majetek, smlouvy • Odpovědnost • Spotřebitelská práva <p>PRÁVNÍ OCHRANA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Právní ochrana • Správní řízení • Přestupky • Soudní řízení • Trestní právo • Korupce • Trestná činnost mladistvých <p>V PRACOVNÍM POMĚRU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volba povolání • Zaměstnání • Pracovní právo 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<p>lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci) - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklad práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<p>RODINA A ZÁKONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina z pohledu práva • Rovné postavení mužů a žen <p>GLOBALNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globální konflikty a problémy ve 20. a 21. st. • Souvislosti vývoje evropských dějin, války a terorismus <p>OBRANA STÁTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav • Povinnost k obraně státu – přehled základních povinností subjektů při obraně státu • Branná povinnost • Kolektivní obrana, význam a smysl kolektivní obrany, její prvky, organizace • Bezpečnostní politika EU <p>RODINA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krize a problémy <p>ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duševní zdraví • Sebepoznání • Drogy a manipulace 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, regionu) - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost - vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Prevence • Další typy závislostí <p>SEXUÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sex a rodičovství • Odpovědnost 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	PŘESAHY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 			

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Hodnocení a klasifikace žáků

Právní vymezení:

Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním a středním vzdělávání (Školský zákon),
Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

§51 Školského zákona

- (1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.*
- (2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady*
- (3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.*
- (4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.*
- (5) V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.*

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost, byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno **klasifikačním stupněm - známkou** (dále jen "klasifikace").

4. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na **základě žádosti** zákonného zástupce žáka.

6. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

7. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.

8. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

9. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění, kázeňská opatření a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

10. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

6.1.1 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) kontrolními písemnými pracemi,

analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům, známky dále učitel zapisuje do elektronické žákovské knížky, k níž má přístup zákonný zástupce i žák základní školy.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje předem domluvenou formou. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogových listů a dbá o jejich úplnost. Do katalogových listů jsou zapisovány výsledné známky z jednotlivých předmětů za pololetí. Udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole zapisuje třídní učitel do osobních listů.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselné výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně či telefonicky zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům. V rámci školy bylo dohodnuto uchovávání čtvrtletních prací, slohových a laboratorních prací.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.1.2 Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.1.3 Hodnocení prospěchu a jeho charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí

podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a

údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.1.4 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a to na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co

nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

6.1.5 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení jako nejvyšší forma hodnocení je výchovným prostředkem neformálního charakteru a zaměřuje se jak na průběh, tak na výsledek školní práce. Nedochozí při něm ke srovnávání s normou, tzn. porovnávání vlastního výkonu s výkonem spolužáků ve třídě či skupině, ale vztahuje se k předem danému kritériu bez ohledu na výkony spolužáků. Jeho nedílnou součástí je práce s chybou, zejména odstranění chyb analýzou příčin a vyvozením důsledků. Adekvátní sebehodnocení je výchovným prostředkem, neboť formuje pozitivní vlastnosti a postoje žáka, podílí se na regulaci procesu vzdělávání, je stimulem rozvoje osobnosti žáka, impulsem k dalšímu poznávání. Při sebehodnocení žák:

- pochopí aktuální stav úrovně znalostí, dovedností a vědomostí
- hledá příčiny a vyvozuje důsledky jednání
- je vnitřně motivován pro vlastní jednání
- pracuje s chybou, přičemž se učí nepovažovat chybu za fatální, ale chápe ji jako výzvu k další práci
- poznává své osobní hodnoty, uvědomuje si své silné stránky, na kterých buduje svoji sebedůvěru, ale i své slabiny, na kterých intenzivně pracuje
- přijímá odpovědnost za své učení
- získává zpětnou vazbu, stejně jako učitel a rodiče

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dále

6.2 Autoevaluace, vlastní hodnocení školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Jiné aspekty

hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům. Vlastní hodnocení školy bude zpracováváno za období 2 let, vždy k 31. říjnu příslušného roku.

Oblasti hodnocení

1. Podmínky vzdělávání – materiální, technické, ekonomické, hygienické
2. Průběh vzdělávání
3. Podpora žáků školou, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
6. Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ			
CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Personální podmínky	Stabilita sboru Podmínky pro pracovní a relaxační činnosti učitelů Efektivní využití učitelů Sebehodnocení a hodnocení pedagogů Kvalifikace učitelů Kvalifikace pedagogů provádějících specializované činnosti Ochota sboru dále se vzdělávat Soulad s legislativou	Pozorování Kontrola Hospitace Dotazníky Skupinová diskuze Sebehodnocení vedení školy Sebehodnocení učitelů dokumentace	Průběžně, především konec školního roku Revize podle termínů Aktuálně řešení podnětů
Materiální, technické a hygienické podmínky	Vybavenost školy didaktickou technikou Vybavenost školy počítači Vybavenost školy pomůckami Vybavenost školy učebnicemi Estetická úroveň prostor školy Vybavenost školy nábytkem Funkčnost budov, učeben, společných prostor Kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole	Pozorování Kontrola Dotazníky Skupinová diskuze a rozhovory Sledování dokumentace Přehledy Záznamy Analýza dokumentů Revize	Hodnocení ekonomických faktorů i na konci kalendářního roku Revize podle termínů
Finanční zdroje	Efektivita čerpání rozpočtu Přiměřenost finančních prostředků školy Zajišťování mimorozpočtových zdrojů Projekty, granty	Pozorování Kontroly Odborné posudky Analýza dokumentace	

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ			
CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Soulad ŠVP s RVP ZŠ	Soulad ŠVP a RVP	Analýzy dokumentace Kontroly, hospitace ČŠI - zpráva	Průběžně
Kvalita ŠVP	Návaznost na vizi a koncepci školy Aktualizace ŠVP	Vlastní hodnocení ŠVP ze strany pedagogů Dotazníková šetření Kontroly dokumentace Obsahová analýza rozhovory	1x ročně

Organizace, průběh a efektivita vzdělávání	Soulad s legislativou Nové a ověřené strategie Vhodnost, komplexnost cílů ve vyučování Rozmanitost vyučovacích postupů Naplnění vzdělávacích cílů Dodržování stanovených pravidel hodnocení Sebekontrola a sebehodnocení žáků Zjišťování výsledků vzdělávání Mimoškolní činnost Účelnost použití metod výuky Jednotné působení pedagogů Účinná péče o talentované žáky	Dotazníková šetření Kontroly dokumentace Pozorování Hospitační činnost Skupinová diskuze Sebehodnocení učitelů Hodnocení žáků (dotazníkové šetření)	Průběžně Dle potřeby
Žáci se SPUCH	Kvalita IVP žáků Plnění IVP vyučujícími Individuální přístup k žákům Spolupráce s PPP, rodiči a mezi pedagogy	Hodnocení IVP Hospitační činnost Výsledky práce integr. žáků Hodnocení rodiči – rozhovory Školní dokumentace Rozhovory se žáky Pozorování Spolupráce s PPP, SPC	1x ročně Průběžně Aktuálně dle potřeby

PODPORA ŽÁKŮ ŠKOLOU, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VLIV VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ ŠKOLY, ŽÁKŮ, RODIČŮ A DALŠÍCH OSOB

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Výchovné poradenství a SMP	Činnosti VP ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů Kvalita prevence sociálně patologických jevů Četnost sociálně patologických jevů Výběr následné školy odpovídající možnostem žáků Efektivní řešení výchovných problémů žáků, tříd Úroveň a četnost třídnických hodin Prevence konfliktů a jejich řešení	Dotazníky Rozhovory se žáky i zákonnými zástupci Školní dokumentace Sebehodnocení žáků Schránka důvěry	1x ročně Průběžně 1x měsíčně Aktuálně

Kvalita a využívání žákovské iniciativy	Žákovský parlament Vytváření prostoru pro žákovské iniciativy	Pozorování Dotazníky Rozhovory Schránka důvěry	Průběžně
Klima školy	Spokojenost žáků Spokojenost zaměstnanců Pohodové prostředí	Pozorování Dotazníky sebehodnocení	Průběžně
Dobré vztahy rodiče - škola	Počet žáků ve škole Účast na třídních schůzkách, konzultačních hodinách Účast rodičů na akcích školy Očekávání rodičů a následné vyhodnocení Kvalita podmínek pro jednání s rodiči a další osobami ve škole	Pozorování Třídní schůzky Konzultační hodiny Dotazníky Rozhovory	Průběžně 4x ročně Průběžně
Přístup k informacím a jejich přenos směrem ven	Možnost přístupu k potřebným informacím prostřednictvím www stránek školy, elektronické žákovské knížky Spolupráce s odbornými pracovišti (PPP, SPC, Úřad práce) Budování vícesměrných informačních toků	Webové stránky školy Rozhovory Dotazníky	Průběžně Aktuálně 2x ročně
Vztahy se zřizovatelem a školskou radou	Kvalitní spolupráce se zřizovatelem a školskou radou	Jednání se zřizovatelem Zasedání školské rady	Průběžně 2x ročně

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ			
CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Dosažení co nejvyšší kvality výsledků vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání	Výsledky hodnocení školních i komerčních srovnávacích testů Srovnání s minulými roky resp. s dalšími roky Vysoký stupeň podpory žáků se SPUCH Zapojení a úspěšnost v soutěžích a olympiádách	Výsledky testů Vyhodnocení testů Pozorování Dotazníky Portfolio Sebehodnocení žáků i učitelů Analýza výsledků prací žáků Dokumentace Testy SCIO aj.	Aktuálně, dle nabídky Průběžně Průběžně Průběžně 2x ročně (pedagogické rady)
Úspěšnost absolventů školy	Úspěšnost při přijímacím řízení Pozdější uplatnění absolventů	Výsledky přijímacího řízení, uplatnění žáků	V období přijímacích zkoušek Aktuálně 2x ročně (pedagogické rady)

**ŘÍZENÍ ŠKOLY, KVALITA PERSONÁLNÍ PRÁCE, KVALITA DALŠÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Kvalita systémového řízení	SMART cíle stanovené v koncepčním záměru rozvoje školy Realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu	Školní dokumentace	1x ročně

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Kvalita plánování řídicích činností	Koncepčnost řídicích činností ve škole – jejich zřetelná strategie Účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy	Školní dokumentace	Průběžně
Efektivní organizace školy	Účelnost rozdělení úseků školy Kvalita a efektivita školního řádu Jasná organizační struktura a delegování pravomocí Soulad s legislativou	Dotazníky Rozhovory Plány Přehledy Školní dokumentace	Průběžně + hodnotící zprávy 2x ročně
Kvalitní systém vedení pedagogických pracovníků	Míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s koncepčním řízením školy Týmová práce Provádění akcí na podporu změn	Zápisy z porad Přehledy Společná školení Plán a přehled DVPP Hodnotící rozhovory	Průběžně
Účelný kontrolní systém	Plán hospitací a kontrol Kvalita kontroly provozu Kvalita vyhodnocení kontrol a opatření ke zlepšení stavu (zejména v oblasti lidských, materiálních a finančních zdrojů) Účelné hospitace a kontroly Revize	Analýza dokumentace Zápisy z porad Hospitační záznamy Plány kontrol	Průběžně 1x měsíčně 1x ročně
Odborný růst vedení Zlepšování kvality řízení	Kvalita autoevaluace školy, další vzdělávání	Školní dokumentace Plány DVPP	Průběžně

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Kvalitní personální práce	Zajištění pomoci začínajícím učitelům Podpora pracovníkům při zavádění změn Systém prosazování progresivních trendů vzdělávání Stabilita pedagogického sboru	Pozorování Rozhovory Sebehodnocení	Průběžně
Cílené další vzdělávání pedagogů	Koncepční zajištění personálního rozvoje Efektivní plánování a plnění DVPP a samostudia Vztah systému DVPP vzhledem k dalšímu rozvoji školy a realizovanému vzdělávacímu programu Systematický profesní růst pedagogů založený na potřebách jednotlivců a potřebách školy	Analýzy školní dokumentace Plány Hodnotící rozhovory	Průběžně

ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY, ZEJMÉNA VZHLEDEM K PODMÍNKÁM VZDĚLÁVÁNÍ A EKONOMICKÝM ZDROJŮM

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Plánované a efektivní využívání vícezdrojového financování	Sponzoring Zdroje od zřizovatele Zdroje z kraje Doplňková činnost Získávání projektů a grantů Školné Účelnost využívání financí na rozvoj školy Efektivita využívání finančních zdrojů	Pozorování Rozhovory Dokumentace Kontroly Přehledy aprobovanosti a odbornosti Rozbor rozvrhu tříd a učitelů	Průběžně 2x ročně vyhodnocování Účelnost využití investic – konec roku (školní i kalendářní) Rozbory

CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HARMONOGRAM
Kvalitní prezentace školy	Prezentace školy na veřejnosti a odezva Spolupráce s partnery školy Aktuální prezentace školy Akce školy	Pozorování Rozhovory Dokumentace Zmapování nástupu prvňáčků	Průběžně 1x ročně 1x ročně
Kvalitní a vypovídající dokumentace školy	Kvalitní výroční zpráva Povinná dokumentace školy	Výroční zpráva školy	1x ročně